

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Ιουλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3658

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 243/2/7.7.2025

Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση 2: των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (EBA/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59).

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) Τα άρθρα 28 και 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος (Α' 298/1927),

β) τον ν. 1667/1986 «Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις» (Α' 196), και ιδίως τα άρθρα 7 και 8 αυτού,

γ) τον ν. 4261/2014 «Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις» (Α' 107), και ιδίως το άρθρο 3, την παρ. 4 του άρθρου 4, την περ. γ) του άρθρου 6, την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 15, το άρθρο 22Α, την παρ. 3 του άρθρου 66, τα άρθρα 68, 80, 83, 87, 102, 124 και 153 αυτού,

δ) τον ν. 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις» (Α' 7), και ιδίως το άρθρο 44 αυτού,

ε) τον ν. 4514/2018 «Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις» (Α' 14), και ιδίως τα άρθρα 16, 19 έως 23, την παρ. 1 του άρθρου 67, καθώς και το Παράρτημα Ι αυτού,

στ) τον ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών» (Α' 104), και ιδίως τα άρθρα 77 έως 115 αυτού,

ζ) τον ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α' 139), και ιδίως τα άρθρα 3, 5, 6 και 38 αυτού,

η) τον ν. 4706/2020 «Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις» (Α' 136), και ιδίως τα άρθρα 1 έως 24 αυτού,

θ) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (L 331), και ιδίως το άρθρο 16 αυτού,

ι) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (L 176), και ιδίως το άρθρο 4 καθώς και το μέρος πρώτο τίτλος ΙΙ κεφάλαιο 2 αυτού,

ια) τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (L 287), και ιδίως τα άρθρα 4 και 6 αυτού,

ιβ) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011 (L 333),

ιγ) την υπ' αρ. 2541/27.2.2004 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος («ΠΔ/ΤΕ») «Κωδικοποίηση και τροποποίηση των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2440/11.1.1999 "Ίδρυση και λειτουργία ανταλλακτηρίων συναλλάγματος στην Ελλάδα από ανώνυμες εταιρείες που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα"» (Α' 87),

ιδ) την υπ' αρ. 2651/20.1.2012 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος «Στοιχεία και πληροφορίες που οφείλουν να υποβάλλουν σε περιοδική βάση στην Τράπεζα της Ελλάδος τα εποπτευόμενα ιδρύματα για σκοπούς άσκησης εποπτείας» (Β' 199),

ιε) την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος («ΠΕΕ») 142/11.6.2018 «Διαδικασία: α) Για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα και β) για την απόκτηση ή την αύξηση συμμετοχής σε πιστωτικά ιδρύματα» (Β' 2674),

ιστ) την ΠΕΕ 164/2/13.12.2019 «Όροι και προϋποθέσεις για: α) Τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και την καταχώριση των παρόχων της υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού στην Ελλάδα, β) την απόκτηση, την αύξηση ή τη διάθεση ειδικής συμμετοχής, γ) την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων, δ) τον καθορισμό ελάχιστου χρηματικού ποσού ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης ή άλλης συγκρίσιμης εγγύησης, ε) τους κανόνες εποπτείας, στ) την τήρηση μητρώου του άρθρου 14 του ν. 4537/2018» (Β' 4981),

ιζ) την ΠΕΕ 178/1/2.10.2020 «Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων - Ειδικές Συμμετοχές» (Β' 4315),

ιη) την ΠΕΕ 193/1/27.09.2021 «Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εταιρειών: α) Χρηματοδοτικής μίσθωσης, β) παροχής πιστώσεων και γ) πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων - Ειδικές συμμετοχές - Κατάργηση της υπ' αρ. 2622/21.12.2009 πράξης του Διοικητή "Προϋποθέσεις για την παροχή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και κανόνες εποπτείας των: α) Εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, β) εταιρειών παροχής πιστώσεων και γ) εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων" (Β' 3/2010) και άλλων Πράξεων Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος» (Β' 4642),

ιθ) την ΠΕΕ 193/2/27.09.2021 «Κανόνες προληπτικής εποπτείας εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, παροχής πιστώσεων, πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων του ν. 4701/2020» (Β' 4642),

κ) την ΠΕΕ 224/1/21.12.2023 «Αξιολόγηση καταλληλότητας για την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και Επικεφαλής Κρίσιμων Λειτουργιών - Κατάργηση του Κεφαλαίου Γ της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 142/11.6.2018 «Διαδικασία: α) Για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, β) για την απόκτηση ή την αύξηση συμμετοχής σε πιστωτικά ιδρύματα και γ) για την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και Επικεφαλής Κρίσιμων Λειτουργιών πιστωτικών ιδρυμάτων» (Β' 2674)» (Β' 224/2024),

κα) την ΠΕΕ 231/1/15.07.2024 «Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (ΕΒΑ/GL/2021/04) - Κατάργηση του Παραρτήματος 9 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 (Α' 59)» (Β' 4602),

κβ) τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (ΕΒΑ/GL/2021/05),

κγ) ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ,

κδ) ότι από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Να υιοθετήσει τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (ΕΒΑ/GL/2021/05), ως ακολούθως:

Τίτλος Ι - Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί - Αρχή αναλογικότητας

Α. Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας, εφαρμόζονται από τα ακόλουθα πρόσωπα:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα με έδρα στην Ελλάδα (εφεξής «ιδρύματα»),

β. τις μητρικές χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών και τις μητρικές μικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα στην Ελλάδα,

γ. τα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός του Ε.Ο.Χ τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα.

Όλες οι αναφορές των διατάξεων της παρούσας σε ιδρύματα, νοούνται και ως αναφορές στα πρόσωπα των ανωτέρω περ. β) και γ).

2. Τα ιδρύματα συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παρούσας σε ατομική, ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4261/2014, και αφού ληφθούν υπόψη τα ειδικότερα στην ενότητα 7.

Β.Ορισμοί

3. Οι όροι που χρησιμοποιούνται και καθορίζονται στον ν. 4261/2014 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 έχουν την ίδια έννοια και στην παρούσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Επιπλέον, για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν, συμπληρωματικά, οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. «Διάθεση ανάληψης κινδύνων»: το συνολικό επίπεδο και τα είδη των κινδύνων που επιθυμεί ένα ίδρυμα να αναλάβει στο πλαίσιο της ικανότητας ανάληψης κινδύνων σύμφωνα με το επιχειρηματικό του μοντέλο, ώστε να επιτύχει τους στρατηγικούς στόχους του,

β. «ικανότητα ανάληψης κινδύνων»: το μέγιστο επίπεδο κινδύνων που μπορεί να αναλάβει ένα ίδρυμα δεδομένης της κεφαλαιακής του βάσης, της ικανότητάς του σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων και τον έλεγχο, καθώς και των περιορισμών που τίθενται από το κανονιστικό πλαίσιο,

γ. «κουλτούρα κινδύνων»: οι κανόνες, οι αντιδράσεις και οι συμπεριφορές ενός ιδρύματος που σχετίζονται με την επίγνωση, την ανάληψη και τη διαχείριση κινδύνων εκ μέρους του, καθώς και τις δικλίδες ασφαλείας (controls) του που διαμορφώνουν τις αποφάσεις του σχετικά με τους κινδύνους. Η κουλτούρα κινδύνων επηρεάζει τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, των ανώτερων διοικητικών στελεχών και του λοιπού προσωπικού κατά την άσκηση των καθημερινών τους δραστηριοτήτων και έχει επίπτωση στους κινδύνους τους οποίους αναλαμβάνουν,

δ. «προσωπικό»: όλα τα μέλη του προσωπικού ενός ιδρύματος και των θυγατρικών που αυτό ενοποιεί εποπτικά, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών που δεν υπόκεινται στον ν. 4261/2014 ή στην Οδηγία 2013/36/

ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (L 176), και όλα τα μέλη των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων,

ε. «Διευθύνων Σύμβουλος» (Chief Executive Officer - CEO): το πρόσωπο που είναι αρμόδιο για τη διοίκηση και τον συντονισμό των συνολικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος,

στ. «θέση σε Διοικητικό Συμβούλιο» (directorship): θέση μέλους σε Διοικητικό Συμβούλιο ιδρύματος ή άλλης νομικής οντότητας,

ζ. «ανώτερος οικονομικός διευθυντής» (Chief Financial Officer - CFO): το πρόσωπο που είναι συνολικά αρμόδιο για τη διαχείριση όλων των ακόλουθων δραστηριοτήτων: διαχείριση οικονομικών πόρων, οικονομικό προγραμματισμό και υποβολή χρηματοοικονομικών αναφορών,

η. «λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου» (internal control functions): οι ανεξάρτητες λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες κατά κανόνα περιλαμβάνουν τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων (risk management function), τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης (compliance function) και τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης (internal audit function),

θ. «επικεφαλής (οι) των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου»: τα πρόσωπα που ανήκουν σε ανώτατο ιεραρχικό επίπεδο και είναι πράγματι υπεύθυνα για τη διοίκηση της καθημερινής λειτουργίας των ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικής επιθεώρησης,

ι. «επικεφαλής (οι) κρίσιμων λειτουργιών»: τα πρόσωπα που ασκούν σημαντική επιρροή στη διοίκηση του ιδρύματος, αλλά δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Στα πρόσωπα αυτά περιλαμβάνονται: οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, ο ανώτερος οικονομικός διευθυντής και τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee). Ως επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών μπορεί να θεωρούνται και άλλα πρόσωπα, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά προσδιορίζονται από τα ιδρύματα ή την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου. Επιπλέον, επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών μπορεί να θεωρηθούν και άλλα πρόσωπα, όπως επικεφαλής σημαντικών επιχειρηματικών τομέων, υποκαταστημάτων εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου/της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, θυγατρικών τρίτων χωρών και άλλων εσωτερικών λειτουργιών.

ια. «διαφορά αποδοχών μεταξύ φύλων»: η διαφορά μεταξύ των μέσων ακαθάριστων ωριαίων αποδοχών ανδρών και γυναικών που εκφράζεται ως ποσοστό των μέσων ακαθάριστων ωριαίων αποδοχών των ανδρών,

ιβ. «εισηγμένο ίδρυμα»: ίδρυμα του οποίου τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, κατά τα οριζόμενα στα σημεία 21 και 22 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018,

ιγ. «σημαντικά ιδρύματα»: ιδρύματα των περ. α) και β) της παρ. 1 της ενότητας Α του παρόντος Τίτλου που: ι) έχουν προσδιοριστεί ως «παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα» («G-SIs») ή «λοιπά συστημικά σημαντικά ιδρύματα» («O-SIs») βάσει του άρθρου 124 του ν. 4261/2014, ή ii) δραστηριοποιούνται με ή χωρίς εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε τρίτες χώρες, ή iii) είναι εισηγμένα ιδρύματα, ή iv) άλλα ιδρύματα που καθορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, κατά περίπτωση, βάσει αξιολόγησης του μεγέθους και της εσωτερικής οργάνωσής τους, καθώς και της φύσης, του πεδίου και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων τους,

ιδ. «εποπτική ενοποίηση»: η εφαρμογή των κανόνων προληπτικής εποπτείας που προβλέπονται στον ν. 4261/2014 και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση, σύμφωνα με το πρώτο Μέρος Τίτλο 2 Κεφάλαιο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013,

ιε. «ίδρυμα που ενοποιεί»: το ίδρυμα το οποίο υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας, σύμφωνα με το πρώτο Μέρος Τίτλο 2 Κεφάλαιο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

4. Για τους σκοπούς της παρούσας, οποιαδήποτε απαίτηση αναφέρεται σε εκτελεστικά μέλη Διοικητικού Συμβουλίου νοείται ότι αφορά επίσης και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων ή επιτροπή ή όργανο του ιδρύματος, στο οποίο το Διοικητικό του Συμβούλιο αναθέτει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, εκτελεστικά καθήκοντα, ακόμα και στην περίπτωση που αυτά δεν αποτελούν μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου.

5. Σε περιπτώσεις που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, επιτρέπεται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος που προβλέπονται στην παρούσα να ασκούνται άμεσα από τη Γενική Συνέλευση του εν λόγω ιδρύματος, κατά περίπτωση, και όχι από το Διοικητικό του Συμβούλιο, τα ιδρύματα μεριμνούν, ώστε οι εν λόγω αρμοδιότητες και οι σχετικές αποφάσεις να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της παρούσας.

6. Οι διατάξεις της παρούσας είναι ουδέτερες ως προς το φύλο.

Γ. Αναλογικότητα

7. Στόχος της αρχής της αναλογικότητας της παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4261/2014 είναι να διασφαλίζεται ότι οι ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης συνάδουν με το ατομικό προφίλ κινδύνου και το επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος, ώστε να επιτυγχάνονται αποτελεσματικά οι στόχοι του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

8. Κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος, την εσωτερική τους οργάνωση, τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους. Τα σημαντικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν πιο εξελιγμένες ρυθμίσεις διακυβέρνησης, ενώ τα μικρά και λιγότερο πολύπλοκα ιδρύματα μπορούν να εφαρμόζουν απλούστερες ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Ωστόσο, τα ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι το μέγεθος ή η συστημική τους σημασία δεν είναι ενδεικτικά του βαθμού στον οποίο ένα ίδρυμα μπορεί να εκτίθεται σε κινδύνους.

9. Για την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και προκειμένου να διασφαλίζεται η κατάλληλη συμμόρφωση προς το ισχύον νομικό πλαίσιο και την παρούσα, τα ιδρύματα και η Τράπεζα της Ελλάδος λαμβάνουν υπόψη όλα τα ακόλουθα:

α. Το μέγεθος σε όρους συνολικού ενεργητικού του ιδρύματος και των θυγατρικών του που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης, εφόσον συντρέχει περίπτωση,

β. τη γεωγραφική παρουσία του και το μέγεθος των δραστηριοτήτων του ιδρύματος σε κάθε γεωγραφική περιοχή,

γ. τη νομική μορφή του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του σε όμιλο και, σε θετική περίπτωση, την αξιολόγηση της αναλογικότητας που έχει διενεργηθεί για τον όμιλο,

δ. εάν είναι εισηγμένο ίδρυμα,

ε. εάν το ίδρυμα έχει λάβει έγκριση χρήσης εσωτερικών υποδειγμάτων για τη μέτρηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων (π.χ. προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων),

στ. τις δραστηριότητες και υπηρεσίες για τις οποίες το ίδρυμα έχει λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας,

ζ. το βασικό επιχειρηματικό μοντέλο, τη βασική επιχειρηματική στρατηγική, τη φύση και την πολυπλοκότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και την οργανωτική δομή του ιδρύματος,

η. τη στρατηγική κινδύνων, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και το πραγματικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος, λαμβανομένου επίσης υπόψη του αποτελέσματος της εποπτικής διαδικασίας εξέτασης και αξιολόγησης επάρκειας του κεφαλαίου και ρευστότητας (ΕΔΕΑΚ και ΕΔΕΑΡ),

θ. τη μετοχική σύνθεση και τη χρηματοδοτική διάρθρωση του ιδρύματος,

ι. τις κατηγορίες των πελατών (π.χ. πελάτες λιανικής, εταιρικοί πελάτες, θεσμικοί πελάτες, μικρές επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς) και την πολυπλοκότητα των προϊόντων ή των συμβάσεων,

ια. τις λειτουργίες του ιδρύματος που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης σε τρίτους και τα κανάλια διανομής του,

ιβ. τα υφιστάμενα συστήματα και υπηρεσίες Τεχνολογίας Πληροφορικής & Επικοινωνιών (εφεξής «ΤΠΕ») του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων επιχειρησιακής συνέχειας και των σχετικών λειτουργιών που έχουν ανατεθεί εξωτερικά σε τρίτους, και

ιγ. εάν το ίδρυμα συνιστά μικρό και μη πολύπλοκο ίδρυμα ή μεγάλο ίδρυμα σύμφωνα με τους ορισμούς των σημείων 145 και 146 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Τίτλος II - Ρόλος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών

1 Ρόλος και ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου

10. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος φέρει την τελική και τη γενική ευθύνη για αυτό, ορίζει, επιβλέπει και λογοδοτεί για την υλοποίηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησής της παρούσας που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και συνετή διοίκησή του.

11. Τα καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται με σαφήνεια ώστε να γίνεται διάκριση μεταξύ των καθηκόντων της εκτελεστικής και της εποπτικής του λειτουργίας, περιλαμβανομένου του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου από τις εκτελεστικές αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου.

12. Η περιγραφή των ευθυνών και των καθηκόντων του Διοικητικού Συμβουλίου τεκμηριώνεται εγγράφως και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν πλήρη γνώση της δομής και των ευθυνών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και του καταμερισμού των καθηκόντων μεταξύ των λειτουργιών του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του.

13. Τα εκτελεστικά και τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αλληλοεπιδρούν αποτελεσματικά και παρέχουν μεταξύ τους επαρκείς πληροφορίες, ώστε όλα τα μέλη να έχουν τη δυνατότητα να επιτελούν τους αντίστοιχους ρόλους τους. Για την διασφάλιση κατάλληλου συστήματος ελέγχων και ισορροπιών (checks and balances), η διαδικασία λήψης αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαμορφώνεται από ένα μόνο μέλος ή ένα μικρό υποσύνολο των μελών του.

14. Στις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνονται η θέσπιση, η έγκριση και η επίβλεψη της εφαρμογής:

α. Της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής και των βασικών πολιτικών του ιδρύματος, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τα μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά συμφέροντα και τη φερεγγυότητα του ιδρύματος,

β. της συνολικής στρατηγικής κινδύνων, της διάθεσης ανάληψης κινδύνων, των εκάστοτε αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνου, της κατάλληλης πολιτικής διαχείρισης κινδύνων και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος, καθώς και των μέτρων που λαμβάνονται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αφιερώνει επαρκή χρόνο σε ζητήματα κινδύνων και διαχείρισης αυτών,

γ. ενός επαρκούς και αποτελεσματικού πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης και πλαισίου εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τον Τίτλο V, το οποίο:

i. Περιλαμβάνει σαφή οργανωτική δομή και διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία των ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικής επιθεώρησης οι οποίες διαθέτουν επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους,

ii. διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις στο πλαίσιο της πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

δ. των ποσών, των κατηγοριών και της κατανομής τόσο του εσωτερικού κεφαλαίου όσο και του εποπτικού κεφαλαίου προκειμένου να καλυφθούν επαρκώς οι κίνδυνοι του ιδρύματος,

ε. των στόχων για τη διαχείριση ρευστότητας του ιδρύματος,

στ. της πολιτικής αποδοχών η οποία πρέπει να συνάδει με τις αρχές για τις αποδοχές που καθορίζονται στα άρθρα 84 έως 87 του ν. 4261/2014 και στην ΠΕΕ 231/1/15.07.2024,

ζ. των ρυθμίσεων που διασφαλίζουν την αποτελεσματική διενέργεια των αξιολογήσεων καταλληλότητας του Διοικητικού Συμβουλίου σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, της καταλληλότητας της σύνθεσής του, του σχεδιασμού διαδοχής των μελών του, καθώς και την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με την ΠΕΕ 224/1/21.12.2023,

η. της πολιτικής διαφοροποίησης του Διοικητικού Συμβουλίου που θεσπίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023, η οποία αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην επαρκή εκπροσώπηση των φύλων εντός του Διοικητικού Συμβουλίου,

θ. της διαδικασίας επιλογής και αξιολόγησης της καταλληλότητας των επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών σύμφωνα με την ΠΕΕ 224/1/21.12.2023, καθώς και της λήψης κατάλληλων μέτρων για τυχόν αντικατάστασή τους,

ι. των ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της εσωτερικής λειτουργίας της καθεμίας από τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον έχουν συγκροτηθεί, με λεπτομερή περιγραφή για τα ακόλουθα:

ι. Τον ρόλο, τη σύνθεση και τα καθήκοντα κάθε επιτροπής,

ii. την κατάλληλη ροή των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της τεκμηρίωσης των συστάσεων και των συμπερασμάτων, και τις γραμμές αναφοράς μεταξύ κάθε επιτροπής και του Διοικητικού Συμβουλίου, της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλων μερών,

ια. της κουλτούρας κινδύνων σύμφωνα με την ενότητα 10, η οποία καλύπτει την επίγνωση κινδύνων και τη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων εκ μέρους του ιδρύματος,

ιβ. της εταιρικής κουλτούρας και των εταιρικών αξιών σύμφωνα με την ενότητα 11, που προάγουν την υπεύθυνη και δεοντολογική συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένου του κώδικα δεοντολογίας ή άλλου παρόμοιου μέσου,

ιγ. της πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο ιδρύματος σύμφωνα με την ενότητα 12, καθώς και σε επίπεδο προσωπικού σύμφωνα με την ενότητα 13, και

ιδ. των ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αξιοπιστίας και ακεραιότητας των συστημάτων λογιστικών και χρηματοοικονομικών αναφορών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών ελέγχων, και της συμμόρφωσης με την ισχύουσα νομοθεσία και τα συναφή πρότυπα, όπως Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

15. Στις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνονται επίσης:

α. Η διαμόρφωση του κατάλληλου εσωτερικού περιβάλλοντος που διασφαλίζει ότι κάθε στέλεχος σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα του ιδρύματος κατανοεί τόσο τη φύση κάθε κινδύνου που σχετίζεται με τις δραστηριότητες στις οποίες μετέχει ή εποπτεύει όσο και την ανάγκη της αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους, αναγνωρίζει

τη σημασία των ελεγκτικών διαδικασιών και διευκολύνει την εφαρμογή τους,

β. η υιοθέτηση κώδικα δεοντολογίας που εφαρμόζεται από τα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη και το σύνολο του προσωπικού του ιδρύματος επί τη βάση των γενικών αποδεκτών αρχών (όπως επιμέλεια, αποτελεσματικότητα, υπευθυνότητα, ευπρέπεια στις σχέσεις με το κοινό, μη αίτηση ή αποδοχή ασυνήθους αξίας ωφελημάτων, τήρηση επαγγελματικού απορρήτου),

γ. η παροχή στα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, στα ανώτερα διοικητικά στελέχη και στις υπηρεσιακές μονάδες όλων των απαραίτητων μέσων για την υλοποίηση του έργου τους,

δ. η διασφάλιση της ακρίβειας των δημοσιευμένων ετήσιων και περιοδικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων του ιδρύματος και του ομίλου, σε ατομική και ενοποιημένη βάση αντίστοιχα, καθώς και των υποβαλλόμενων στην Τράπεζα της Ελλάδος και τις άλλες εποπτικές αρχές στοιχείων και πληροφοριών. Κατά την ανάθεση έργου του υποχρεωτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του ιδρύματος σε ατομική και ενοποιημένη βάση στους εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές του ν. 4449/2017, παρέχεται εξουσιοδότηση για την εκ μέρους τους ενημέρωση προς την Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 54 και 55 του ν. 4261/2014,

ε. η θέσπιση κατάλληλης πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης και αποτελεσματικού συστήματος εφαρμογής της, που αξιολογούνται ετησίως από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των πάσης φύσεως επιπτώσεων από τυχόν αδυναμία συμμόρφωσης του ιδρύματος, των θυγατρικών και των υποκαταστημάτων του ομίλου, εφόσον υφίσταται, και των τρίτων προς τους οποίους έχουν ανατεθεί από το ίδρυμα εξωτερικά δραστηριότητες, προς το ισχύον νομικό πλαίσιο και τους κώδικες δεοντολογίας τους οποίους ακολουθούν. Στην ετήσια αξιολόγηση δεν περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του έργου των καθ' ύλην αρμοδίων μονάδων ή λειτουργιών,

στ. η διασφάλιση ότι η λειτουργία του ιδρύματος είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα από το ισχύον νομικό πλαίσιο, τους εσωτερικούς κανονισμούς και βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, που εκδίδονται ενδεικτικά από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (Basel Banking Committee), το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB), τον Διεθνή Οργανισμό Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO), τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD),

ζ. η θέσπιση καταγεγραμμένων διαδικασιών (ανάθεση συγκεκριμένων ρόλων και ο συντονισμός τους, εξουσιοδοτημένα πρόσωπα για επικοινωνία με την Τράπεζα της Ελλάδος ή και άλλες αρχές, εναλλακτικές πηγές κάλυψης αναγκών ρευστότητας κ.λπ.) που διασφαλίζουν:

ι. Την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων που θέτουν σε κίνδυνο την ομαλή λειτουργία του ιδρύματος και

ii. την αποκατάσταση και απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρησιακής του λειτουργίας.

16. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος θεσπίζει συνολική επιχειρηματική στρατηγική, καταγεγραμμένη και άρτια τεκμηριωμένη με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον τριών (3) ετών και σαφείς στόχους για το ίδρυμα και για τον όμιλο στον οποίο είναι επικεφαλής, εφόσον συντρέχει περίπτωση, που αναφέρεται ιδίως στα ακόλουθα:

α. Καταγραφή και ιεράρχηση των άμεσων και μελλοντικών επιχειρησιακών στόχων,

β. διαφανή διάρθρωση και επαρκή τεκμηρίωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και κατάλληλες αναφορές που θα καθιστούν δυνατή την κατανόηση της δομής του ιδρύματος και του ομίλου, τον έλεγχο από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, καθώς και την υλοποίηση της υιοθετηθείσας πολιτικής διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο ομίλου,

γ. προϋπολογισμό για το είδος και τον όγκο των δραστηριοτήτων, καθώς και τα προβλεπόμενα οικονομικά αποτελέσματα,

δ. τα αποδεκτά όρια και το είδος των κινδύνων που πρόκειται να αναληφθούν, οι παραδοχές με βάση τις οποίες εκτιμώνται και η κάλυψή τους από τα ίδια κεφάλαια.

17. Κατά την τήρηση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με τις παρ. 14 έως και 16, το Διοικητικό Συμβούλιο αποσκοπεί στη διασφάλιση ενός επιχειρηματικού μοντέλου και ρυθμίσεων διακυβέρνησης, που να λαμβάνουν υπόψη όλους τους κινδύνους. Κατά την εξέταση όλων των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με την διακυβέρνηση (ESG) κινδύνων. Τα ιδρύματα εξετάζουν κατά πόσον οι προαναφερόμενοι παράγοντες κινδύνων ενδέχεται να επηρεάσουν κινδύνους, όπως ο πιστωτικός π.χ. μέσω των παραγόντων κινδύνων που σχετίζονται με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία ή με εξωτερικά φυσικά κλιματικά γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν τους οφειλότες, την αγορά, τη ρευστότητα), ο λειτουργικός ή ο κίνδυνος φήμης (π.χ. μέσω παραγόντων κινδύνων που σχετίζονται με την κοινωνία και τη διακυβέρνηση ή στο πλαίσιο εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων). Σε αυτούς περιλαμβάνονται κίνδυνοι, όπως νομικοί, που απορρέουν από το ενοχικό ή το εργατικό δίκαιο, κίνδυνοι που σχετίζονται με πιθανές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, άλλοι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και σχετικοί με την διακυβέρνηση (ESG) κίνδυνοι που ενδέχεται να επηρεάσουν τη χώρα όπου βρίσκεται ένας τρίτος πάροχος υπηρεσιών καθώς και την ικανότητά του να παρέχει τα συμφωνημένα επίπεδα υπηρεσιών.

18. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβλέπει τη διαδικασία δημοσιοποίησης πληροφοριών και ανακοινώσεων προς τρίτα μέρη και την Τράπεζα της Ελλάδος.

19. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται για τη συνολική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και την κατάσταση των κινδύνων του ιδρύματος λαμβανομένου υπόψη του οικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και για τις αποφάσεις που λαμβά-

νονται και έχουν σημαντική επίπτωση στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος.

20. Ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι επικεφαλής λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, όπως αναφέρεται στην Ενότητα 19.1 του Τίτλου V, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ανατεθεί στο εν λόγω μέλος άλλα καθήκοντα που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου που ασκεί το εν λόγω μέλος και την ανεξαρτησία της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου. Όταν ο επικεφαλής λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου είναι και εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, το ίδρυμα διασφαλίζει προσεκτικά ότι θεσπίζονται κατάλληλες δικλίδες ασφαλείας (controls) και λαμβάνονται μέτρα για τον μετριασμό και την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων σύμφωνα με την παρ. 118, όπως, ενδεικτικά, η ανεξάρτητη βούληση του ατόμου και κατάλληλοι βασικοί δείκτες απόδοσης (key performance indicators), περιλαμβανομένης της αντικειμενικής αξιολόγησης και του καθορισμού των αποδοχών του.

21. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί, επανεξετάζει σε περιοδική βάση και αντιμετωπίζει τυχόν αδυναμίες που εντοπίζονται όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικασιών, των στρατηγικών και των πολιτικών που συνδέονται με τις αρμοδιότητες των παρ. 14 έως και 17. Το πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης και η εφαρμογή του επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται σε περιοδική βάση, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας του Τίτλου Ι. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών που επηρεάζουν το ίδρυμα πρέπει να διενεργείται διεξοδικότερη επανεξέταση.

2 Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

22. Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχουν ενεργά στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος και λαμβάνουν αποφάσεις βάσει επαρκούς και ορθής πληροφόρησης.

23. Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται για την εφαρμογή των στρατηγικών που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συζητούν σε τακτική βάση με τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου την εφαρμογή και την καταλληλότητα των εν λόγω στρατηγικών. Η επιχειρησιακή εφαρμογή της στρατηγικής δύναται να υλοποιηθεί από τα διοικητικά στελέχη του ιδρύματος.

24. Κατά την διαμόρφωση της κρίσης και τη λήψη των αποφάσεών τους, τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εξετάζουν κατά τρόπο εποικοδομητικό και αξιολογούν με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις, τις επεξηγήσεις και την πληροφόρηση που λαμβάνουν. Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλουν εμπεριστατωμένες εκθέσεις και ενημερώνουν τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε τακτική βάση και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση αναφορικά με τα σχετικά στοιχεία για την εκτίμηση μιας κατάστασης, τους κινδύνους και τις εξελίξεις που επηρεάζουν ή που ενδέχεται να επηρεάσουν το ίδρυμα (π.χ. σημαντικές αποφάσεις που αφορούν σε επιχειρηματικές δραστηριότητες και κινδύνους που αναλαμβάνονται, την αξιολόγηση του οι-

κονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος του ιδρύματος, τη ρευστότητα και την υγιή κεφαλαιακή βάση του, καθώς και την αξιολόγηση των σημαντικών ανοιγμάτων σε κίνδυνο που αυτό αναλαμβάνει).

25. Το μέλος Διοικητικού Συμβουλίου που ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 2Α του άρθρου 38 του ν. 4557/2018 είναι κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτήν υπεύθυνο για την εφαρμογή του οικείου ισχύοντος νομικού πλαισίου μέσω κατάλληλων πολιτικών, διαδικασιών και μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου σε επίπεδο ιδρύματος και Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο, σε κάθε περίπτωση, υπέχει συλλογική ευθύνη.

3 Μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

26. Στις αρμοδιότητες των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται η παρακολούθηση και επανεξέταση με εποικοδομητικό τρόπο της στρατηγικής του ιδρύματος.

27. Τα ιδρύματα προσδιορίζουν επαρκή αριθμό ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού τους Συμβουλίου, ως ακολούθως:

α. Τα σημαντικά ιδρύματα που είναι είτε G-SII ή O-SII είτε εισηγμένα ακολουθούν τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4706/2020,

β. τα λοιπά ιδρύματα ορίζουν στο Διοικητικό τους Συμβούλιο τουλάχιστον δύο (2) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Ειδικώς για τα εισηγμένα ιδρύματα, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, συμπληρωματικά δε με βάση τα οριζόμενα στις παρ. 92 έως 94 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.

28. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επιφορτισμένα, τουλάχιστον με τις παρακάτω αρμοδιότητες, με την επιφύλαξη των άλλων αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται:

α. Επιβλέπουν και παρακολουθούν τη λήψη αποφάσεων και τις ενέργειες που αφορούν τη διοίκηση του ιδρύματος, και διασφαλίζουν την αποτελεσματική επίβλεψη των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου των επιδόσεών τους σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, καθώς και της υλοποίησης της στρατηγικής και των στόχων του ιδρύματος,

β. εξετάζουν κατά τρόπο εποικοδομητικό και αξιολογούν με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις και την πληροφόρηση που παρέχουν τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τις αποφάσεις τους,

γ. λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή καθορίζεται στον Τίτλο Ι, ασκούν δεόντως τα καθήκοντα και τον ρόλο της Επιτροπής Αποδοχών (Remuneration Committee) και της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων (Nomination Committee), σε περίπτωση που δεν έχουν συγκροτηθεί αντίστοιχες επιτροπές,

δ. διασφαλίζουν και αξιολογούν σε περιοδική βάση την αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης του ιδρύματος και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση κάθε τυχόν ανεπάρκειας που διαπιστώνεται,

ε. επιβλέπουν και παρακολουθούν ότι υλοποιούνται με συνέπεια οι στρατηγικοί στόχοι, η οργανωτική δομή,

η στρατηγική κινδύνων, η διάθεση ανάληψης κινδύνων, το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, άλλες πολιτικές, όπως η πολιτική αποδοχών, του ιδρύματος και το πλαίσιο για τις δημοσιοποιήσεις,

στ. παρακολουθούν τη συνεπή εφαρμογή της κουλτούρας κινδύνων του ιδρύματος,

ζ. επιβλέπουν την εφαρμογή και τη διατήρηση του κώδικα δεοντολογίας ή άλλου παρόμοιου μέσου και αποτελεσματικών πολιτικών για τον εντοπισμό, τη διαχείριση και τον περιορισμό των υφιστάμενων και των δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων,

η. παρακολουθούν την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και αναφορών, καθώς και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου για την αποτελεσματική και άρτια διαχείριση κινδύνων,

θ. διασφαλίζουν ότι οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα και, ασχέτως της ευθύνης υποβολής αναφορών σε άλλα εσωτερικά όργανα, επιχειρησιακούς τομείς ή μονάδες, να διατυπώνουν προβληματισμούς και να προειδοποιούν απευθείας τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, σε περίπτωση που το ίδρυμα επηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί από δυσμενείς εξελίξεις όσον αφορά τον κίνδυνο, και

ι. παρακολουθούν την εφαρμογή του εγκεκριμένου πλάνου ελέγχου (audit plan), σε συνέχεια των ενεργειών της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (Risk Committee) και της Επιτροπής Ελέγχου.

4 Ρόλος Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

29. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθοδηγεί το Διοικητικό Συμβούλιο, συμβάλλει στη διασφάλιση της αποδοτικής ροής της πληροφορίας τόσο εντός του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, εφόσον αυτές έχουν συγκροτηθεί, και αποτελεί το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποτελεσματική του συνολικά λειτουργία.

30. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ενθαρρύνει και προάγει τη διεξαγωγή ανοιχτής συζήτησης με κριτικό πνεύμα και διασφαλίζει ότι οι αποκλίνουσες απόψεις μπορούν να εκφράζονται και να συζητούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

31. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου συστήνεται να είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ή τουλάχιστον μη εκτελεστικό μέλος. Σε περίπτωση που Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου χρίζεται εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, το ίδρυμα θέτει σε εφαρμογή μέτρα για τον μετριασμό τυχόν δυσμενών επιπτώσεων στο σύστημα ελέγχων και ισορροπιών (checks and balances), π.χ. ορίζοντας κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου με μακρά εμπειρία σε θέσεις ευθύνης στο χρηματοπιστωτικό τομέα ή μεριμνώντας για τη συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού μη εκτελεστικών μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 8 του ν. 4706/2020.

32. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων και διασφαλίζει ότι τα ζητήματα στρατηγικής σημασίας συζητούνται κατά προτε-

ραιότητα. Επίσης, διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται επί τη βάσει επαρκούς και ορθής πληροφόρησης ενώ μεριμνά για την έγκαιρη διανομή των εκάστοτε εγγράφων και πληροφοριών πριν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

33. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου συμβάλλει στη σαφή κατανομή καθηκόντων μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και στη διασφάλιση της αποτελεσματικής ροής της πληροφορίας μεταξύ τους, ώστε να παρέχεται στα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου η δυνατότητα να συνεισφέρουν εποικοδομητικά στις συζητήσεις και να ασκούν το δικαίωμα ψήφου τους επί τη βάσει επαρκούς και ορθής πληροφόρησης.

5. Επιτροπές από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιτροπή Ελέγχου

5.1 Συγκρότηση επιτροπών

34. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 102, την παρ. 3 του άρθρου 68, την παρ. 4 του άρθρου 80 και την παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 4261/2014, τα ιδρύματα τα οποία είναι σημαντικά, λαμβάνοντας υπόψη την ατομική, υποενοποιημένη και ενοποιημένη βάση τους, συγκροτούν σε ατομικό επίπεδο: Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων και Επιτροπή Αποδοχών, προκειμένου να εισηγούνται προτάσεις για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά υποχρεούνται να συγκροτούν Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 68 του ν. 4261/2014, ενώ, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του ν. 1667/1986 σχετικά με την υποχρεωτική συγκρότηση Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων, δεν υποχρεούνται να συγκροτούν τις λοιπές ως άνω επιτροπές σε ατομική βάση, εκτός και εάν εμπίπτουν στο πεδίο εποπτικής ενοποίησης ιδρύματος το οποίο είναι σημαντικό σε υποενοποιημένο ή ενοποιημένο επίπεδο. Τα εν λόγω ιδρύματα ενημερώνουν αμελλητί γραπτώς την Τράπεζα της Ελλάδος τεκμηριώνοντας τους λόγους για τους οποίους δεν συγκροτήθηκε η, κατά περίπτωση, επιτροπή. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτήσει από το ίδρυμα, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να συγκροτήσει επιτροπή, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του.

35. Σε περίπτωση που δεν έχει συγκροτηθεί Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων από τα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά, οι απαιτήσεις της παρούσας σε σχέση με την εν λόγω επιτροπή εκτελούνται από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση που τα εν λόγω ιδρύματα έχουν συγκροτήσει Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 80 του ν. 4261/2014, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του ν. 1667/1986, καθώς και οι διατάξεις της παρούσας ενότητας.

36. Τα ιδρύματα, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια αναλογικότητας σύμφωνα με τον Τίτλο Ι, μπορούν να συγκροτούν και άλλες επιτροπές μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου οι οποίες, γνωστοποιούνται

στην Τράπεζα της Ελλάδος αμελλητί κατόπιν της σχετικής απόφασης από τα αρμόδια όργανα του ιδρύματος, όπως επιτροπές για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για την τήρηση του κώδικα δεοντολογίας, για την προσήκουσα επαγγελματική συμπεριφορά, καθώς και για την παρακολούθηση της κανονιστικής συμμόρφωσης.

37. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν τη σαφή κατανομή και καταμερισμό των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων μεταξύ των εξειδικευμένων επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

38. Η λειτουργία κάθε επιτροπής διέπεται από κανονισμό, ο οποίος εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στον εν λόγω κανονισμό καταγράφονται με σαφήνεια, μεταξύ άλλων, τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες, η διάρκεια της θητείας των μελών της, τα απαιτούμενα προσόντα των μελών της, η συχνότητα εναλλαγής αυτών, η σύνθεση και οι διαδικασίες λειτουργίας για τις εργασίες της και τη λήψη αποφάσεων, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση την εσωτερική της συνοχή, τη συμπληρωματικότητα και τον απαιτούμενο συντονισμό. Οι σχετικές εγκρίσεις καταγράφονται στα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου.

39. Οι επιτροπές υποστηρίζουν το Διοικητικό Συμβούλιο σε συγκεκριμένους τομείς και διευκολύνουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός άρτιου πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης. Η ανάθεση αρμοδιοτήτων σε επιτροπές δεν απαλλάσσει σε καμία περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο από τη συλλογική άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του.

5.2 Σύνθεση των επιτροπών

40. Οι διατάξεις της παρούσας ενότητας εφαρμόζονται τηρουμένων των διατάξεων της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Ο Πρόεδρος των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο είναι σε θέση να κρίνει με αντικειμενικότητα.

41. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν ενεργό συμμετοχή στις επιτροπές.

42. Οι επιτροπές των ιδρυμάτων που συγκροτούνται σύμφωνα με τον ν. 4261/2014 απαρτίζονται από τουλάχιστον τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη. Η εν λόγω πρόβλεψη εφαρμόζεται και σε τυχόν άλλες επιτροπές ιδρυμάτων των οποίων η συγκρότηση προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία, με την επιφύλαξη τυχόν σχετικής ειδικής πρόβλεψης σε αυτήν.

43. Λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του Διοικητικού Συμβουλίου και τον αριθμό των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα ιδρύματα μεριμνούν ώστε οι επιτροπές να μην απαρτίζονται από το σύνολο των ίδιων μη εκτελεστικών μελών που συμμετέχουν και στη σύνθεση άλλης επιτροπής.

44. Τα ιδρύματα εξετάζουν τη δυνατότητα της εκμεταλλεύσης εναλλαγής (rotation) των Προέδρων και των μη εκτελεστικών μελών των επιτροπών λαμβάνοντας υπόψη την εξειδικευμένη εμπειρία, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για τις εν λόγω επιτροπές σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο.

45. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων απαρτίζεται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του

ιδρύματος τα οποία ορίζονται από αυτό. Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων απαρτίζεται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος τα οποία ορίζονται από αυτό, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του ν. 1667/1986. Για τη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4449/2017, ενώ για τη σύνθεση της Επιτροπής Αποδοχών τα προβλεπόμενα στην υποενότητα 2.4.1 του Τίτλου II της ΠΕΕ 231/1/15.07.2024.

46. Η συμμετοχή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στην Επιτροπή Ελέγχου δεν αποκλείει τη δυνατότητα συμμετοχής τους και σε άλλες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκύπτουν συγκρούσεις συμφερόντων. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου δεν πρέπει να κατέχουν παράλληλες θέσεις ή ιδιότητες ή να διενεργούν συναλλαγές που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ασυμβίβαστες με την αποστολή της εν λόγω Επιτροπής.

47. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων είναι πάντα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Στα σημαντικά ιδρύματα η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων περιλαμβάνει κατά πλειοψηφία ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Στα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, εφόσον έχει συγκροτηθεί, περιλαμβάνει επαρκή αριθμό ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον ένα (1) ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

48. Τα μέλη της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων διαθέτουν σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και εξειδίκευση όσον αφορά στη διαδικασία της επιλογής και τις απαιτήσεις καταλληλότητας, σύμφωνα με τον ν. 4261/2014 και την ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.

49. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι πάντα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θέση του Προέδρου της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων δεν ανατίθεται ούτε στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ούτε στον Πρόεδρο κάποιας άλλης επιτροπής. Στα σημαντικά ιδρύματα, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων περιλαμβάνει κατά πλειοψηφία μέλη τα οποία είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη Διοικητικού Συμβουλίου. Στα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων περιλαμβάνει επαρκή αριθμό ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον ένα (1) ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

50. Τα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων διαθέτουν, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και εξειδίκευση όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο των κινδύνων.

5.3 Διαδικασίες των επιτροπών

51. Οι επιτροπές υποβάλλουν αναφορές σε τακτική βάση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

52. Οι επιτροπές αλληλοεπιδρούν κατάλληλα μεταξύ τους. Με την επιφύλαξη των παρ. 43 και 46 και υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκύπτουν συγκρούσεις συμφερόντων, η αλληλεπίδραση αυτή μπορεί να λαμβάνει τη

μορφή πολλαπλής συμμετοχής σε διαφορετικές επιτροπές κατά τρόπον ώστε είτε ο Πρόεδρος είτε οποιοδήποτε άλλο μέλος επιτροπής να αποτελεί επίσης και μέλος σε άλλη επιτροπή.

53. Τα μέλη των επιτροπών συζητούν ελεύθερα και με κριτικό πνεύμα εντός των επιτροπών που συμμετέχουν ενώ οι αποκλίνουσες απόψεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο εποικοδομητικό.

54. Οι επιτροπές καταγράφουν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεών τους, καθώς και τα κυριότερα αποτελέσματα και συμπεράσματά τους τηρώντας πρακτικά. Τα εν λόγω πρακτικά επιτρέπουν την κατανόηση των αποκλινουσών απόψεων και της κριτικής η οποία διατυπώνεται κατά την διάρκεια της συζήτησης των θεμάτων και της λήψης αποφάσεων.

55. Στις συνεδριάσεις των επιτροπών μπορεί να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οποιοδήποτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, άλλο μέλος του προσωπικού ή εμπειρογνώμονας, όπου κρίνεται απαραίτητο βάσει των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και κατόπιν σχετικής πρόσκλησης. Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή αυτή πρέπει να περιορίζεται στη συζήτηση των θεμάτων για τα οποία τα πρόσωπα αυτά έχουν προσκληθεί και δεν πρέπει να λαμβάνει χώρα σε συστηματική βάση.

56. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, οι Επιτροπές Διαχείρισης Κινδύνων και Ανάδειξης Υποψηφίων, κατ' ελάχιστον:

α. Έχουν πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες και στα δεδομένα που απαιτούνται για την άσκηση του ρόλου τους. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι πληροφορίες και τα δεδομένα από σχετικές επιχειρησιακές λειτουργίες και λειτουργίες ελέγχου (όπως νομικές υπηρεσίες, οικονομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης ανθρώπινων πόρων, λειτουργία ΤΠΕ και ασφάλειας, λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τη συμμόρφωση σε θέματα πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και συγκεντρωτικών πληροφοριών σχετικά με αναφορές ύποπτων συναλλαγών και με παράγοντες κινδύνου),

β. λαμβάνουν τακτικές εκθέσεις, ad hoc πληροφορίες, ενημερώσεις και γνώμες από τους επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά το υφιστάμενο προφίλ κινδύνου, την κουλτούρα κινδύνων και τα όρια κινδύνων του ιδρύματος, καθώς και γνώση σχετικά με τυχόν σημαντικές παραβάσεις που ενδέχεται να έχουν προκύψει, με λεπτομερείς πληροφορίες και συστάσεις για τα διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί, που πρέπει να ληφθούν ή προτείνονται για την αντιμετώπισή τους, περιοδικά επανεξετάζουν και αποφασίζουν για το περιεχόμενο, τη μορφή και τη συχνότητα των πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους που πρέπει να τους αναφέρονται, και

γ. διασφαλίζουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, την κατάλληλη συμμετοχή των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου

καθώς και άλλων σχετικών λειτουργιών (όπως της υπηρεσίας διαχείρισης ανθρώπινων πόρων, των νομικών υπηρεσιών, των οικονομικών υπηρεσιών) εντός των αντίστοιχων πεδίων εξειδίκευσής τους και/ή ζητούν συμβουλές από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

5.4 Ρόλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων

57. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδριάζει τακτικά, τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο, ή και έκτακτα. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, κατ' ελάχιστον:

α. Εισηγείται και υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίων, την παρακολούθηση της συνολικής παρούσας και μελλοντικής στρατηγικής κινδύνων και διάθεσης ανάληψης κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα είδη κινδύνων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα, τις εταιρικές αξίες και τη διαθεσιμότητα των πόρων του ιδρύματος και του ομίλου, εφόσον ανήκει σε όμιλο,

β. συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής κινδύνων του ιδρύματος και των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί,

γ. επιβλέπει την υλοποίηση των στρατηγικών για τη διαχείριση κεφαλαίου και ρευστότητας, καθώς και για όλους τους άλλους σχετικούς κινδύνους του ιδρύματος, όπως ο κίνδυνος αγοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος, ο λειτουργικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανομένων του νομικού κινδύνου και του κινδύνου ΤΠΕ) και ο κίνδυνος φήμης, ούτως ώστε να αξιολογεί ότι ανταποκρίνονται στην εγκεκριμένη στρατηγική κινδύνων και στη διάθεση ανάληψης κινδύνων,

δ. παρέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο συστάσεις σχετικά με τις απαραίτητες προσαρμογές της στρατηγικής κινδύνων οι οποίες προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος, εξελίξεις στην αγορά ή συστάσεις που διατυπώνονται από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων,

ε. συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την απόφασή του να διορίσει εξωτερικούς συμβούλους για την παροχή συμβουλευτικών ή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε θέματα αρμοδιότητάς της,

στ. εξετάζει διάφορα πιθανά σενάρια, συμπεριλαμβανομένων σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογεί την πιθανή αντίδραση του προφίλ κινδύνου του ιδρύματος σε εξωτερικά και εσωτερικά γεγονότα,

ζ. επιβλέπει την ευθυγράμμιση μεταξύ, αφενός, όλων των σημαντικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρονται στους πελάτες και, αφετέρου, του επιχειρηματικού μοντέλου και της στρατηγικής κινδύνων του ιδρύματος. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων αξιολογεί τους κινδύνους που συνδέονται με τα προσφερόμενα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και υπηρεσίες και λαμβάνει υπόψη την αντιστοιχία μεταξύ των τιμών που καθορίζονται για αυτά και των κερδών που απορρέουν από αυτά,

η. αξιολογεί τις συστάσεις των εσωτερικών ή εξωτερικών ελεγκτών και παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή των μέτρων που έχουν ληφθεί σε θέματα αρμοδιότητάς της,

θ. μεριμνά για την ανάπτυξη εσωτερικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωσή του στη διαδικασία λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων (π.χ. αποφάσεων που αφορούν την εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, την προσαρμοσμένη ανάλογα με τον κίνδυνο τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών, τον υπολογισμό της αποδοτικότητας και την κατανομή κεφαλαίων σε συνάρτηση με τον κίνδυνο) σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων ή των λειτουργιών του ιδρύματος και των θυγατρικών του,

ι. καθορίζει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους, σε συνέπεια με την εκάστοτε ισχύουσα επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων,

ια. λαμβάνει και αξιολογεί τις υποβαλλόμενες τουλάχιστον ανά τρίμηνο αναφορές της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τους σημαντικότερους κινδύνους που έχει αναλάβει το ίδρυμα και τεκμηριώνει την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

ιβ. διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στο Διοικητικό Συμβούλιο σε περίπτωση που διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της στρατηγικής που έχει διαμορφωθεί για τη διαχείριση κινδύνων του ιδρύματος ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της.

58. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, αξιολογεί σε ετήσια βάση:

α. Την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος και του ομίλου του στον οποίο ανήκει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, και ιδίως τη συμμόρφωση προς το καθορισμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου,

β. την καταλληλότητα των ορίων, την επάρκεια των προβλέψεων και την εν γένει επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανομένων κινδύνων, βασιζόμενη κατ' ελάχιστον στη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ), στη Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ΔΑΕΡ), και στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης που προβλέπεται στην παρ. 255.

59. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεργάζεται με άλλες επιτροπές των οποίων οι δραστηριότητες ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στη στρατηγική κινδύνων (π.χ. Επιτροπή Ελέγχου και Επιτροπή Αποδοχών) και διατηρεί τακτική επικοινωνία με όλες τις λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος και ειδικότερα με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.

60. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, με την επιφύλαξη των καθηκόντων της Επιτροπής Αποδοχών, εξετάζει κατά πόσον τα κίνητρα που προβλέπουν οι πολιτικές και οι πρακτικές αποδοχών του ιδρύματος λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο, το κεφάλαιο, τη ρευστότητα, και τα προβλεπόμενα κέρδη του ιδρύματος.

61. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σε τουλάχιστον τριμηνιαία βάση για το έργο της Επιτροπής στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

5.5 Ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου

62. Τα ιδρύματα συγκροτούν Επιτροπή Ελέγχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4449/2017, η οποία συνεδριάζει τακτικά, τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο, ή και έκτακτα. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει, τηρουμένων των διατάξεων του προαναφερόμενου νόμου, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ελεγχόμενου ιδρύματος χωρίς να παραβιάζεται η ανεξαρτησία της τελευταίας,

β. επιβλέπει την καθιέρωση των λογιστικών πολιτικών από το ίδρυμα,

γ. παρακολουθεί και αξιολογεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και εισηγείται προτάσεις που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αξιοπιστίας της,

δ. εξετάζει και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών του ν. 4449/2017 σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27 του ίδιου νόμου και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (L 158), και ιδίως την νομιμότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στο ελεγχόμενο ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω Κανονισμού,

ε. παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων από τους εξωτερικούς τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και ιδίως το αποτέλεσμα, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ευρήματα και συμπεράσματα της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) που είναι αρμόδια σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

στ. συνεργάζεται σε τακτική βάση με τους εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές από τους οποίους ζητά να της αναφέρουν τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες που εντόπισαν στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου κατά τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα,

ζ. σύμφωνα με την περ. στ) της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών του ν. 4449/2017 και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος να εγκρίνει τον διορισμό τους (σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου αυτού), την αμοιβή, την παύση ή την αντικατάστασή τους,

η. επανεξετάζει το εύρος και τη συχνότητα του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων ή ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,

θ. σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, ενημερώνει το Διοικητικό Συμβού-

λιο της ελεγχόμενης οντότητας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία, και

ι. παραλαμβάνει και λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις εξωτερικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων,

ια. αξιολογεί ετησίως την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου σε ατομική βάση και σε επίπεδο ομίλου, εφόσον πρόκειται για ίδρυμα που ενοποιεί, με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης, τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις των εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών λογιστών του ν. 4449/2017, καθώς και των εποπτικών αρχών,

ιβ. υποβάλλει προτάσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί,

ιγ. παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων που αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο (follow up),

ιδ. υποβάλλει προτάσεις για τις ειδικές περιοχές όπου επιβάλλεται η διενέργεια πρόσθετων ελέγχων από τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές,

ιε. αξιολογεί το έργο της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης με έμφαση σε θέματα που σχετίζονται με τον βαθμό ανεξαρτησίας της, την ποιότητα και το εύρος των ελέγχων που διενεργεί, τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται από μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος, των συστημάτων και του επιπέδου των κινδύνων και την εν γένει αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της.

63. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για το έργο της εν λόγω επιτροπής στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

5.6 Κοινές επιτροπές

64. Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 68 του ν. 4261/2014 και τηρουμένων των απαιτήσεων του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, κατόπιν απόφασής της, να επιτρέπει στα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά να συγκροτούν κοινή επιτροπή στην οποία ανατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και της Επιτροπής Ελέγχου.

65. Εφόσον ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά συγκροτούν Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, μπορούν να αναθέσουν τις αρμοδιότητες της εν λόγω επιτροπής και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων σε μία κοινή επιτροπή. Σε αυτήν την περίπτωση, τα εν λόγω ιδρύματα ενημερώνουν δεόντως την Τράπεζα της Ελλάδος εγγράφως τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν τη συγκρότηση της κοινής επιτροπής για τη σκοπούμενη συγκρότηση της κοινής επιτροπής, τεκμηριώνοντας τους λόγους για τους οποίους την επιλέγουν, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η αναφερόμενη επιτροπή πρόκειται να επιτύχει τους στόχους των επιμέρους επιτροπών. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτήσει από το ίδρυμα σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή (είτε πριν είτε μετά τη συγκρότηση της κοινής επιτροπής) να συγκροτήσει δυο διακριτές επιτροπές, εφόσον κριθεί αυτό απαραίτητο

για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του.

66. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν πάντοτε ότι τα μέλη κάθε κοινής επιτροπής διαθέτουν σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο τις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και εξειδίκευση ώστε να αντιλαμβάνονται πλήρως τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελούνται από την κοινή επιτροπή.

Τίτλος ΙΙΙ - Πλαίσιο διακυβέρνησης

6 Οργανωτικό πλαίσιο και δομή

6.1 Οργανωτικό πλαίσιο

67. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος διασφαλίζει κατάλληλη και διαφανή οργανωτική και λειτουργική δομή για την οποία διαθέτει και γραπτή περιγραφή της. Η δομή πρέπει να προωθεί και να αντικατοπτρίζει την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση του ιδρύματος σε ατομικό, υποενοποιημένο και ενοποιημένο επίπεδο. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητες από τους επιχειρησιακούς τομείς τους οποίους ελέγχουν, με κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων, διαθέτουν επαρκείς χρηματοοικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς και εξουσίες για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Οι γραμμές αναφοράς και η κατανομή των αρμοδιοτήτων εντός του ιδρύματος, ιδίως μεταξύ των επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών, πρέπει να είναι σαφείς, πλήρως οριοθετημένες, συνεπείς, υποχρεωτικές και δεόντως τεκμηριωμένες. Η τεκμηρίωση επικαιροποιείται με κατάλληλο τρόπο.

68. Η δομή του ιδρύματος δεν εμποδίζει την ικανότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να επιβλέπει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται το ίδρυμα ή ο όμιλος ούτε την δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να ασκεί αποτελεσματική εποπτεία επί αυτών.

69. Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί τις πιθανές συνέπειες που συνεπάγονται οι σημαντικές αλλαγές στη δομή του ομίλου (π.χ. σύσταση νέων θυγατρικών, συγχωνεύσεις και εξαγορές, πώληση ή εκκαθάριση μερών του ομίλου ή εξωτερικές εξελίξεις) όσον αφορά την αρτιότητα του οργανωτικού πλαισίου του ιδρύματος. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται αδυναμίες, το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει άμεσα σε όλες τις αναγκαίες προσαρμογές.

6.2 Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τη δομή

70. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος γνωρίζει και κατανοεί πλήρως τη νομική, οργανωτική και λειτουργική δομή του, διασφαλίζει ότι αυτή συνάδει με την εγκεκριμένη επιχειρηματική στρατηγική, τη στρατηγική κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης των κινδύνων του, καθώς και ότι η εν λόγω δομή καλύπτεται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

71. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την έγκριση άρτιων στρατηγικών και πολιτικών όσον αφορά την εγκαθίδρυση νέας δομής. Όταν ένα ίδρυμα συστήνει πολλές νομικές οντότητες εντός του ομίλου του, ο αριθ-

μός τους και, ειδικότερα, οι διασυνδέσεις και οι μεταξύ τους συναλλαγές δεν πρέπει να εγείρουν εμπόδια στον σχεδιασμό της εσωτερικής του διακυβέρνησης, καθώς και στην αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο όμιλος συνολικά. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι η δομή του ιδρύματος και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, οι δομές εντός του ομίλου, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που καθορίζονται στην ενότητα 7, είναι σαφείς, αποδοτικές και διαφανείς για το προσωπικό, τους μετόχους ή συνεταίρους του ιδρύματος, τυχόν άλλα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς και για την Τράπεζα της Ελλάδος.

72. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τη δομή του ιδρύματος, την εξέλιξη και τους περιορισμούς της, διασφαλίζει ότι η δομή είναι δεόντως δικαιολογημένη, αποδοτική και δεν ενέχει αδικαιολόγητη ή μη ενδεδειγμένη πολυπλοκότητα.

73. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος που ενοποιεί κατανοεί τόσο τη νομική, οργανωτική και λειτουργική δομή του ομίλου όσο και τον σκοπό και τις δραστηριότητες των διαφόρων οντοτήτων του, καθώς επίσης και τους δεσμούς και τις σχέσεις μεταξύ τους. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των λειτουργικών κινδύνων του ομίλου και των ενδοομιλικών ανοιγμάτων, καθώς και του τρόπου χρηματοδότησης, τα προφίλ κεφαλαίου, ρευστότητας και κινδύνου του ομίλου που θα μπορούσαν να επηρεαστούν υπό κανονικές και αντίξοες συνθήκες. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι το ίδρυμα είναι σε θέση να παράγει έγκαιρα πληροφόρηση για τον όμιλο αναφορικά με τον τύπο, τα χαρακτηριστικά, το οργανόγραμμα, την ιδιοκτησιακή δομή και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες κάθε νομικής οντότητας και ότι τα ιδρύματα του ομίλου συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις υποβολής εποπτικών αναφορών σε ατομική, υποενοποιημένη και ενοποιημένη βάση.

74. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος που ενοποιεί διασφαλίζει ότι οι διάφορες οντότητες του ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του ιδρύματος που προβαίνει στην ενοποίηση, λαμβάνουν επαρκή πληροφόρηση προκειμένου να διαμορφώνουν σαφή αντίληψη των γενικών στόχων, των στρατηγικών και του προφίλ κινδύνου του ομίλου, καθώς και του τρόπου με τον οποίο κάθε οντότητα του ομίλου ενσωματώνεται στη δομή και στην επιχειρησιακή λειτουργία του ομίλου. Η σχετική πληροφόρηση και η επικαιροποίησή της τεκμηριώνεται και τίθεται στη διάθεση των λειτουργιών τις οποίες αφορά, των Διοικητικού Συμβουλίου, των επιχειρησιακών τομέων, των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, κ.ά. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος που ενοποιεί μεριμνούν ώστε να ενημερώνονται σχετικά με τους κινδύνους που συνεπάγεται η δομή του ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της ενότητας 7. Μεταξύ άλλων, λαμβάνουν τα εξής:

α. Ενημέρωση για τις κύριες πηγές κινδύνου,

β. τακτικές αναφορές για την αξιολόγηση της συνολικής δομής του ιδρύματος και της συμμόρφωσης των δραστηριοτήτων κάθε μεμονωμένης οντότητας με την εγκεκριμένη στρατηγική σε επίπεδο ομίλου, και

γ. τακτικές εκθέσεις σχετικά με θέματα για τα οποία απαιτείται συμμόρφωση σε ατομικό, υποενοποιημένο

και ενοποιημένο επίπεδο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

6.3 Πολύπλοκες δομές και μη τυποποιημένες ή μη διαφανείς δραστηριότητες

75. Τα ιδρύματα πρέπει να αποφεύγουν τη δημιουργία πολύπλοκων και δυνητικά μη διαφανών δομών. Κατά τη λήψη των αποφάσεών τους, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνων που διενεργείται προκειμένου να διερευνηθεί αν οι εν λόγω δομές θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς που συνδέονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή με άλλα οικονομικά εγκλήματα, τους σχετικούς ελέγχους και το ισχύον νομικό πλαίσιο. Για τον σκοπό αυτό, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α. Τον βαθμό στον οποίο η γεωγραφική περιοχή στην οποία θα δημιουργηθεί η δομή συμμορφώνεται πράγματι με τα ενωσιακά και διεθνή πρότυπα σχετικά με τη φορολογική διαφάνεια, την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

β. τον βαθμό στον οποίο η δομή εξυπηρετεί προφανή οικονομικό και νόμιμο σκοπό,

γ. τον βαθμό στον οποίο η δομή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απόκρυψη της ταυτότητας του απώτατου έμμεσου μετόχου,

δ. τον βαθμό στον οποίο ένα αίτημα πελάτη που συνεπάγεται πιθανή θέσπιση δομής εγείρει ανησυχίες,

ε. το ενδεχόμενο η δομή να εμποδίζει τη δέουσα επίβλεψη από το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος ή την ικανότητα του ιδρύματος να διαχειριστεί τον σχετικό κίνδυνο, και

στ. εάν η δομή προβάλλει εμπόδια στην αποτελεσματική εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος.

76. Σε κάθε περίπτωση, τα ιδρύματα δεν προβαίνουν σε αδιαφανείς ή ασκόπως πολύπλοκες δομές που στερούνται σαφούς οικονομικού σκεπτικού ή νομικού σκοπού ή σε δομές που εγείρουν ανησυχίες σχετικά με το ενδεχόμενο να έχουν δημιουργηθεί για σκοπούς που συνδέονται με το οικονομικό έγκλημα.

77. Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να κατανοεί τις δομές που δημιουργούνται, τον σκοπό τους, τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με αυτές και να διασφαλίζει τη δέουσα εμπλοκή των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου. Οι δομές αυτές θεσπίζονται και διατηρούνται μόνον εάν ο σκοπός τους είναι σαφώς διατυπωμένος και κατανοητός, και εφόσον το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει ότι έχουν προσδιοριστεί όλοι οι σημαντικοί κίνδυνοι συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου φήμης, ότι είναι δυνατή η αποτελεσματική διαχείριση και η δέουσα αναφορά όλων των κινδύνων και ότι έχει διασφαλιστεί η αποτελεσματική επίβλεψή της. Όσο πιο πολύπλοκη και αδιαφανής είναι η οργανωτική και λειτουργική δομή, καθώς και όσο μεγαλύτεροι είναι οι κίνδυνοι, τόσο πιο εντατική πρέπει να είναι η επίβλεψη της δομής.

78. Τα ιδρύματα καταγράφουν τις αποφάσεις τους σε σχέση με την παρούσα ενότητα και πρέπει να είναι σε θέση να τις τεκμηριώνουν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

79. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων για την αποφυγή ή τη μείωση των κινδύνων των δραστηριοτήτων που ασκούνται εντός των καθοριζόμενων δομών. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, διασφαλίζεται ότι:

α. Το ίδρυμα διαθέτει επαρκείς πολιτικές και διαδικασίες και καταγεγραμμένες διεργασίες (π.χ. εφαρμοστέα όρια, ροές πληροφόρησης) για την εξέταση, την κανονιστική συμμόρφωση, την έγκριση και τη διαχείριση κινδύνων εξ' αυτών των δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες για την οργανωτική και λειτουργική δομή του ομίλου, το προφίλ κινδύνου και τον κίνδυνο φήμης του,

β. το ίδρυμα που ενοποιεί καθώς και οι εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές αυτού έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές και τους κινδύνους που απορρέουν από αυτές, οι οποίες υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Τράπεζα της Ελλάδος, και

γ. το ίδρυμα αξιολογεί σε περιοδική βάση το κατά πόσον συνεχίζεται η ανάγκη διατήρησης των εκάστοτε δομών.

80. Οι δομές και δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσής τους προς το ισχύον νομικό πλαίσιο και τα επαγγελματικά πρότυπα υπόκεινται σε τακτική αξιολόγηση από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης με τη χρήση μιας προσέγγισης βάσει κινδύνου.

81. Τα ιδρύματα λαμβάνουν τα ίδια μέτρα διαχείρισης κινδύνων με εκείνα που αντίστοιχα λαμβάνουν στο πλαίσιο των ιδίων επιχειρησιακών τους δραστηριοτήτων κατά την άσκηση, για λογαριασμό πελατών τους, μη τυποποιημένων δραστηριοτήτων ή μη διαφανών δραστηριοτήτων (π.χ. συνδρομή προς πελάτες για τη σύσταση εταιρειών σε εξωχώριες δικαιοδοσίες, ανάπτυξη πολύπλοκων δομών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών για λογαριασμό τους) οι οποίες εγείρουν παρόμοιες προκλήσεις εσωτερικής διακυβέρνησης και εκφυλισμού σοβαρούς λειτουργικούς κινδύνους και κίνδυνο φήμης. Ειδικότερα, τα ιδρύματα αναλύουν τους λόγους για τους οποίους οιοσδήποτε πελάτης επιθυμεί τη δημιουργία μιας τέτοιας δομής.

7. Οργανωτικό πλαίσιο σε επίπεδο ομίλου

82. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 102 του ν. 4261/2014, οι μητρικές επιχειρήσεις και οι θυγατρικές που υπάγονται στις διατάξεις του εν λόγω νόμου διασφαλίζουν ότι οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί διακυβέρνησης είναι συνεπείς και έχουν ορθά ενσωματωθεί σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση. Για τον σκοπό αυτό, οι μητρικές επιχειρήσεις και οι θυγατρικές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης εφαρμόζουν κατάλληλες ρυθμίσεις, διαδικασίες και μηχανισμούς στις θυγατρικές τους που δεν υπόκεινται στις διατάξεις του ν. 4261/2014, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες και σε υπεράκτια (offshore) χρηματοοικονομικά κέντρα, προκειμένου να διασφαλίζεται άρτιο πλαίσιο διακυβέρνησης σε ενοποιημένη και υποενοποιημένη βάση. Όσον αφορά τις απαιτήσεις για τις αποδοχές προσωπικού εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις σύμφωνα με

τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 102 του ν. 4261/2014. Οι αρμόδιες λειτουργίες του ιδρύματος που ενοποιεί και των θυγατρικών του επικοινωνούν και ανταλλάσσουν στοιχεία και πληροφορίες με κατάλληλο τρόπο. Οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί διακυβέρνησης διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα που ενοποιεί διαθέτει επαρκή στοιχεία και πληροφορίες και είναι σε θέση να αξιολογεί το προφίλ κινδύνου σε επίπεδο ομίλου σύμφωνα με την ενότητα 6.2.

83. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος που ενοποιεί διασφαλίζει, με κατάλληλο συντονισμό και συμφωνίες, ότι οι αρμοδιότητες της επίβλεψης και της ενιαίας στρατηγικής δεν ανααιρούν τις ευθύνες των διοικητικών οργάνων των θυγατρικών και δεν οδηγούν σε μη απαιτούμενες επικαλύψεις. Επίσης, καθορίζει την κατανομή ευθυνών, τα μέτρα συντονισμού και την ανάθεση, όπου απαιτείται, ειδικών αρμοδιοτήτων σε εταιρίες του ομίλου ως προς τη διαχείριση, ιδίως, των σημαντικών κινδύνων, τον εσωτερικό έλεγχο, τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και την εφαρμογή των διατάξεων της πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

84. Οι αναφερόμενες στην παρ. 82 οντότητες διασφαλίζουν ότι:

α. Τα συστήματα και οι διαδικασίες που εφαρμόζουν τόσο οι ίδιες όσο και οι νεοαποκτώμενες επιχειρήσεις (από συγχωνεύσεις, εξαγορές) είναι συμβατά μεταξύ τους και είναι προσαρμοσμένα τόσο στις ανάγκες της οργανωτικής δομής του ομίλου όσο και στις κατ' ιδίαν ιδιαιτερότητές τους ή ότι καθορίζεται ρεαλιστικό, κατά περίπτωση, χρονοδιάγραμμα αντίστοιχης προσαρμογής τους,

β. οι σημαντικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθενται παρακολουθούνται και ελέγχονται σε επίπεδο ομίλου,

γ. διαθέτουν επαρκείς διαδικασίες για την παραγωγή και διάθεση των πληροφοριών και στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση ή υποενοποιημένη βάση, για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην παρούσα και, ιδίως, για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις περί κεφαλαιακής επάρκειας.

85. Το Διοικητικό Συμβούλιο θυγατρικής η οποία υπόκειται στις διατάξεις του ν. 4261/2014 υιοθετεί και εφαρμόζει σε ατομικό επίπεδο τις πολιτικές διακυβέρνησης σε επίπεδο του ομίλου που θεσπίζονται σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση, κατά τρόπο που συνάδει με όλες τις ειδικές απαιτήσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου.

86. Σε ενοποιημένο και υποενοποιημένο επίπεδο, το ίδρυμα που ενοποιεί διασφαλίζει την τήρηση σε επίπεδο ομίλου των πολιτικών διακυβέρνησης και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου όπως αναφέρεται στον Τίτλο V από το σύνολο των ιδρυμάτων και των άλλων οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών τους που δεν εμπίπτουν, αυτές καθαυτές, στις διατάξεις του ν. 4261/2014. Κατά την εφαρμογή των πολιτικών διακυβέρνησης, το ίδρυμα που ενοποιεί διασφαλίζει ότι κάθε θυγατρική διαθέτει άρτιες ρυθμίσεις διακυβέρνησης και

διερευνά τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών ρυθμίσεων, διαδικασιών και μηχανισμών, όταν οι επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν ασκούνται από διακριτές νομικές οντότητες αλλά από δίκτυο επιχειρησιακών τομέων που ανήκουν σε διαφορετικές νομικές οντότητες.

87. Το ίδρυμα που ενοποιεί λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα όλων των θυγατρικών του, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι στρατηγικές και οι πολιτικές συνεισφέρουν στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων τόσο κάθε επιμέρους θυγατρικής όσο και αυτών του ομίλου στο σύνολό του μακροπρόθεσμα.

88. Οι μητρικές επιχειρήσεις και οι θυγατρικές τους μεριμνούν ώστε τα ιδρύματα και οι άλλες οντότητες εντός του ομίλου να συμμορφώνονται με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο του κράτους στο οποίο δραστηριοποιούνται.

89. Το ίδρυμα που ενοποιεί διασφαλίζει ότι οι θυγατρικές με έδρα σε τρίτες χώρες που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής του ενοποίησης, διαθέτουν ρυθμίσεις, διαδικασίες και μηχανισμούς διακυβέρνησης που είναι συνεπείς με τις πολιτικές διακυβέρνησης σε επίπεδο ομίλου και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 66 έως 88 του ν. 4261/2014 και με την παρούσα, στον βαθμό που αυτό δεν αντίκειται στη νομοθεσία της τρίτης χώρας.

90. Όταν διαπιστώνεται σημαντική ασυμβατότητα θυγατρικής με έδρα σε τρίτη χώρα, που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης του ιδρύματος, με τις πολιτικές διακυβέρνησης σε επίπεδο ομίλου που προκύπτει εξαιτίας της εθνικής νομοθεσίας της τρίτης χώρας (χώρα υποδοχής), το ίδρυμα που ενοποιεί ενημερώνει γραπτώς την Τράπεζα της Ελλάδος άμεσα για τα μέτρα που λαμβάνει για την αντιμετώπιση της ανωτέρω κατάστασης, η οποία αξιολογεί την καταλληλότητά τους και προβαίνει σε κατάλληλες ενέργειες. Σημαντική ασυμβατότητα υφίσταται όταν εμποδίζεται, δυσχεραίνεται ή παρακωλύεται κατ' οποιοδήποτε τρόπο η αποτελεσματική εποπτεία της θυγατρικής με έδρα σε τρίτη χώρα ή γενικότερα του ομίλου όσον αφορά τις υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται σύμφωνα με την παρούσα.

91. Οι απαιτήσεις διακυβέρνησης του ν. 4261/2014 και της παρούσας ισχύουν για όλα τα ιδρύματα ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι μπορεί να αποτελούν θυγατρικές με μητρική επιχείρηση με έδρα σε τρίτη χώρα. Σε περίπτωση που μια εγκατεστημένη στην ΕΕ θυγατρική μητρικής επιχείρησης με έδρα σε τρίτη χώρα αποτελεί ίδρυμα που ενοποιεί, το πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης δεν περιλαμβάνει το επίπεδο της μητρικής επιχείρησης με έδρα σε τρίτη χώρα και άλλες άμεσες θυγατρικές της εν λόγω μητρικής επιχείρησης. Το ανωτέρω ίδρυμα που ενοποιεί διασφαλίζει ότι η πολιτική διακυβέρνησης σε επίπεδο ομίλου της μητρικής επιχείρησης με έδρα σε τρίτη χώρα λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της δικής του πολιτικής διακυβέρνησης, στον βαθμό που αυτό δεν αντιβαίνει στις απαιτήσεις που προβλέπονται στο σχετικό ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ν. 4261/2014 και της παρούσας.

92. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τις παραμέτρους που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι κατά τη θέσπιση

πολιτικών και την τεκμηρίωση του πλαισίου διακυβέρνησης. Παρότι οι πολιτικές και η τεκμηρίωση του πλαισίου διακυβέρνησης μπορούν να περιλαμβάνονται σε χωριστά έγγραφα, τα ιδρύματα εξετάζουν το ενδεχόμενο συνδυασμού αυτών ή αναφοράς αυτών σε ένα ενιαίο έγγραφο.

8 Πολιτική εξωτερικής ανάθεσης

93. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει, επανεξετάζει και επικαιροποιεί σε τακτική βάση την πολιτική εξωτερικής ανάθεσης του ιδρύματος σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο, περιλαμβανομένης της ΠΕΕ 178/5/2.10.2020 "Πλαίσιο εξωτερικής ανάθεσης λειτουργιών" (Β' 4410), μεριμνώντας για την έγκαιρη εφαρμογή των κατάλληλων αλλαγών.

9 Συστήματα και υπηρεσίες ΤΠΕ

94. Η λειτουργία των συστημάτων και των υπηρεσιών ΤΠΕ στοχεύει, αφενός στην αποτελεσματική υποστήριξη της επιχειρησιακής στρατηγικής των ιδρυμάτων, αφετέρου στην ασφαλή διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση των κρίσιμων επιχειρησιακών πληροφοριών. Παράλληλα, η αυξημένη ανάγκη χρήσης συστημάτων και των υπηρεσιών ΤΠΕ από τα ιδρύματα, σε συνδυασμό με την τυχόν ανάθεση κρίσιμων έργων ΤΠΕ σε τρίτους, ενισχύει συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων με σημαντικότερη αυτή του λειτουργικού κινδύνου. Οι κίνδυνοι αυτοί πρέπει να προσδιορίζονται, να εντοπίζονται έγκαιρα και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά.

95. Στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία των συστημάτων και των υπηρεσιών ΤΠΕ, τα ιδρύματα εφαρμόζουν την ΠΕΕ 190/2/16.06.2021 «Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA/GL/2019/04) σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και Ασφάλειας» (Β' 2893) και τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554.

Τίτλος IV - Κουλτούρα κινδύνων και επιχειρηματική συμπεριφορά

10 Κουλτούρα κινδύνων

96. Μία άρτια, επιμελής και συνεπής κουλτούρα κινδύνων αποτελεί βασικό στοιχείο της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων των ιδρυμάτων και παρέχει στα ιδρύματα τη δυνατότητα να λαμβάνουν άρτιες και τεκμηριωμένες αποφάσεις.

97. Τα ιδρύματα αναπτύσσουν μια ολοκληρωμένη κουλτούρα κινδύνων για ολόκληρο τον όμιλο βασιζόμενα στην πλήρη κατανόηση και την ολιστική θεώρηση των κινδύνων τους οποίους αντιμετωπίζουν και των τρόπων διαχείρισής τους, λαμβάνοντας υπόψη τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

98. Τα ιδρύματα αναπτύσσουν κουλτούρα κινδύνων μέσω των πολιτικών, της επικοινωνίας και της κατάρτισης του προσωπικού τους σχετικά με τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και το προφίλ κινδύνου τους. Επίσης, προσαρμόζουν την επικοινωνία και την εκπαίδευση του προσωπικού τους, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ευθύνες ανάληψης και διαχείρισης κινδύνων που αυτό φέρει.

99. Τα μέλη του προσωπικού είναι πλήρως ενήμερα για τις αρμοδιότητές τους σχετικά με τη διαχείριση

κινδύνων. Η διαχείριση κινδύνων δεν περιορίζεται στο εξειδικευμένο προσωπικό διαχείρισης κινδύνων ή στις λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου. Οι επιχειρησιακές μονάδες, υπό την επίβλεψη του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι οι κύριοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση κινδύνων σε καθημερινή βάση σύμφωνα με τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τα συστήματα ελέγχου του ιδρύματος λαμβάνοντας υπόψη τη διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

100. Μια ισχυρή κουλτούρα κινδύνων, μεταξύ άλλων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Άνωθεν συντονισμός (tone from the top): το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό και την επικοινωνία των βασικών αξιών και προσδοκιών του ιδρύματος. Η συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να απηχεί τις αξίες του ιδρύματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο των ιδρυμάτων, οι επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη συμβάλλουν στην εσωτερική κοινοποίηση των βασικών αξιών και προσδοκιών στο προσωπικό. Το προσωπικό ενεργεί σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και γνωστοποιεί άμεσα - εντός ή εκτός του ιδρύματος - τις περιπτώσεις για τις οποίες διαπιστώνει μη συμμόρφωση [π.χ. στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσω της διαδικασίας αναφοράς παραβάσεων (whistleblowing)]. Το Διοικητικό Συμβούλιο προάγει, παρακολουθεί και αξιολογεί σε συνεχή βάση την κουλτούρα κινδύνων του ιδρύματος, λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο της κουλτούρας κινδύνων στη χρηματοοικονομική σταθερότητα, στο προφίλ κινδύνου και στην άρτια διακυβέρνηση του ιδρύματος και επιφέρει αλλαγές όπου κρίνεται αναγκαίο.

β. λογοδοσία: τα μέλη του προσωπικού σε όλα τα επίπεδα γνωρίζουν και κατανοούν τις βασικές αξίες του ιδρύματος και, στον βαθμό που απαιτείται για τον ρόλο τους, τη διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, είναι σε θέση να επιτελούν τους ρόλους τους και έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι λογοδοτούν για τις ενέργειές τους σε σχέση με τη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

γ. αποτελεσματική επικοινωνία και κριτική επανεξέταση: μια άρτια κουλτούρα κινδύνων προάγει ένα περιβάλλον ανοικτής επικοινωνίας και αποτελεσματικής κριτικής επανεξέτασης, στο πλαίσιο του οποίου οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων ενθαρρύνουν τη διατύπωση ευρέος φάσματος απόψεων, επιτρέπουν την επανεξέταση των υφιστάμενων πρακτικών, παρακινούν τα μέλη του προσωπικού να υιοθετούν εποικοδομητική κριτική στάση και προωθούν ένα περιβάλλον ανοικτής και εποικοδομητικής συμμετοχής σε ολόκληρο τον οργανισμό.

δ. κίνητρα: η παροχή κατάλληλων κινήτρων διαδραματίζει βασικό ρόλο στην ευθυγράμμιση της συμπεριφοράς ανάληψης κινδύνων με το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και τα συμφέροντά του σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

11 Εταιρικές αξίες και κώδικας δεοντολογίας

101. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναπτύσσει, θεσπίζει, τηρεί και προάγει υψηλά δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις εξειδικευμένες

ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του ιδρύματος, και διασφαλίζει την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων (π.χ. μέσω ενός κώδικα δεοντολογίας ή άλλου παρόμοιου μέσου). Επιπλέον, επιβλέπει την τήρηση των προτύπων αυτών από το προσωπικό. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει και να εφαρμόζει τα πρότυπα που ισχύουν για τον όμιλο στον οποίο ανήκει το ίδρυμα ή τα πρότυπα που εκδίδονται από ενώσεις ή άλλους σχετικούς οργανισμούς.

102. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει διάκριση του προσωπικού λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικότητας, κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας, πεποισθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

103. Οι πολιτικές του ιδρύματος πρέπει να είναι ουδέτερες ως προς το φύλο. Αυτό περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται στις αποδοχές, στις πολιτικές πρόσληψης, στην επαγγελματική εξέλιξη, στα σχέδια διαδοχής και στην πρόσβαση στην κατάρτιση και την ικανότητα υποβολής αιτήσεων ενδιαφέροντος για την πλήρωση εσωτερικών θέσεων εργασίας για τις οποίες ζητείται προσωπικό. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες για όλο το προσωπικό ανεξάρτητα από το φύλο τους, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τις προοπτικές σταδιοδρομίας και στοχεύουν στη βελτίωση της εκπροσώπησης του ανεπαρκώς εκπροσωπούμενου φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο και σε διευθυντικές θέσεις, όπως ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2021/923 της Επιτροπής της 25ης Μαρτίου 2021 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό των κριτηρίων βάσει των οποίων ορίζονται οι διευθυντικές ευθύνες, οι λειτουργίες ελέγχου, οι σημαντικές επιχειρηματικές μονάδες και ο ουσιώδης αντίκτυπος στα χαρακτηριστικά κινδύνου σημαντικής επιχειρηματικής μονάδας, καθώς και των κριτηρίων για τον προσδιορισμό μελών ή κατηγοριών προσωπικού, των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν αντίκτυπο στα χαρακτηριστικά κινδύνου του ιδρύματος, συγκριτικά τόσο ουσιώδη όσο και ο αντίκτυπος των μελών ή κατηγοριών προσωπικού που αναφέρονται στο άρθρο 92 παρ. 3 της εν λόγω Οδηγίας (L 203/1). Τα ιδρύματα παρακολουθούν την εξέλιξη της διαφοράς των αποδοχών μεταξύ των φύλων ξεχωριστά για: α) τα «συγκεκριμένα μέλη του προσωπικού» όπως ορίζονται στην ΠΕΕ 231/1/15.07.2024 εξαιρουμένων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, β) τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γ) τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και δ) το λοιπό προσωπικό. Τα ιδρύματα διαθέτουν πολιτικές που διευκολύνουν την επανένταξη του προσωπικού μετά την άδεια μητρότητας, πατρότητας ή τη γονική άδεια.

104. Τα εφαρμοζόμενα δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα αποσκοπούν στην ενίσχυση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης του ιδρύματος και στη μείωση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται το ίδρυμα, ιδίως των λειτουργικών κινδύνων και του κινδύνου φήμης, οι οποίοι

εινδέχεται να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στην κερδοφορία και τη βιωσιμότητα ενός ιδρύματος μέσω προστίμων, δικαστικών εξόδων, περιορισμών που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές, άλλων οικονομικών και ποινικών κυρώσεων, καθώς και της απώλειας της αξίας της εμπορικής του ταυτότητας και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.

105. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει σαφείς και τεκμηριωμένες πολιτικές σχετικά με τον τρόπο τήρησης αυτών των προτύπων. Οι εν λόγω πολιτικές:

α. Υπενθυμίζουν στο προσωπικό ότι όλες οι δραστηριότητες του ιδρύματος ασκούνται σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις εταιρικές αξίες του ιδρύματος,

β. προάγουν την επίγνωση του κινδύνων μέσω μιας ισχυρής κουλτούρας κινδύνων σύμφωνα με την ενότητα 10, εκφράζοντας τη βούληση του Διοικητικού Συμβουλίου να μην υπερβαίνουν οι δραστηριότητες την καθορισμένη διάθεση ανάληψης κινδύνων, τα όρια, όπως έχουν καθοριστεί από το ίδρυμα, και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες του προσωπικού,

γ. καθορίζουν τις αρχές και παρέχουν παραδείγματα αποδεκτών και μη αποδεκτών συμπεριφορών που συνδέονται ειδικότερα με την υποβολή ανακριβών χρηματοοικονομικών αναφορών και τη διάπραξη οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων, της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, των αντιμονοπωλιακών πρακτικών, των οικονομικών κυρώσεων, της δωροδοκίας και της διαφθοράς, της χειραγώγησης της αγοράς, των καταχρηστικών πωλήσεων και άλλων παραβάσεων της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, των φορολογικών αδικημάτων, είτε διαπράττονται άμεσα είτε έμμεσα, περιλαμβανομένων παράνομων ή απαγορευμένων συστημάτων αρμπιτράζ μερισμάτων,

δ. αποσαφηνίζουν ότι, επιπλέον της συμμόρφωσης προς το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις εσωτερικές πολιτικές, αναμένεται από το προσωπικό να συμπεριφέρεται με ειλικρίνεια και ακεραιότητα και να εκτελεί τα καθήκοντά του με τη δέουσα δεξιότητα, μέριμνα και επιμέλεια,

ε. διασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι ενήμερο για τα ενδεχόμενα εσωτερικά και εξωτερικά πειθαρχικά μέτρα, τις νομικές ενέργειες και τις κυρώσεις που ενδέχεται να συνεπάγεται η διάπραξη παραπτώματων και η μη αποδεκτή συμπεριφορά, και

στ. καθορίζουν διαδικασίες διαρκούς εκπαίδευσης του προσωπικού του ιδρύματος, ώστε η στελέχωση κάθε θέσης, εργασίας ή ευθύνης να γίνεται από πρόσωπα που διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις και ικανότητες σύμφωνα με τα πλέον ενδεδειγμένα κριτήρια πρόσληψης και εξέλιξης.

106. Τα ιδρύματα παρακολουθούν τη συμμόρφωση με αυτά τα πρότυπα και μεριμνούν για την ενημέρωση του προσωπικού (π.χ. μέσω της παροχής κατάρτισης). Τα ιδρύματα προσδιορίζουν τη λειτουργία που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, για την αξιολόγηση των παραβάσεων, καθώς και τη διαδικασία για την αντιμετώπιση των περιστατικών μη συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα γνωστοποιούνται σε περιοδική βάση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

12 Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο ιδρύματος

107. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής και της διατήρησης αποτελεσματικών πολιτικών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον περιορισμό, την αποτροπή ή την πρόληψη υφιστάμενων και δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων σε επίπεδο ιδρύματος (π.χ. λόγω των διαφορετικών δραστηριοτήτων και των ρόλων του ίδιου του ιδρύματος ή των διαφορετικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής του ενοποίησης ή των διαφορετικών επιχειρησιακών τομέων ή μονάδων εντός του ίδιου ιδρύματος ή σε σχέση με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη).

108. Στο πλαίσιο της οργανωτικής και διοικητικής διάρθρωσής τους, τα ιδρύματα λαμβάνουν επαρκή μέτρα, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο οι συγκρούσεις συμφερόντων να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στα συμφέροντα των πελατών τους.

109. Τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διαχείριση ή, κατά περίπτωση, τον περιορισμό των συγκρούσεων συμφερόντων τεκμηριώνονται και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α. Κατάλληλο διαχωρισμό των καθηκόντων (π.χ. μέσω της ανάθεσης συγκρουόμενων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της διεκπεραίωσης των συναλλαγών ή παροχής υπηρεσιών σε διαφορετικά πρόσωπα, μέσω της ανάθεσης αρμοδιοτήτων εποπτείας και υποβολής αναφορών για συγκρουόμενες δραστηριότητες σε διαφορετικά πρόσωπα),

β. επιβολή φραγμών στην ενημέρωση (π.χ. μέσω του φυσικού διαχωρισμού ορισμένων επιχειρησιακών τομέων ή μονάδων).

13 Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό

110. Οι διατάξεις της παρούσας ενότητας εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει, εγκρίνει και επιβλέπει την εφαρμογή και τη διατήρηση αποτελεσματικών πολιτικών που αποσκοπούν στον εντοπισμό, στην αξιολόγηση, στη διαχείριση και στον περιορισμό ή στην πρόληψη υφιστάμενων και δυνητικών συγκρούσεων μεταξύ των συμφερόντων του ιδρύματος και των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους. Το ίδρυμα που ενοποιεί λαμβάνει υπόψη όλα τα δυνατά συμφέροντα στην πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο ομίλου, σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη βάση.

111. Η εν λόγω πολιτική αποσκοπεί στον εντοπισμό συγκρούσεων συμφερόντων των μελών του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των συμφερόντων των "στενών συγγενών" τους (σύζυγο, σύντροφο δηλωμένης συμβίωσης, συμβίο/συμβία, τέκνο, γονέα ή άλλο συγγενή με τον οποίο συγκατοικεί). Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη ότι συγκρούσεις συμφερόντων ενδέχεται να ανακύψουν όχι μόνο από τις υφιστάμενες αλλά και από

προγενέστερες προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις. Όταν προκύπτουν συγκρούσεις συμφερόντων, τα ιδρύματα προβαίνουν σε αξιολόγηση της σοβαρότητάς τους, αποφασίζουν σχετικά και θέτουν σε εφαρμογή τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό τους, όπως ενδείκνυται.

112. Όσον αφορά τις συγκρούσεις συμφερόντων που είναι πιθανό να προκύψουν από προγενέστερες σχέσεις, τα ιδρύματα καθορίζουν κατάλληλο χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου θεωρούν σκόπιμο αυτές να αναφερθούν από το προσωπικό τους, δεδομένου ότι οι εν λόγω συγκρούσεις ενδέχεται να επηρεάσουν τη συμπεριφορά του και τη συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων.

113. Η πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό καλύπτει τουλάχιστον τις ακόλουθες καταστάσεις ή σχέσεις από τις οποίες ενδέχεται να ανακύψουν συγκρούσεις συμφερόντων:

α. Οικονομικά συμφέροντα (π.χ. μετοχές, συνεταιριστικές μερίδες, άλλα δικαιώματα ιδιοκτησίας και συμμετοχής, χρηματοοικονομικές συμμετοχές και άλλα οικονομικά συμφέροντα σε εμπορικούς πελάτες, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, πιστώσεις που έχει χορηγήσει το ίδρυμα σε οντότητα συμφερόντων του προσωπικού, συμμετοχή του ιδρύματος σε φορέα με συγκρουόμενα συμφέροντα, ιδιοκτησία του ιδρύματος σε φορέα ή σε οντότητα με συγκρουόμενα συμφέροντα),

β. προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με τους κατόχους ειδικής συμμετοχής στο ίδρυμα,

γ. προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με μέλη του προσωπικού του ιδρύματος ή με οντότητες που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης (π.χ. οικογενειακές σχέσεις),

δ. άλλες θέσεις απασχόλησης και προηγούμενες θέσεις απασχόλησης στο πρόσφατο παρελθόν (π.χ. σε βάθος πενταετίας),

ε. προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με συναφή εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. να σχετίζεται με σημαντικούς προμηθευτές, συμβούλους ή άλλους παρόχους υπηρεσιών), και

στ. πολιτική επιρροή ή πολιτικές σχέσεις.

114. Με την επιφύλαξη των ανωτέρω, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη ότι η ιδιότητα του μετόχου ή του συντάιρου ενός ιδρύματος ή η τήρηση ιδιωτικών λογαριασμών κατάθεσης ή πληρωμών ή δανείων ή η λήψη πιστώσεων ή η χρήση άλλων υπηρεσιών από το ίδρυμα δεν οδηγεί στη διαμόρφωση μιας κατάστασης βάσει της οποίας θεωρείται ότι υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων με το συγκεκριμένο μέλος του προσωπικού, εφόσον αυτά παραμένουν εντός κατάλληλου ελάχιστου ορίου.

115. Η πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό καθορίζει τις διαδικασίες αναφοράς και επικοινωνίας με τη λειτουργία που θεσπίζεται ως αρμόδια από την εν λόγω πολιτική. Το προσωπικό έχει καθήκον να γνωστοποιεί έγκαιρα εσωτερικά οποιοδήποτε θέμα το οποίο μπορεί να οδηγήσει ή έχει ήδη οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων.

116. Η πολιτική διακρίνει μεταξύ: α) των συγκρούσεων συμφερόντων που εμμένουν και χρήζουν διαχείρισης σε μόνιμη βάση, και β) των συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν αιφνிடίως εξαιτίας ενός μεμονωμένου

γεγονότος (π.χ. συναλλαγής, επιλογής παρόχου υπηρεσιών) και η διαχείρισή τους είναι συνήθως δυνατή με τη λήψη εφάπαξ μέτρου. Σε κάθε περίπτωση, το συμφέρον του ιδρύματος τίθεται στο επίκεντρο των αποφάσεων που λαμβάνονται.

117. Η πολιτική καθορίζει τις διαδικασίες, τα μέτρα, τον τρόπο και τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης και τις ευθύνες σχετικά με τον εντοπισμό και την πρόληψη συγκρούσεων συμφερόντων, με την αξιολόγηση της σοβαρότητάς τους και με τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό τους. Στο πλαίσιο των ανωτέρω περιλαμβάνονται τα εξής:

α. Η ανάθεση συγκρουόμενων δραστηριοτήτων ή συναλλαγών σε διαφορετικά πρόσωπα,

β. η παρεμπόδιση των μελών του προσωπικού του ιδρύματος που δραστηριοποιούνται και εκτός αυτού από την άσκηση ακατάλληλης ή αθέμιτης επιρροής εντός του ιδρύματος όσον αφορά αυτές τις εκτός ιδρύματος δραστηριότητες,

γ. η θέσπιση της υποχρέωσης κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου να απέχει από ψηφοφορία επί οποιουδήποτε θέματος για το οποίο το εν λόγω μέλος έχει ή ενδέχεται να έχει σύγκρουση συμφερόντων, ή σε περιπτώσεις όπου ενδέχεται να διακυβεύεται με κάποιον τρόπο η αντικειμενική του κρίση, ή η ικανότητά του να εκπληρώνει δεόντως τα καθήκοντά του προς το ίδρυμα,

δ. η αποτροπή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από την κατοχή θέσεων σε Διοικητικά Συμβούλια ανταγωνιστικών σε σχέση με τα ιδρύματα νομικών οντοτήτων, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται άλλα ιδρύματα ή εποπτευόμενες οντότητες όπως από την Τράπεζα της Ελλάδος ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή από άλλες αντίστοιχες αρμόδιες αρχές άλλων χωρών, εκτός εάν πρόκειται για ιδρύματα τα οποία ανήκουν στο ίδιο θεσμικό σύστημα προστασίας όπως αναφέρεται στην παρ. 7 του άρθρου 113 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, ή άλλων ανταγωνιστικών εποπτευομένων ή πιστωτικά ιδρύματα μόνιμα συνδεδεμένα με κεντρικό οργανισμό όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, ή ιδρύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης.

118. Η πολιτική καλύπτει στοχευμένα τον κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου και παρέχει επαρκή καθοδήγηση σχετικά με τον εντοπισμό και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων οι οποίες ενδέχεται να εμποδίζουν την ικανότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να λαμβάνουν αντικειμενικές και αμερόληπτες αποφάσεις που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του ιδρύματος. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη ότι οι συγκρούσεις συμφερόντων μπορούν να επηρεάσουν την ανεξάρτητη βούληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

119. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό καθηκόντων με την υιοθέτηση κατάλληλων διαδικασιών, ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις ασυμβίβαστων ρόλων και σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των ανωτέρων διοικητικών στελεχών και του προσωπικού, αλλά και με-

ταξύ αυτών, του ιδρύματος και των συναλλασσομένων, καθώς και περιπτώσεις αθέμιτης χρήσης εμπιστευτικών πληροφοριών ή περιουσιακών στοιχείων.

120. Κατά τον περιορισμό των συγκρούσεων συμφερόντων που έχουν εντοπιστεί για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα ιδρύματα καταγράφουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί, τεκμηριώνοντας, μεταξύ άλλων, τον τρόπο που αυτά καθίστανται αποτελεσματικά ως προς τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας κατά τη λήψη αποφάσεων.

121. Οι υφιστάμενες ή δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων που έχουν γνωστοποιηθεί στην αρμόδια λειτουργία του ιδρύματος αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης αξιολόγησης και διαχείρισης. Σε περίπτωση που εντοπίζεται σύγκρουση συμφερόντων σε μέλος του προσωπικού, το ίδρυμα τεκμηριώνει τη ληφθείσα απόφαση, ιδίως εάν η σύγκρουση συμφερόντων και οι σχετικοί κίνδυνοι έχουν γίνει αποδεκτοί. Στην τελευταία περίπτωση, το ίδρυμα τεκμηριώνει τον τρόπο με τον οποίο αυτή η σύγκρουση συμφερόντων έχει περιοριστεί ή αντιμετωπιστεί σε ικανοποιητικό βαθμό.

122. Όλες οι υφιστάμενες και οι δυνητικές συγκρούσεις συμφερόντων σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου, σε ατομική και συλλογική βάση, τεκμηριώνονται επαρκώς, κοινοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο και αποτελούν αντικείμενο συζήτησης, λήψης αποφάσεων και δέουσας διαχείρισης από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο.

13.1 Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο πιστώσεων και άλλων συναλλαγών με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με συνδεδεμένα μέρη αυτών

123. Στο πλαίσιο της πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό και της διαχείρισης των συγκρούσεων συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει πλαίσιο για τον εντοπισμό και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων κατά την παροχή πιστώσεων και τη σύναψη άλλων συναλλαγών (π.χ. πρακτορέυση, χρηματοδοτική μίσθωση, αγοραπωλησία ακινήτων, απόκτηση/αύξηση συμμετοχής, εγγύηση) με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα μέρη αυτών, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 3B του άρθρου 80 του ν. 4261/2014.

124. Με την επιφύλαξη του ν. 4261/2014, το ίδρυμα εξετάζει πρόσθετες κατηγορίες συνδεδεμένων μερών στα οποία εφαρμόζεται, εν όλω ή εν μέρει, το πλαίσιο σύγκρουσης συμφερόντων που θεσπίζει σχετικά με τις πιστώσεις και τις λοιπές συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τα εν λόγω πρόσωπα.

125. Το πλαίσιο σύγκρουσης συμφερόντων διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις σχετικά με την παροχή πιστώσεων και τη σύναψη λοιπών συναλλαγών με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με συνδεδεμένα μέρη αυτών, ως γενική αρχή πραγματοποιούνται κατά τρόπο ανεξάρτητο και λαμβάνονται αντικειμενικά, χωρίς αδικαιολόγητη επιρροή από συγκρούσεις συμφερόντων, και με όρους που δεν αποκλίνουν από τους όρους που εφαρμόζονται στις αντίστοιχες πιστώσεις ή συναλλαγές και δεν αποβαίνουν εις βάρος της χρηστής και συνετής διαχείρισης του ιδρύματος.

126. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει και καταγράφει λεπτομερώς τους όρους και τις ισχύουσες διαδικα-

σίες λήψης αποφάσεων για τη χορήγηση κάθε μορφής πιστώσεων και τη σύναψη λοιπών συναλλαγών με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα μέρη τους. Το εν λόγω πλαίσιο μπορεί να προβλέπει διαφοροποίηση μεταξύ: α) των τυποποιημένων επιχειρηματικών συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη συνήθη πρακτική της επιχειρηματικής δραστηριότητας και συνάπτονται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς, και β) των πιστώσεων και των συναλλαγών προσωπικού που συνάπτονται υπό όρους διαθέσιμους σε όλο το προσωπικό. Επιπλέον, το πλαίσιο σύγκρουσης συμφερόντων και η διαδικασία λήψης αποφάσεων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν μεταξύ: α) Σημαντικών και μη σημαντικών πιστώσεων και λοιπών συναλλαγών, β) διαφορετικών κατηγοριών πιστώσεων και λοιπών συναλλαγών και γ) πραγματικών ή δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων που ενδέχεται να δημιουργηθούν.

127. Η παροχή πιστώσεων και η σύναψη άλλων συναφών συναλλαγών με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα μέρη αυτών δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 99 του ν. 4548/2018. Ως μέρος του πλαισίου σύγκρουσης συμφερόντων, το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει κατάλληλα όρια για τις πιστώσεις ή τις άλλες συναλλαγές που συνάπτονται από το ίδρυμα με μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή με συνδεδεμένα μέρη του (π.χ. ανά τύπο προϊόντος ή αναλόγως των όρων και των προϋποθέσεων) άνω των οποίων απαιτείται πάντα έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο ή, όπου κατά νόμο ή το καταστατικό απαιτείται, από τη Γενική Συνέλευση του ιδρύματος. Οι συναλλαγές για τις οποίες δεν απαιτείται, κατά τα ανωτέρω, έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, γνωστοποιούνται σε αυτό. Οι αποφάσεις σχετικά με σημαντικές πιστώσεις ή άλλες σημαντικές συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, που δεν συνάπτονται υπό τους συνήθεις όρους αγοράς, αλλά υπό όρους διαθέσιμους σε όλο το προσωπικό, πάντα λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

128. Το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που επωφελείται από την εν λόγω σημαντική πίστωση ή άλλη σημαντική συναλλαγή ή το μέλος που συνδέεται με τον αντισυμβαλλόμενο δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης της απόφασης.

129. Πριν από τη λήψη της απόφασης για πιστώσεις ή λοιπές συναλλαγές με μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή με συνδεδεμένα μέρη τους, τα ιδρύματα εκτιμούν τον κίνδυνο στον οποίο ενδέχεται να εκτεθεί το ίδρυμα λόγω της εν λόγω συναλλαγής.

130. Όταν οι πιστώσεις έχουν τη μορφή γραμμής πίστωσης (π.χ. υπεραναλήψεις), τόσο η αρχική απόφαση όσο και οι τροποποιήσεις αυτών τεκμηριώνονται. Η χρήση γραμμής πίστωσης, εντός των ορίων που έχουν ήδη συμφωνηθεί, δεν απαιτεί νέα απόφαση χορήγησης πίστωσης σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή σε συνδεδεμένο μέρος του. Όταν μια γραμμή πίστωσης τροποποιείται σημαντικά σύμφωνα με την πολιτική του ιδρύματος, πραγματοποιείται νέα αξιολόγηση και λαμβάνεται νέα απόφαση.

131. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις πολιτικές σύγκρουσης συμφερόντων, το ίδρυμα

διασφαλίζει ότι όλες οι σχετικές διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου εφαρμόζονται πλήρως στις πιστώσεις και στις λοιπές συναλλαγές με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με τα συνδεδεμένα μέρη τους και ότι υφίσταται κατάλληλο πλαίσιο επίβλεψης από το Διοικητικό Συμβούλιο.

13.2 Τεκμηρίωση των πιστώσεων σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σε συνδεδεμένα μέρη τους και πρόσθετες πληροφορίες

132. Για τους σκοπούς της παρ. 3Α του άρθρου 80 του ν. 4261/2014, τα ιδρύματα τεκμηριώνουν κάθε πληροφορία σχετικά με τις πιστώσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σε συνδεδεμένα μέρη τους, συμπεριλαμβανομένων, κατ'ελάχιστον, των εξής:

α. Του ονόματος του οφειλέτη και της ιδιότητάς του, όσον αφορά το αν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή συνδεδεμένο μέρος αυτού. Εφόσον πρόκειται για πιστώσεις προς το συνδεδεμένο μέρος, παρέχεται η ταυτότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, με το οποίο αυτό το μέρος είναι συνδεδεμένο, και η φύση της μεταξύ τους σχέσης,

β. της κατηγορίας/του είδους της πίστωσης και του ποσού,

γ. των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν για την πίστωση,

δ. της ημερομηνίας έγκρισης της πίστωσης,

ε. του ονόματος του μέλους του προσωπικού ή του οργάνου και της σύνθεσής του που αποφασίζει την έγκριση της πίστωσης και τους ισχύοντες όρους,

στ. εάν η πίστωση έχει χορηγηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς ή όχι, και

ζ. εάν η πίστωση έχει χορηγηθεί υπό όρους που είναι διαθέσιμοι σε όλο το προσωπικό ή όχι.

133. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι η τεκμηρίωση όλων των πιστώσεων προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα μέρη τους είναι πλήρης και επικαιροποιημένη και ότι μπορούν να θέσουν στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος την πλήρη τεκμηρίωση σε κατάλληλη μορφή, κατόπιν αιτήματός της, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

134. Για κάθε χορηγούμενη πίστωση η αξία της οποίας είναι ανώτερη του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή σε συνδεδεμένα μέρη τους, κάθε ίδρυμα παρέχει στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατόπιν αιτήματός της, τις ακόλουθες πρόσθετες πληροφορίες:

α. Το ποσοστό της πίστωσης και το ποσοστό του συνόλου όλων των ανεξόφλητων ποσών πιστώσεων προς τον ίδιο οφειλέτη σε σύγκριση με:

i. Το άθροισμα του κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 και του κεφαλαίου της Κατηγορίας 2 του ιδρύματος,

ii. το κεφάλαιο κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 του ιδρύματος,

β. εάν η πίστωση αποτελεί μέρος μεγάλου χρηματοδοτικού ανοίγματος, και

γ. το σχετικό βάρος του συνολικού ποσού όλων των ανεξόφλητων ποσών πιστώσεων προς τον ίδιο οφειλέτη, υπολογιζόμενο ως ποσοστό διαιρώντας το συνολικό ανεξόφλητο ποσό με το συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο

πιστώσεων στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στα συνδεδεμένα μέρη τους.

135. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος ενημερώνεται από τα μέλη του και τα συνδεδεμένα μέρη αυτών σχετικά με το σύνολο του υφιστάμενου υπολοίπου των πιστοδοτήσεων τους από συνδεδεμένες με το ίδρυμα επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251), εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους.

14 Διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης

136. Τα ιδρύματα θεσπίζουν και διατηρούν κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης για την υποβολή αναφορών από το προσωπικό επαπειλούμενων ή συντελεσμένων παραβάσεων των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας ή των εσωτερικών τους απαιτήσεων, οι οποίες δεν περιορίζονται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, του ν. 4261/2014, των πράξεων που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότηση αυτών ή της παρούσας μέσω ειδικής, ανεξάρτητης και αυτόνομης γραμμής αναφοράς. Τα μέλη του προσωπικού που αναφέρουν τις εν λόγω παραβάσεις δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, ωστόσο, πρέπει να διαθέτουν επαρκές επίπεδο βεβαιότητας το οποίο να αιτιολογεί επαρκώς την έναρξη σχετικής έρευνας. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες και διεργασίες που διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται με τον ν. 4990/2022 «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 210).

137. Για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, τα ιδρύματα παρέχουν στο προσωπικό τη δυνατότητα αναφοράς παραβάσεων παρακάμπτοντας τις συνήθεις γραμμές αναφοράς. Η δυνατότητα αναφοράς παραβάσεων θα γίνεται είτε μέσω της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης είτε μέσω της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης είτε μέσω μιας άλλης εσωτερικής, ειδικής και ανεξάρτητης γραμμής αναφοράς (whistleblowing) του ιδρύματος. Οι διαδικασίες προειδοποίησης διασφαλίζουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσωπικού που αναφέρει την παράβαση όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι είναι υπεύθυνο για την παράβαση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119/1).

138. Οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης είναι διαθέσιμες σε όλο το προσωπικό του ιδρύματος.

139. Οι πληροφορίες που παρέχονται από το προσωπικό μέσω των διαδικασιών εσωτερικής προειδοποίησης διαβιβάζονται, εφόσον συντρέχει λόγος, στο Διοικητικό Συμβούλιο, στην Επιτροπή Ελέγχου και στις άλλες λει-

τουργίες που καθορίζονται ως αρμόδιες στην πολιτική εσωτερικής προειδοποίησης. Κατόπιν αιτήματος του αναφέροντος την παράβαση, οι σχετικές πληροφορίες γνωστοποιούνται ανωνύμως στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις άλλες προβλεπόμενες αρμόδιες λειτουργίες. Επίσης, τα ιδρύματα δύνανται να επιτρέπουν την υποβολή ανώνυμων αναφορών μέσω της διαδικασίας εσωτερικής προειδοποίησης.

140. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία του αναφέροντος παραβάσεις από κάθε είδους αρνητική συνέπεια εξαιτίας της υποβολής αναφοράς σύμφωνα με την παρούσα (π.χ. αντίποινα, διακρίσεις ή κάθε άλλης μορφής άνιση ή αθέμιτη ή άδικη μεταχείριση). Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι κανένα από τα πρόσωπα που υπόκεινται στον έλεγχό τους δεν προβαίνει σε θυματοποίηση των προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα κατά οποιουδήποτε ευθύνεται για τέτοιου είδους θυματοποίηση.

141. Τα ιδρύματα επίσης προστατεύουν τα πρόσωπα για τα οποία υποβάλλονται αναφορές παράβασης από πιθανές αρνητικές συνέπειες όταν από την έρευνα δεν προκύψουν στοιχεία τα οποία να αιτιολογούν τη λήψη μέτρων κατά των εν λόγω προσώπων. Σε περίπτωση λήψης μέτρων, τα ιδρύματα μεριμνούν για την προστασία του εν λόγω προσώπου από τυχόν ακούσιες αρνητικές συνέπειες οι οποίες υπερβαίνουν τον στόχο που αποσκοπεί το μέτρο που έχει ληφθεί.

142. Ειδικότερα, οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης:

α. Είναι καταγεγραμμένες (π.χ. σε εγχειρίδια προσωπικού),

β. προβλέπουν σαφείς κανόνες, οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις αναφορές, τα καταγγελλόμενα πρόσωπα και την παράβαση αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικές, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, εκτός εάν η γνωστοποίηση των σχετικών πληροφοριών απαιτείται δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθων δικαστικών διαδικασιών,

γ. προστατεύουν τα μέλη του προσωπικού που διατυπώνουν προβληματισμούς από τυχόν θυματοποίηση τους εξαιτίας της εκ μέρους τους, γνωστοποίησης παραβάσεων που έπρεπε να αναφερθούν,

δ. διασφαλίζουν ότι οι επαπειλούμενες ή συντελεσμένες παραβάσεις που αναφέρονται αξιολογούνται, γνωστοποιούνται στο κατάλληλο επίπεδο ιεραρχίας του ιδρύματος, κι εφόσον συντρέχει περίπτωση, στην κατάλληλη αρχή κατά το λόγο της αρμοδιότητάς της, όπως στην Τράπεζα της Ελλάδος, ή σε άλλες δικαστικές ή αστυνομικές αρχές,

ε. διασφαλίζουν, όπου είναι εφικτό, ότι παρέχεται επιβεβαίωση παραλαβής των πληροφοριών στους αναφέροντες επαπειλούμενων ή συντελεσμένων παραβάσεων,

στ. διασφαλίζουν την παρακολούθηση του αποτελέσματος της έρευνας σχετικά με την αναφερόμενη παράβαση, και

ζ. διασφαλίζουν την κατάλληλη τήρηση αρχείων.

Τίτλος V - Πλαίσιο και μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου

15 Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

143. Τα ιδρύματα αναπτύσσουν και διατηρούν μια κουλτούρα η οποία ενθαρρύνει την υιοθέτηση θετικής στάσης όσον αφορά τον έλεγχο των κινδύνων και την κανονιστική συμμόρφωση εντός του ιδρύματος, καθώς και ένα άρτιο και ολοκληρωμένο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου αποτελεί σύνολο μηχανισμών ελέγχου και διαδικασιών που καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα του ιδρύματος και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του. Σε αυτό το πλαίσιο οι επιχειρησιακοί τομείς των ιδρυμάτων έχουν την ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων που συνεπάγεται η άσκηση των δραστηριοτήτων τους και διαθέτουν συστήματα ελέγχου τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης τόσο με εσωτερικές όσο και με εξωτερικές απαιτήσεις. Εντός του εν λόγω πλαισίου, τα ιδρύματα διαθέτουν λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου με κατάλληλες και επαρκείς εξουσίες, κύρος και πρόσβαση στο Διοικητικό Συμβούλιο ώστε να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους, καθώς και ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

144. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος προσαρμόζεται σε ατομική βάση στις ιδιαιτερότητες της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, της πολυπλοκότητάς του και των συναφών κινδύνων του, λαμβανομένου υπόψη του ομίλου στον οποίο ανήκει. Κάθε ίδρυμα οργανώνει την ανταλλαγή των απαιτούμενων πληροφοριών κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο και κάθε επιχειρησιακός τομέας και εσωτερική μονάδα, συμπεριλαμβανομένης κάθε λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, είναι σε θέση να εκτελεί τα καθήκοντά του. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι είναι απαραίτητη η ανταλλαγή επαρκών πληροφοριών σε επίπεδο ομίλου μεταξύ των επιχειρησιακών τομέων και της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και της λειτουργίας συμμόρφωσης σε θέματα πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εφόσον η τελευταία είναι οργανωτικά διακριτή, καθώς και μεταξύ των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου σε επίπεδο ομίλου και του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος.

145. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν κατάλληλες πολιτικές, διαδικασίες και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου που διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα ιδρύματα αξιολογούν την έκθεσή τους στον κίνδυνο πιθανής χρησιμοποίησής τους για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, λαμβάνουν μέτρα για τη μείωση των εν λόγω κινδύνων, καθώς και του λειτουργικού κινδύνου και του κινδύνου φήμης που συνδέονται με αυτούς. Τα ιδρύματα λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό τους γνωρίζει τους εν λόγω κινδύνους σχετικά με την νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας καθώς

και την επίπτωση που αυτή έχει στο ίδρυμα και στην ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

146. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου καλύπτει ολόκληρο το ίδρυμα και συμπεριλαμβάνει τις ευθύνες και τα καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου, τις δραστηριότητες όλων των επιχειρησιακών τομέων, των εσωτερικών μονάδων και των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, τις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης και τα κανάλια διανομής.

147. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος διασφαλίζει:

- α. Αποτελεσματικές και αποδοτικές λειτουργίες,
- β. συνετή άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- γ. κατάλληλο εντοπισμό, μέτρηση και περιορισμό των κινδύνων,
- δ. αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών αναφορών που υποβάλλονται εσωτερικά και εξωτερικά,
- ε. άρτιες διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες, και
- στ. συμμόρφωση με νόμους, κανονισμούς, εποπτικές απαιτήσεις και εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες, κανόνες και αποφάσεις του ιδρύματος.

16 Εφαρμογή πλαισίου εσωτερικού ελέγχου

148. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και την παρακολούθηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, των διαδικασιών και των μηχανισμών αυτού, καθώς και για την επίβλεψη όλων των επιχειρησιακών τομέων και των εσωτερικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου (λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και λειτουργία πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εφόσον η τελευταία είναι οργανωτικά διακριτή σύμφωνα με την παρ. 183). Τα ιδρύματα θεσπίζουν, διατηρούν και επικαιροποιούν σε τακτική βάση εγγράφως κατάλληλες πολιτικές, μηχανισμούς και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

149. Κάθε ίδρυμα διαθέτει σαφή, διαφανή και τεκμηριωμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών στο πλαίσιο του εσωτερικού του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρησιακών τομέων, των εσωτερικών μονάδων και των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου.

150. Για τη διασφάλιση της επάρκειας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και της αποτελεσματικής οργανωτικής δομής απαιτείται για κάθε δραστηριότητα η αναλυτική περιγραφή και ο σαφής καθορισμός των αρμοδιοτήτων και των ορίων ευθύνης κάθε εμπλεκόμενης υπηρεσιακής μονάδας και Επιτροπής, καθώς και οι αντίστοιχες διαδικασίες εξουσιοδότησης. Ειδικότερα απαιτείται:

- α. Η αναλυτική καταγραφή των διαδικασιών διεξαγωγής κάθε εργασίας που κοινοποιείται στο αρμόδιο για την εκτέλεση και τον έλεγχό της προσωπικό,

β. η ενσωμάτωση σε όλους τους κανονισμούς διεξαγωγής των εργασιών του ιδρύματος, κατάλληλων μηχανισμών ελέγχου που θα διασφαλίζουν ότι όλες οι συναλλαγές είναι έγκυρες και νόμιμες, έχουν εκτελεστεί σύμφωνα με όλους τους κανόνες λειτουργίας της κάθε υπηρεσιακής μονάδας, έχουν αξιολογηθεί ως προς τους κινδύνους που ενέχουν, έχουν διεκπεραιωθεί από κατάλληλα εξουσιοδοτημένα και άμεσα εντοπιζόμενα άτομα, έχουν καταχωρηθεί στα προβλεπόμενα για κάθε περίπτωση αρχεία και έχουν ενταχθεί στο σύστημα διοικητικής πληροφόρησης,

γ. η πρόβλεψη για άμεση ή έμμεση εμπλοκή δύο τουλάχιστον λειτουργιών του ιδρύματος σε κάθε δραστηριότητα ή ελεγκτική λειτουργία (four eyes principle) μέχρι την ολοκλήρωσή της. Το ίδρυμα, αξιολογώντας το επίπεδο των κινδύνων, μπορεί -κατ' εξαίρεση από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου- να προβλέπει απλοποιημένες καταγεγραμμένες διαδικασίες για ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών, με καθορισμό συγκεκριμένου ορίου συναλλαγών ή και άλλων ποιοτικών χαρακτηριστικών.

151. Τα ιδρύματα γνωστοποιούν τις εν λόγω πολιτικές, τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες στο σύνολο του προσωπικού καθώς και κάθε σημαντική τροποποίηση στα προαναφερόμενα.

152. Κατά την εφαρμογή του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, τα ιδρύματα θεσπίζουν κατάλληλο διαχωρισμό αρμοδιοτήτων και επιβολή φραγμών στην πληροφόρηση (π.χ. μέσω του φυσικού διαχωρισμού ορισμένων τμημάτων). Επίσης, τα ιδρύματα διασφαλίζουν συστηματικό έλεγχο της πρόσβασης μόνο εξουσιοδοτημένων ατόμων σε περιουσιακά και λογιστικά στοιχεία και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες.

153. Με κατάλληλες διαφοροποιήσεις στη διοικητική τους υπαγωγή και στις γραμμές διοικητικής αναφοράς τα ιδρύματα διασφαλίζουν την ανεξαρτησία αφενός των οργάνων ελέγχου από τις ελεγχόμενες δραστηριότητες και τους λειτουργούς τους και αφετέρου της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων από τις επιχειρησιακές μονάδες ανάληψης κινδύνων και τους λειτουργούς τους, ώστε οι λειτουργίες υποδοχής και διεκπεραίωσης αιτημάτων πελατών, προώθησης και διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών στο κοινό (πχ πιστώσεις, καταθετικά και επενδυτικά προϊόντα), διαπραγμάτευσης και εν γένει διενέργειας συναλλαγών (front office) να είναι διοικητικά και λειτουργικά διαχωρισμένες από τις λειτουργίες έγκρισης αιτημάτων, επιβεβαίωσης, λογιστικοποίησης και διακανονισμού συναλλαγών, καθώς και φύλαξης τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων του ιδρύματος ή των πελατών.

154. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου επαληθεύουν ότι οι πολιτικές, οι μηχανισμοί και οι διαδικασίες που καθορίζονται στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου εφαρμόζονται ορθώς στους τομείς που αντιστοιχούν στις αρμοδιότητές τους.

155. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου υποβάλλουν σε τακτική βάση στο Διοικητικό Συμβούλιο, είτε απευθείας είτε μέσω της αρμόδιας Επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον έχει συγκροτηθεί, γραπτές ανα-

φορές για σημαντικές ανεπάρκειες που έχουν εντοπιστεί. Για κάθε νέα εντοπιζόμενη σημαντική ανεπάρκεια, οι εν λόγω αναφορές περιλαμβάνουν τους σχετικούς κινδύνους, την έκθεση συνεπειών, τις συστάσεις και τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί τα ευρήματα των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου έγκαιρα και αποτελεσματικά, απαιτεί επαρκείς διορθωτικές ενέργειες και θεσπίζει επίσημη διαδικασία παρακολούθησης όσον αφορά τα ευρήματα και τα διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί.

156. Για την αποτελεσματικότητα του συνολικού πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, διασφαλίζεται ιδίως ότι:

α. Είναι επαρκώς τεκμηριωμένο και λεπτομερώς καταγεγραμμένο ως προς τα σημεία ελέγχου και τις διαδικασίες,

β. είναι κατάλληλα προσαρμοσμένο στο εύρος, τον όγκο, τους κινδύνους και την πολυπλοκότητα των εργασιών του ιδρύματος, του ομίλου συνολικά και των θυγατρικών του, καθώς και προς τις ιδιαιτερότητες των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται,

γ. καλύπτει πλήρως όλες τις δραστηριότητες και τις συναλλαγές του ιδρύματος,

δ. παρέχει δυνατότητα ελέγχου των εργασιών που ανατίθενται εξωτερικά σε τρίτους (outsourcing), σύμφωνα με το ισχύον σχετικό κανονιστικό πλαίσιο,

ε. υποστηρίζεται από ολοκληρωμένο σύστημα διοικητικών πληροφοριών (MIS) και επικοινωνίας με σαφώς καθορισμένες ιεραρχικές γραμμές αναφοράς που επιτρέπουν την έγκαιρη ροή και την αξιοπιστία της απαιτούμενης πληροφόρησης σε κάθε μέλος του προσωπικού ή διοικητικό όργανο για την εκτέλεση του έργου του, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς του,

στ. προβλέπει τη διεξαγωγή από τα αρμοδίως επιφορτισμένα όργανα ή μονάδες, τακτικών ή και έκτακτων ελέγχων για τη διαπίστωση της συνεπούς εφαρμογής των κανόνων και διαδικασιών από όλες τις υπηρεσιακές μονάδες,

ζ. διαθέτει εσωτερική συνοχή των μηχανισμών ελέγχου για το σύνολο του ιδρύματος και του ομίλου του,

η. προβλέπει διαδικασίες για την αξιολόγηση της επάρκειάς του, με κριτήρια:

αα. Τη συνέπεια της εφαρμογής των διαδικασιών,

ββ. τις ποσοτικές και ποιοτικές επιπτώσεις από παραβιάσεις των κανόνων ασφαλείας ή από λάθη και παραλήψεις στην εφαρμογή τους,

γγ. την ύπαρξη μηχανισμών άμεσης αναθεώρησης των διαδικασιών για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που διαπιστώνονται από τις τακτικές ή έκτακτες αξιολογήσεις τους.

157. Τα ιδρύματα αναπτύσσουν μεθόδους αυτοαξιολόγησης των υπηρεσιακών μονάδων, υπό την προϋπόθεση ότι η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης υιοθετεί καταγεγραμμένα αντικειμενικά κριτήρια και διασφαλίζει την τελική αξιολόγηση των μεθόδων αυτοαξιολόγησης.

158. Για τη διασφάλιση της παροχής κατάλληλων υπηρεσιών προς τους πελάτες, απαιτείται ιδίως:

α. Η υιοθέτηση από τα ιδρύματα των βέλτιστων πρακτικών, για την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων που προσιδιάζουν στα χαρακτηριστικά του πελάτη,

β. η παρακολούθηση και αξιολόγηση του τρόπου εξυπηρέτησης και ειδικότερα της διαδικασίας παρουσίασης και συμφωνίας επί των όρων συνεργασίας τους με το ίδρυμα, κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ιδίως τη νομοθεσία περί προστασίας καταναλωτή,

γ. η ύπαρξη κατάλληλων διαδικασιών για την εξέταση των καταγγελιών ή παραπόνων των πελατών κατά τις διατάξεις της ΠΕΕ 157/1/2.4.2019 «Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Μεικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών σχετικά με τον χειρισμό παραπόνων που υποβάλλουν οι συναλλασσόμενοι σε εποπτευόμενα ιδρύματα» (Β' 1613), καθώς και τις λοιπές σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας,

δ. η τήρηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Τα ιδρύματα θέτουν στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος τις άδειες που χορηγούνται από τις αρμόδιες αρχές για την τυχόν χρήση των εν λόγω δεδομένων,

ε. τα περιουσιακά στοιχεία των πελατών να φυλάσσονται και να τηρούνται αναλυτικά και ξεχωριστά από παρόμοια περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος.

17 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

159. Ως μέρος του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, τα ιδρύματα διαθέτουν ένα ολιστικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος, το οποίο εκτείνεται σε όλους τους επιχειρησιακούς του τομείς και τις εσωτερικές του μονάδες, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, αναγνωρίζοντας πλήρως την οικονομική επίπτωση όλων των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ενισχύει τη δυνατότητα του ιδρύματος να λαμβάνει πλήρως τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την ανάληψη κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει τους κινδύνους εντός και εκτός ισολογισμού, καθώς και τους υφιστάμενους και τους μελλοντικούς κινδύνους στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί το ίδρυμα. Οι κίνδυνοι αξιολογούνται από «κάτω προς τα πάνω» και από «πάνω προς τα κάτω», εντός των επιχειρησιακών τομέων και οριζοντίων του ιδρύματος, χρησιμοποιώντας συνεπή ορολογία και συμβατές μεθοδολογίες σε ολόκληρο το ίδρυμα σε ενοποιημένο ή υποενοποιημένο επίπεδο. Όλοι οι σχετικοί κίνδυνοι περιλαμβάνονται στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τόσο των χρηματοοικονομικών όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, του κινδύνου ρευστότητας, του κινδύνου συγκέντρωσης, του λειτουργικού κινδύνου, των κινδύνων ΤΠΕ και ασφαλείας, του κινδύνου φήμης, του νομικού κινδύνου, του κινδύνου συμπεριφοράς, του κινδύνου συμμόρφωσης, του κινδύνου συμμόρφωσης σε θέματα πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, του κινδύνου άλλων οικονομικών εγκλημάτων, των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με την διακυβέρνηση (ESG) κινδύνων και των στρατηγικών κινδύνων.

160. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος περιλαμβάνει καταγεγραμμένες πολιτικές, διαδικασίες, όρια κινδύνων και συστήματα ελέγχου των κινδύνων

τα οποία διασφαλίζουν κατάλληλο, έγκαιρο και συνεχή εντοπισμό, μέτρηση ή αξιολόγηση, παρακολούθηση, διαχείριση, περιορισμό και αναφορά των κινδύνων σε επίπεδο επιχειρησιακού τομέα, σε επίπεδο ιδρύματος και σε ενοποιημένο ή υποενοποιημένο επίπεδο, καθώς και τη διάκριση των συναλλαγών και πελατών κατά επίπεδο κινδύνου (όπως χώρα, επάγγελμα, δραστηριότητα).

161. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος παρέχει εξειδικευμένη καθοδήγηση σχετικά με την υλοποίηση των στρατηγικών του. Η καθοδήγηση αυτή θεσπίζει και διατηρεί συγκεκριμένα εσωτερικά όρια συμβατά με την διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος και ανάλογα προς την συνετή λειτουργία, τη χρηματοοικονομική ευρωστία, την κεφαλαιακή βάση και τους στρατηγικούς στόχους του. Τα εκάστοτε αποδεκτά ανώτατα όρια ανάληψης κινδύνων θεσπίζονται συνολικά για κάθε είδος κινδύνου και κατανέμονται περαιτέρω ανά πελάτη, κλάδο, νόμισμα, υπηρεσιακή μονάδα, κ.ά. Το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος διατηρείται εντός αυτών των καθορισμένων ορίων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση υπερβάσεων των ορίων κινδύνων, τίθεται σε εφαρμογή καθορισμένη διαδικασία για την αναφορά τους σε ανώτερα ιεραρχικά κλιμάκια και την αντιμετώπισή τους μέσω κατάλληλης διαδικασίας παρακολούθησης. Επίσης, θεσπίζονται όρια παύσης ζημιολογικών δραστηριοτήτων ή άλλες διορθωτικές ενέργειες, που κοινοποιούνται έγκαιρα και εγγράφως, με τη μορφή εξειδικευμένων στόχων ή κατευθύνσεων, σε όλα τα εντεταλμένα όργανα που εμπλέκονται στις διαδικασίες ανάληψης (risk owners), παρακολούθησης, αντιστάθμισης και μείωσης των κινδύνων.

162. Ως μέρος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων υφίστανται καταγεγραμμένες διαδικασίες ειδικότερα, ως προς:

α. Τον περιοδικό εντοπισμό των σημαντικών ή αιφνίδιων μεταβολών στις παραμέτρους που διαμορφώνουν τους κινδύνους (οικονομικά μεγέθη, εξελίξεις στην αγορά, νομικό περιβάλλον κ.λπ.), την αξιολόγησή τους και την αναφορά τους στα αρμόδια όργανα για τυχόν διορθωτικές ενέργειες, ιδίως όταν οδηγούν σε υπέρβαση των αποδεκτών ορίων,

β. την αντιστάθμιση (κάλυψη, μεταφορά, ασφάλιση) και λογιστικοποίηση της τυχόν ζημιάς,

γ. την τιμολόγηση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, και περιοδική επαναξιολόγησή της, ώστε να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι παράμετροι διαμόρφωσης του κόστους, ο ανταγωνισμός, οι κίνδυνοι σε σχέση με τις αναμενόμενες αποδόσεις, κ.ά.

163. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων υπόκειται σε τακτική ανεξάρτητη εσωτερική αξιολόγηση. Επίσης, το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων επαναξιολογείται τακτικά σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, λαμβανομένης υπόψη της πληροφόρησης που παρέχεται από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται τουλάχιστον σε ετήσια βάση ενώ οι υψηλού κινδύνου περιοχές, οι προβληματικές πιστοδοτήσεις ή οι πολύπλοκες συναλλαγές, όπως καθορίζονται από το ίδρυμα, αξιολογούνται συχνότερα.

Στους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται: εσωτερικές και εξωτερικές αλλαγές, όπως διαφορές στον ισολογισμό, στα έσοδα, οποιαδήποτε κλιμάκωση της πολυπλοκότητας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος, του προφίλ κινδύνου ή της επιχειρησιακής δομής του, γεωγραφική διεύρυνση, συγχωνεύσεις, εξαγορές, εισαγωγή νέων προϊόντων, επέκταση σε νέους επιχειρησιακούς τομείς.

164. Κατά τον εντοπισμό και τη μέτρηση ή την αξιολόγηση των κινδύνων, το ίδρυμα αναπτύσσει κατάλληλες μεθοδολογίες, περιλαμβανομένων τόσο εργαλείων ανίχνευσης δυνητικών μελλοντικών κινδύνων (forward-looking) όσο και εργαλείων ανάλυσης ιστορικού προφίλ κινδύνου (backward-looking). Οι μεθοδολογίες αυτές επιτρέπουν τον αθροιστικό υπολογισμό των ανοιγμάτων σε κίνδυνο σε όλους τους επιχειρησιακούς τομείς και διευκολύνουν τον εντοπισμό συγκεντρώσεων κινδύνου. Τα εργαλεία περιλαμβάνουν την αξιολόγηση του πραγματικού προφίλ κινδύνου έναντι της διάθεσης ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, καθώς και τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των δυνητικών ανοιγμάτων σε κίνδυνο και των ανοιγμάτων σε κίνδυνο σε σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων υπό ευρύ φάσμα υποθετικών αντίξων συνθηκών έναντι της ικανότητας ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Τα εργαλεία παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με οποιαδήποτε προσαρμογή του προφίλ κινδύνου που ενδεχομένως απαιτείται. Τα ιδρύματα βασίζονται σε δεόντως συντηρητικές παραδοχές κατά την ανάπτυξη των σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

165. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη ότι τα αποτελέσματα των μεθοδολογιών ποσοτικής αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τους περιορισμούς και τις παραδοχές των χρησιμοποιούμενων υποδείγματων (συμπεριλαμβανομένης της σοβαρότητας και της διάρκειας της διαφόρων σεναρίων κρίσης και των υποκείμενων κινδύνων). Για παράδειγμα, τα υποδείγματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερα υψηλές αποδόσεις στο οικονομικό κεφάλαιο ενδέχεται να οφείλονται σε αστοχία του υποδείγματος (π.χ. όταν δεν λαμβάνει υπόψη ορισμένους σχετικούς κινδύνους) παρά σε κάποια υπέρτερη στρατηγική ή στην άριστη υλοποίηση μιας στρατηγικής εκ μέρους του ιδρύματος. Ο καθορισμός του επιπέδου του κινδύνου που αναλαμβάνεται δεν πρέπει να βασίζεται μόνο σε ποσοτικές πληροφορίες ή σε αποτελέσματα που προκύπτουν από τη χρήση υποδείγματος, αλλά πρέπει να περιλαμβάνει επίσης και μία ποιοτική προσέγγιση (συμπεριλαμβανομένης μιας έκθεσης εμπειρογνομόνων και κριτικής ανάλυσης). Οι σχετικές μακροοικονομικές τάσεις και τα δεδομένα του περιβάλλοντος εξετάζονται ρητά ώστε να αναγνωρίζεται η πιθανή επίπτωσή τους στα ανοίγματα και στα χαρτοφυλάκια.

166. Η τελική ευθύνη για την αξιολόγηση των κινδύνων εναπόκειται αποκλειστικά και μόνο στο ίδρυμα, το οποίο, κατά συνέπεια, αξιολογεί τους κινδύνους που αναλαμβάνει με κριτική σκέψη και δεν βασίζεται αποκλειστικά σε εξωτερικές αξιολογήσεις. Για παράδειγμα, το ίδρυμα εγκρίνει ένα εξωτερικό υπόδειγμα κινδύνου και το προ-

σαρμόζει στις ιδιαίτερες συνθήκες του, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το υπόδειγμα αποτυπώνει και αναλύει τον κίνδυνο με ακρίβεια και συνολικά.

167. Τα ιδρύματα έχουν πλήρη επίγνωση των περιορισμών των υποδειγμάτων και των συστημάτων μέτρησης και χρησιμοποιούν τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά εργαλεία αξιολόγησης των κινδύνων (συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης εμπειρογνομόνων και της κριτικής ανάλυσης).

168. Πέραν των αξιολογήσεων που διενεργούνται από τα ίδια τα ιδρύματα, αυτά μπορούν επιπλέον να χρησιμοποιούν και εξωτερικές αξιολογήσεις κινδύνου (μεταξύ των οποίων και εξωτερικές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας ή εξωτερικά υποδείγματα κινδύνου). Τα ιδρύματα έχουν πλήρη επίγνωση για το ακριβές πεδίο εφαρμογής των εν λόγω αξιολογήσεων καθώς και των περιορισμών τους.

169. Θεσπίζονται τακτικοί και διαφανείς μηχανισμοί αναφορών ούτως ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και όλες οι σχετικές λειτουργίες του ιδρύματος να λαμβάνουν αναφορές κατά τρόπο έγκαιρο, ακριβή, περιεκτικό, κατανοητό και ουσιαστικό και να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν σχετικές πληροφορίες σχετικά με τον εντοπισμό, τη μέτρηση ή την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των κινδύνων. Το πλαίσιο για την υποβολή αναφορών είναι σαφώς καθορισμένο και καταγεγραμμένο.

170. Η αποτελεσματική κοινοποίηση πληροφοριών και ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και τη στρατηγική κινδύνων είναι κρίσιμης σημασίας για το σύνολο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επανεξέτασης και λήψης αποφάσεων, και συμβάλλει στην αποτροπή αποφάσεων που συνεπάγονται ενδεχομένως ακούσια αύξηση των κινδύνων. Η αποτελεσματική υποβολή αναφορών σχετικά με τους κινδύνους προϋποθέτει ορθή εσωτερική αξιολόγηση και κοινοποίηση της στρατηγικής κινδύνων και των συναφών δεδομένων κινδύνων (π.χ. ανοίγματα και σημαντικοί δείκτες κινδύνων), τόσο οριζοντίως στο ίδρυμα όσο και σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας.

18 Νέα προϊόντα/υπηρεσίες και σημαντικές αλλαγές

171. Τηρουμένων των διατάξεων της ΠΕΕ 205/2/18.05.2022 «Υιοθέτηση των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τις ρυθμίσεις επίβλεψης και διακυβέρνησης για τα προϊόντα λιανικής τραπεζικής (EBA/GL/2015/18)» (Β' 2580), το ίδρυμα διαθέτει επαρκώς τεκμηριωμένη πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, και η οποία καλύπτει την ανάπτυξη νέων αγορών, προϊόντων, υπηρεσιών και σημαντικών αλλαγών σε ήδη υφιστάμενες αγορές, προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και μη συνήθεις ή/και έκτακτες συναλλαγές. Επιπλέον, η εν λόγω πολιτική περιλαμβάνει τις σημαντικές αλλαγές που επέρχονται στις σχετικές διαδικασίες (π.χ. νέες ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης) και στα συστήματα (π.χ. διαδικασίες αλλαγής συστημάτων ΤΠΕ). Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων διασφαλίζει ότι τα προϊόντα και οι αλλαγές που έχουν εγκριθεί συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνων, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων, τα αντίστοιχα

όρια του ιδρύματος, καθώς και ότι για τα ανωτέρω προϊόντα και τις αλλαγές έχουν διενεργηθεί οι απαιτούμενες αναθεωρήσεις.

172. Οι σημαντικές αλλαγές ή μη συνήθειες ή/και έκτακτες ειδικές συναλλαγές μπορεί να περιλαμβάνουν συγχωνεύσεις και εξαγορές, συμπεριλαμβανομένων των δυνητικών επιπτώσεων της ανεπαρκούς διαδικασίας ελέγχου δέουσας επιμέλειας, κατά την οποία δεν εντοπίζονται οι κίνδυνοι και οι υποχρεώσεις μετά από τη συγχώνευση, τη συγκρότηση δομών (π.χ. νέες θυγατρικές ή οντότητες ειδικού σκοπού), νέα προϊόντα, αλλαγές είτε στα συστήματα είτε στο πλαίσιο ή στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, και αλλαγές στην οργάνωση του ιδρύματος.

173. Το ίδρυμα διαθέτει ειδικές διαδικασίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς την εν λόγω πολιτική, και λαμβάνει υπόψη την πληροφόρηση που προέρχεται από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν τη συστηματική, εκ των προτέρων, αξιολόγηση και τεκμηριωμένη άποψη από τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης αναφορικά με νέα προϊόντα ή σημαντικές αλλαγές στα υφιστάμενα προϊόντα.

174. Η πολιτική του ιδρύματος για την έγκριση νέων προϊόντων καλύπτει κάθε παράμετρο η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πριν από τη λήψη απόφασης για την είσοδο σε νέες αγορές, τη συναλλαγή σε νέα προϊόντα, την παροχή νέας υπηρεσίας ή την πραγματοποίηση σημαντικών αλλαγών σε υφιστάμενα προϊόντα ή υπηρεσίες. Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων περιλαμβάνει τους ορισμούς των όρων «νέο προϊόν»/«νέα αγορά»/«νέα επιχειρηματική δραστηριότητα» και «σημαντικές αλλαγές» που χρησιμοποιούνται από το ίδρυμα, και ορίζει τις εσωτερικές λειτουργίες που εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

175. Η πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων καθορίζει τα κύρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίζονται πριν από τη λήψη των σχετικών αποφάσεων και, ιδίως, τα ακόλουθα: κανονιστική συμμόρφωση, λογιστική, μοντέλα καθορισμού τιμών (risk pricing models), επίπτωση στο προφίλ κινδύνου, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία, επαρκής διαθεσιμότητα πόρων για τις λειτουργίες διαπραγμάτευσης (front office), τις λειτουργίες διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων (middle office), τις λειτουργίες επιβεβαίωσης, λογιστικοποίησης και ελέγχου συναλλαγών (back office), επαρκής διαθεσιμότητα κατάλληλων εσωτερικών εργαλείων και εξειδίκευση για την κατανόηση και την παρακολούθηση των σχετικών κινδύνων. Επιπλέον, για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ν. 4557/2018, τα ιδρύματα εντοπίζουν και αξιολογούν τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που σχετίζεται με τα νέα προϊόντα ή τις επιχειρηματικές πρακτικές και καθορίζουν τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τον περιορισμό των εν λόγω κινδύνων. Στην απόφαση για την έναρξη μιας νέας δραστηριότητας ορίζονται σαφώς η αρμόδια επιχειρησιακή μονάδα και τα αρμόδια φυσικά πρόσωπα. Δεν αναλαμβάνεται καμία νέα δραστηριότητα μέχρις ότου διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα επαρκών πό-

ρων για την κατανόηση και τη διαχείριση των σχετικών κινδύνων.

176. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης συμμετέχουν στην έγκριση και, εφόσον απαιτείται, στο σχεδιασμό νέων προϊόντων και υπηρεσιών ή σημαντικών αλλαγών σε υφιστάμενα προϊόντα, υπηρεσίες, διαδικασίες και συστήματα, προκειμένου να ενσωματωθούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί ελέγχου, οι μηχανισμοί διαχείρισης κινδύνων και να διασφαλισθεί η συμβατότητα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και με τους εσωτερικούς κανόνες και διαδικασίες του ιδρύματος. Η συνεισφορά τους περιλαμβάνει πλήρη και αντικειμενική αξιολόγηση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού κινδύνου, που απορρέουν από τις νέες δραστηριότητες [που μπορεί να προκύψουν σε περιπτώσεις σημαντικών αλλαγών (συγχωνεύσεις, εξαγορές κ.λπ.) στο πλαίσιο ποικίλων σεναρίων, των ενδεχόμενων ελλείψεων στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος, καθώς και της ικανότητας του ιδρύματος να διαχειρίζεται αποτελεσματικά νέους κινδύνους. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης πρέπει να έχουν σαφή, συνολική, εικόνα για την εισαγωγή των νέων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς επίσης και για σημαντικές αλλαγές σε υφιστάμενα προϊόντα, υπηρεσίες, διαδικασίες και συστήματα, σε σχέση με όλους τους επιχειρησιακούς τομείς και χαρτοφυλάκια του ιδρύματος. Επιπλέον, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων έχει την εξουσία να ζητά να υποβληθεί στην επίσημη διαδικασία έγκρισης νέων προϊόντων και υπηρεσιών οποιαδήποτε αλλαγή σε υφιστάμενα προϊόντα και υπηρεσίες.

177. Όταν το ίδρυμα επεκτείνει τη δραστηριότητά του σε νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες:

α. Τεκμηριώνει τις αποφάσεις του σχετικά με την ενσωμάτωση των νέων χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών στη στρατηγική ανάπτυξης του ιδρύματος,

β. αναγνωρίζει με ακρίβεια τους σχετικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένου του κανονιστικού και λειτουργικού κινδύνου,

γ. ολοκληρώνει την ενσωμάτωση των σχετικών μηχανισμών ελέγχου και διαδικασιών ή προσαρμόζει τους υφιστάμενους μηχανισμούς ελέγχου και διαδικασίες στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και, γενικότερα, στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου.

178. Το ίδρυμα κατά τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων για την ανάληψη σημαντικών κινδύνων (όπως χορήγησης πιστώσεων, αναδιάρθρωσης ή ρύθμισης υφιστάμενων δανείων, συμμετοχών, επενδύσεων), κατά την ανάληψη κινδύνων που δεν υπόκεινται σε προκαθορισμένες παραμέτρους, καθώς και κατά τον καθορισμό των ορίων ανάληψης κινδύνων, διασφαλίζει τη συμμετοχή τουλάχιστον της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και της καθ' ύλην αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας.

179. Στις καταγεγραμμένες και εγκεκριμένες από το Διοικητικό Συμβούλιο εσωτερικές διαδικασίες, προσδιορίζεται με πληρότητα η βαρύτητα της εισήγησης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων κατά τη λήψη της τελικής απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 178. Κατά

την αξιολόγηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων κάθε ιδρύματος, η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολογεί θετικά την πρόβλεψη κλιμάκωσης της βαρύτητας της εν λόγω εισηγήσεως ανάλογα με το ύψος και την πολυπλοκότητα των αναλαμβανόμενων κινδύνων (π.χ. άσκηση βέτο, αυξημένη βαρύτητα, απλός υπολογισμός σε πλειοψηφικό σύστημα).

180. Το ίδρυμα υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατόπιν αιτήματός της, τις ανωτέρω εισηγήσεις, καθώς και τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλων επιτροπών αρμόδιων σύμφωνα με την πολιτική έγκρισης νέων προϊόντων του ιδρύματος, στα οποία αποτυπώνονται αυτές.

19 Λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου

181. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνουν: τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων (βλ. ενότητα 20), τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης (βλ. ενότητα 21) και τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης (βλ. ενότητα 22). Οι λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης υπόκεινται σε αξιολόγηση από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, μεταξύ άλλων, και ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών τους. Στις αρμοδιότητες των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνεται επίσης η διασφάλιση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

182. Οι εργασίες (operational tasks) των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου δύνανται να αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης σε τρίτους, με τη σύμφωνη γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων των συμβαλλόμενων μερών και λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας, σύμφωνα με τον Τίτλο Ι. Όταν η ανάθεση γίνεται προς το ίδρυμα που ενοποιεί ή προς άλλη εποπτευόμενη οντότητα εντός του ομίλου, επιτρέπεται η ανάθεση του συνόλου των εργασιών μιας ή περισσότερων λειτουργιών. Σε κάθε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης, ο επικεφαλής της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου εργασίες της οποίας έχουν ανατεθεί απασχολείται υποχρεωτικά στο αναθέτον ίδρυμα και παραμένει, μαζί με το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος, εξ ολοκλήρου υπεύθυνος για τις ανατεθειμένες εργασίες και για τη συμμόρφωση του ιδρύματος με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

183. Τα ιδρύματα αναθέτουν την ευθύνη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του ν. 4557/2018 και με τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες του ιδρύματος στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος του άρθρου 38 του ν. 4557/2018, στο οποίο είναι δυνατό να ανατίθενται παράλληλα και τα καθήκοντα του επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης. Το αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος του άρθρου 38 του ν. 4557/2018 μπορεί, όποτε κρίνεται απαραίτητο, να αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σε κάθε περίπτωση, τα ιδρύματα μπορούν να συγκροτούν οργανωτικά διακριτή λειτουργία για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

19.1 Επικεφαλής λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου

184. Οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου ορίζονται σε κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο προκειμένου να έχουν τις κατάλληλες εξουσίες και το κύρος που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Με την επιφύλαξη της συλλογικής ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου, οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητοι από τους επιχειρησιακούς τομείς ή τις μονάδες/λειτουργίες που ελέγχουν. Για τον σκοπό αυτό, οι επικεφαλής των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικής επιθεώρησης αναφέρονται και λογοδοτούν απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, ή μέσω των επιτροπών που ορίζονται στις παρ. 221, 226 και 241, το οποίο αξιολογεί την απόδοσή τους.

185. Όποτε απαιτείται, οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου έχουν τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης και απευθείας αναφοράς στα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, προκειμένου να διατυπώνουν προβληματισμούς και να τα προειδοποιούν, όταν το ίδρυμα επηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί από οποιοσδήποτε εξελίξεις. Η δυνατότητα αυτή δεν εμποδίζει τους επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου να υποβάλλουν αναφορές και μέσω των προβλεπόμενων από το ίδρυμα γραμμών αναφοράς.

186. Τηρουμένων των διατάξεων της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023, το ίδρυμα διαθέτει καταγεγραμμένες διαδικασίες αναφορικά με τον διορισμό, την αποχώρηση και την απομάκρυνση των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου. Με την επιφύλαξη της παρ. 10 του άρθρου 68 του ν. 4261/2014 σχετικά με τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, οι επικεφαλής των υπόλοιπων λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου δεν απομακρύνονται χωρίς την προηγούμενη έγκριση των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ίδρυμα ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τον διορισμό των επικεφαλής λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, καθώς και για τους κύριους λόγους της αποχώρησης ή της απομάκρυνσής τους.

19.2 Ανεξαρτησία των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου

187. Οι λειτουργίες του εσωτερικού ελέγχου πρέπει να είναι ανεξάρτητες. Η ανεξαρτησία τους τεκμαίρεται εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το προσωπικό τους δεν εκτελεί επιχειρησιακές ή λειτουργικές δραστηριότητες που εμπíπτουν στο εύρος των δραστηριοτήτων για τις οποίες τους έχει ανατεθεί η ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου,

β. διαχωρίζονται οργανωτικά και είναι διοικητικά ανεξάρτητες από τους επιχειρησιακούς τομείς, τις λειτουργίες, τις μονάδες ή τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν την ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου, καθώς και από λειτουργίες του ιδρύματος με εκτελεστικές αρμοδιότητες, από λειτουργίες αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή τη λογιστικοποίηση των συναλλαγών και την αξιοποίηση της ανάλυσης των κινδύνων που διενεργούν, γ. με την επιφύλαξη της συλλογικής ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου για το ίδρυμα, ο επικεφαλής

της εκάστοτε λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου δεν λογοδοτεί σε κανένα πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τις οποίες η εν λόγω λειτουργία εσωτερικού ελέγχου παρακολουθεί και ελέγχει, και

δ. οι αποδοχές του προσωπικού των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου δεν συνδέονται με τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων για τις οποίες τους έχει ανατεθεί η ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου και, κατά συνέπεια, δεν διακυβεύουν ενδεχομένως με κανέναν τρόπο την αντικειμενικότητά τους.

19.3 Συνδυασμός λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου

188. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου δεν συνδυάζονται μεταξύ τους ή με οποιαδήποτε άλλη λειτουργία του ιδρύματος, εκτός της περίπτωσης της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης η οποία δύναται να συνδυαστεί με τη λειτουργία για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

19.4 Πόροι των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου

189. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου έχουν στη διάθεσή τους, σε συνεχή βάση, επαρκείς πόρους και επαρκή αριθμό προσωπικού με κατάλληλα προσόντα, το οποίο εκπαιδεύεται κατάλληλα αναλόγως των αναγκών.

190. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλα συστήματα και υπηρεσίες ΤΠΕ, υποστήριξη και πρόσβαση σε εσωτερική και εξωτερική πληροφόρηση που απαιτείται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Επίσης, έχουν πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σε σχέση με το σύνολο των επιχειρησιακών τομέων, λειτουργιών και δραστηριοτήτων του ιδρύματος και των θυγατρικών του ομίλου που αναλαμβάνουν κινδύνους, ιδίως όσον αφορά τις θυγατρικές που είναι πιθανό να δημιουργήσουν σημαντικούς κινδύνους για τα ιδρύματα.

20 Λειτουργία διαχείρισης κινδύνων

191. Τα ιδρύματα συγκροτούν εξειδικευμένη και ανεξάρτητη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, που αφορά ολόκληρο το ίδρυμα και καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του και όλες τις μορφές των κινδύνων τους οποίους το ίδρυμα αναλαμβάνει ή στους οποίους μπορεί να εκτεθεί, περιλαμβανομένου του λειτουργικού κινδύνου. Λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας σύμφωνα με τον Τίτλο Ι, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές κινδύνων και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων όπως καθορίζεται στην ενότητα 17.

192. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων έχει, όποτε απαιτείται, άμεση πρόσβαση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

193. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων έχει πρόσβαση σε όλους τους επιχειρησιακούς τομείς, λειτουργίες και εσωτερικές μονάδες του ιδρύματος που μπορούν να δημιουργούν κινδύνους για το ίδρυμα, καθώς και στις θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις του ιδρύματος.

194. Με την επιφύλαξη της παρ. 221, το προσωπικό της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, διαθέτει επαρκείς κι εξει-

δικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία σε θέματα τεχνικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, καθώς και σε θέματα αγορών και προϊόντων, ενώ εκπαιδεύεται σε τακτική βάση. Το προσωπικό της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων είναι επαρκές, ποσοτικά και ποιοτικά.

195. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων είναι ανεξάρτητη από τους επιχειρησιακούς τομείς και τις μονάδες των οποίων οι κίνδυνοι τελούν υπό τον έλεγχό της αλλά δεν πρέπει να εμποδίζεται η αλληλεπίδρασή της με αυτούς. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των επιχειρησιακών λειτουργιών του ιδρύματος και της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων συμβάλλει στην ανάπτυξη αισθήματος ευθύνης του συνόλου του προσωπικού για τη διαχείριση των κινδύνων.

196. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αποτελεί κεντρικό οργανωτικό στοιχείο του ιδρύματος και διαρθρώνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές κινδύνων και να ελέγχει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διαδραματίζει καίριο ρόλο για να διασφαλιστεί ότι το ίδρυμα εφαρμόζει αποτελεσματικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων συμμετέχει ενεργά σε όλες τις σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων.

197. Τα σημαντικά ιδρύματα μπορούν να συγκροτούν εξειδικευμένες λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων για κάθε σημαντικό επιχειρηματικό τομέα. Ωστόσο, πρέπει να υπάρχει μια κεντρική λειτουργία διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος, καθώς και μια λειτουργία διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο ομίλου στο ίδρυμα που ενοποιεί, ούτως ώστε να παρέχεται μια συνολική εικόνα όλων των κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος και ομίλου και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τη στρατηγική κινδύνων.

198. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων παρέχει ανεξάρτητη πληροφόρηση, αναλύσεις και εκθέσεις εμπειρογνομosύνης επί των ανοιγμάτων σε κίνδυνο. Επίσης, συμβουλεύει αναφορικά με προτάσεις και αποφάσεις των επιχειρησιακών τομέων ή των εσωτερικών μονάδων και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, σχετικά με το κατά πόσον αυτές είναι συνεπείς με τη στρατηγική κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων δύναται να προτείνει βελτιώσεις του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, καθώς και διορθωτικά μέτρα σε περίπτωση παράβασης των πολιτικών, των διαδικασιών και των ορίων σχετικά με τους κινδύνους.

20.1 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στη στρατηγική κινδύνων και στις αποφάσεις σχετικά με τους κινδύνους

199. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων εμπλέκεται ενεργά, σε πρώιμο στάδιο, στη διαμόρφωση της στρατηγικής κινδύνων του ιδρύματος και διασφαλίζει ότι το ίδρυμα διαθέτει αποτελεσματικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων παρέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, κάθε πληροφορία σχετική με κινδύνους προκειμένου να το διευκολύνει στον καθορισμό του επιπέδου διάθεσης ανάληψης κινδύνων του ιδρύ-

ματος. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αξιολογεί την αρτιότητα και τη βιωσιμότητα της στρατηγικής κινδύνων και της διάθεσης ανάληψης κινδύνων και διασφαλίζει ότι η τελευταία εκφράζεται κατάλληλα μέσω συγκεκριμένων ορίων κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αξιολογεί επίσης τις στρατηγικές κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων των επιχειρησιακών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των στόχων που προτείνουν οι επιχειρησιακές μονάδες, και εμπλέκεται, πριν από τη λήψη απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο, όσον αφορά τα εν λόγω ζητήματα. Οι στόχοι πρέπει να είναι εύλογοι και να συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνων των ιδρυμάτων.

200. Η συμμετοχή της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων διασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις σχετικά με τους κινδύνους λαμβάνονται δεόντως υπόψη. Ωστόσο, η ευθύνη σχετικά με τις ληφθείσες αποφάσεις βαρύνει τις αρμόδιες λειτουργίες του ιδρύματος και, τελικά, το Διοικητικό Συμβούλιο.

20.2 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σε σημαντικές αλλαγές

201. Σύμφωνα με την ενότητα 18, πριν από τη λήψη αποφάσεων επί σημαντικών αλλαγών ή μη συνήθων ή/και έκτακτων συναλλαγών, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων συμμετέχει στην αξιολόγηση της επίπτωσης των εν λόγω γεγονότων στο συνολικό κίνδυνο που αναλαμβάνει το ίδρυμα και ο όμιλός του και αναφέρει τα ευρήματά της στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

202. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο οι κίνδυνοι που εντοπίζονται θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητα του ιδρύματος ή του ομίλου να διαχειρίζεται το προφίλ κινδύνου, τη ρευστότητα και την υγιή κεφαλαιακή βάση του υπό κανονικές ή αντίξοες συνθήκες.

20.3 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στον εντοπισμό, τη μέτρηση, την αξιολόγηση, τη διαχείριση, τη μείωση, την παρακολούθηση και την αναφορά κινδύνων

203. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διασφαλίζει την ύπαρξη κατάλληλου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, καθώς και τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και τη δέουσα αναφορά όλων των κινδύνων από τις αντίστοιχες μονάδες του ιδρύματος. Στις μεθόδους που μπορεί να χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση κινδύνων τους οποίους το ίδρυμα αναλαμβάνει ή στους οποίους μπορεί να εκτεθεί, συμπεριλαμβάνεται η χρήση υποδειγμάτων (models) για την πρόβλεψη, αναγνώριση, μέτρηση, παρακολούθηση, αντιστάθμιση, μείωση και αναφορά τους.

204. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διασφαλίζει ότι ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των κινδύνων δεν βασίζονται μόνο σε ποσοτική πληροφόρηση ή σε στοιχεία που προκύπτουν από τη χρήση υποδειγμάτων, αλλά και σε ποιοτικές προσεγγίσεις. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, για τις παραδοχές επί των οποίων βασίστηκαν τα υποδείγματα και οι αναλύσεις των κινδύνων καθώς και για τις πιθανές ελλείψεις αυτών.

205. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διασφαλίζει ότι ελέγχονται οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη

και ότι οι κίνδυνοι που απορρέουν από αυτές εντοπίζονται και αξιολογούνται με τον κατάλληλο τρόπο.

206. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων μεριμνά ώστε όλοι οι κίνδυνοι που εντοπίζονται να παρακολουθούνται αποτελεσματικά από τις επιχειρησιακές μονάδες.

207. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων παρακολουθεί σε τακτική βάση το πραγματικό προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και το διερευνά εξονυχιστικά σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος, προκειμένου να διευκολύνει αφενός τη λήψη αποφάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο και αφετέρου την κριτική τους επανεξέταση από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

208. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αναλύει τις τάσεις και αναγνωρίζει νέους ή αναδυόμενους κινδύνους και περιπτώσεις αύξησης των κινδύνων που προκύπτουν από μεταβαλλόμενες περιστάσεις και συνθήκες. Επίσης, εξετάζει σε τακτική βάση τους πραγματικούς κινδύνους που προκύπτουν σε σύγκριση με προηγούμενες εκτιμήσεις (μέσω της διενέργειας εκ των υστέρων ελέγχων - back testing) προκειμένου να αξιολογεί και να βελτιώνει την ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

209. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων εξειδικεύει (με τη συνεργασία των αρμόδιων μονάδων με εκτελεστικές αρμοδιότητες) τα όρια ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος ταυτοποιώντας και καθορίζοντας τις επιμέρους παραμέτρους κατά είδος κινδύνου και ανά κατηγορία αντισυμβαλλομένου, κλάδο, χώρα, νόμισμα, είδος πιστοδοτήσεων, μορφή χρηματοπιστωτικών τίτλων, μετοχών, παραγώγων, επιχειρησιακό χώρο, λειτουργία, δραστηριότητα, προϊόν, σύστημα, κ.ά. Επίσης, παρακολουθεί την τήρησή τους θεσπίζοντας τις κατάλληλες διαδικασίες.

210. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων καθορίζει κριτήρια έγκαιρου εντοπισμού κινδύνων (early warning system) σε ατομικά και συνολικά χαρτοφυλάκια και εισηγείται τις κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα αυξημένης παρακολούθησης, διαρκώς ή και περιοδικά, αναλόγως της φύσεως των κινδύνων.

211. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αξιολογεί περιοδικά την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων εντοπισμού, μέτρησης, διαχείρισης, μείωσης και παρακολούθησης κινδύνων και προτείνει διορθωτικά μέτρα εφόσον κριθεί σκόπιμο.

212. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΕΕ 208/3/28.06.2022 «Υιοθέτηση Κατευθυντηρίων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που διενεργούν τα ιδρύματα (EBA/GL/2018/04)» (Β' 3457) και υποβάλλει τα σχετικά αποτελέσματα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

213. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων συντάσσει τις απαιτούμενες για την επαρκή πληροφόρηση του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορές σε θέματα της αρμοδιότητάς της, τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

214. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων εμπλέκεται ενεργά στον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, αναπτύσσει μεθοδολογίες εκτίμησής τους για την

κάλυψη όλων των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται το ίδρυμα και εισηγείται τις πολιτικές διαχείρισής τους.

215. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αξιολογεί πιθανούς τρόπους μείωσης των κινδύνων. Προς τούτο, οι αναφορές της προς το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, περιλαμβάνουν εισηγήσεις κατάλληλων μέτρων για τη μείωση των κινδύνων.

20.4 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων κατά τον χειρισμό μη εγκεκριμένων ανοιγμάτων

216. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αξιολογεί κατά τρόπο ανεξάρτητο τις παραβάσεις στη διάθεση ανάληψης κινδύνων ή στα όρια κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της εξακρίβωσης της αιτίας και της εκπόνησης νομικής και οικονομικής ανάλυσης του πραγματικού κόστους κλεισίματος, μείωσης ή αντιστάθμισης του ανοίγματος έναντι του δυνητικού κόστους διατήρησής του. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ενημερώνει τις εμπλεκόμενες επιχειρησιακές μονάδες και το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, και προτείνει πιθανές διορθωτικές ενέργειες. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αναφέρει προς το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, τυχόν σημαντικές παραβάσεις που εντοπίζονται, παράλληλα με την υποχρέωσή της να αναφέρεται και προς τυχόν άλλες εσωτερικές λειτουργίες και επιτροπές του ιδρύματος.

217. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διαδραματίζει καίριο ρόλο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις, βάσει των συστάσεών της, λαμβάνονται στο κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο, τηρούνται από τις αρμόδιες επιχειρησιακές μονάδες και κοινοποιούνται με τον κατάλληλο τρόπο στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

20.5 Επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων

218. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

219. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων είναι αρμόδιος να παρέχει εμπεριστατωμένη και κατανοητή ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους και να εισηγείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, διευκολύνοντας την εκ μέρους τους κατανόηση του συνολικού προφίλ κινδύνου του ιδρύματος. Το ίδιο προβλέπεται και για τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων του μητρικού ιδρύματος σε επίπεδο ενοποίησης.

220. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων υποβάλλει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων τις αναφορές που προβλέπονται στην περ. ια) της παρ. 57 για τη διαχείριση κινδύνων τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

221. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, για τον ορισμό του οποίου πρέπει να πληρούνται οι σχετικές απαιτήσεις καταλληλότητας που προβλέπονται στην ΠΕΕ 224/1/21.12.2023, διαθέτει, μεταξύ άλλων υψηλού επιπέδου γνώσεις και επαρκή εμπειρία σε θέματα διαχείρισης κινδύνων, σχετικές μεθόδους και βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, επαρκή εξειδίκευση, ανεξαρτησία και κατάλληλο επίπεδο ιεραρχίας προκειμένου να επανεξετάζει με κριτικό πνεύμα τις αποφάσεις που επηρεάζουν

τα ανοίγματα κινδύνων του ιδρύματος. Τα ιδρύματα διορίζουν ανεξάρτητο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων που δεν φέρει ευθύνη για άλλες λειτουργίες πλην της διαχείρισης κινδύνων και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης με την επιφύλαξη της παρ. 20. Κατ'εξαίρεση, όπου η φύση, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματος δεν δικαιολογούν την ύπαρξη προσώπου ειδικώς επιφορτισμένου με αυτό το καθήκον, οι εν λόγω αρμοδιότητες μπορούν να ανατεθούν σε άλλο ανώτερο διοικητικό στέλεχος του ιδρύματος παράλληλα με τις λοιπές αρμοδιότητές του, με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργείται σύγκρουση συμφερόντων. Επίσης, επιτρέπεται ο διορισμός του ίδιου προσώπου ως επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο πιστωτικού ιδρύματος και της μητρικής του χρηματοδοτικής ή μικτής χρηματοοικονομικής εταιρείας συμμετοχών, καθώς και σε επίπεδο του ιδρύματος και εταιριών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο και εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση αυτών καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα ιδρύματα ενημερώνουν δεόντως την Τράπεζα της Ελλάδος εγγράφως τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν το διορισμό του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων τεκμηριώνοντας τους λόγους για τους οποίους διορίζεται το ίδιο πρόσωπο. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτήσει από το ίδρυμα σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή (είτε πριν είτε μετά το διορισμό) να ορίσει διαφορετικό πρόσωπο για την ανάληψη των εν λόγω θέσεων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για σκοπούς διασφάλισης άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του.

222. Ο επικεφαλής λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων επανεξετάζει με κριτικό πνεύμα τις αποφάσεις που λαμβάνει το Διοικητικό Συμβούλιο και τα αρμόδια στελέχη του ιδρύματος, και τεκμηριώνει εγγράφως τους λόγους για τους οποίους εγείρει τυχόν αντιρρήσεις. Εάν το ίδρυμα επιθυμεί να έχει ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων το δικαίωμα αρνησικυρίας κατά τη λήψη αποφάσεων (π.χ. σε αποφάσεις πιστωτικών θεμάτων ή επενδυτικής φύσης ή καθορισμού ορίου) σε επίπεδο κατώτερο από εκείνο του Διοικητικού Συμβουλίου, προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος αρνησικυρίας, τη διαδικασία αναφοράς σε ανώτερη κλίμακα της ιεραρχίας ή τη διαδικασία προσφυγής, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα εμπλέκεται το Διοικητικό Συμβούλιο.

223. Επίσης, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος, ιδίως:

α. Συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τον καθορισμό των όρων των χρηματοδοτήσεων που δεν υπόκεινται σε προκαθορισμένες ή γενικές παραμέτρους,

β. συμμετέχει στη διατύπωση εισηγήσεων και προτάσεων άμεσα στα ανώτερα διοικητικά στελέχη και,

μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με μεταβολές στη σύνθεση των χαρτοφυλακίων του ιδρύματος, με την αναδιάρθρωση ή ρύθμιση υφιστάμενων δανείων και με τη διαφοροποίηση της πολιτικής των προβλέψεων,

γ. συμμετέχει στη διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησης επάρκειας του κεφαλαίου (ΕΔΕΑΚ), και

δ. εποπτεύει και συντονίζει τη δραστηριότητα της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος και, εφόσον υφίστανται, των επιμέρους τμημάτων διαχείρισης κινδύνων κάθε επιχειρηματικού τομέα αυτού. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος που ενοποιεί εποπτεύει και συντονίζει τη δραστηριότητα όλων των ανωτέρω λειτουργιών που υφίστανται στον όμιλο.

224. Για την έγκριση αποφάσεων για τις οποίες εκφράζει αρνητική άποψη ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, τα ιδρύματα θεσπίζουν διαδικασίες βάσει των οποίων αιτιολογείται η απόκλιση από την άποψη του εν λόγω επικεφαλής. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν απευθείας με τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων για σημαντικά ζητήματα κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εξελίξεων που ενδέχεται να μην συσχετίζονται με τη στρατηγική κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

21 Λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης

225. Τα ιδρύματα συγκροτούν μόνιμη, ανεξάρτητη και αποτελεσματική λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης για τη διαχείριση του κινδύνου συμμόρφωσης και ορίζουν τον επικεφαλής της (chief compliance officer), ο οποίος είναι υπεύθυνος για αυτήν τη λειτουργία σε ολόκληρο το ίδρυμα. Για τον ορισμό του εν λόγω επικεφαλής πρέπει να πληρούνται οι σχετικές απαιτήσεις καταλληλότητας που προβλέπονται στην ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.

226. Ο επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε απευθείας είτε κατόπιν εισήγησης ορισμένης για την επίβλεψη της εν λόγω λειτουργίας επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου, εάν υπάρχει, αναφέρεται είτε απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο είτε μέσω ορισμένης για την επίβλεψη της εν λόγω λειτουργίας επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με την επιφύλαξη της παρ. 20 και της παρ. 188. Κατ' εξαίρεση, όπου η φύση, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματος δεν δικαιολογούν την ύπαρξη προσώπου ειδικώς επιφορτισμένου με αυτό το καθήκον, οι εν λόγω αρμοδιότητες μπορούν να ανατεθούν σε άλλο ανώτερο διοικητικό στέλεχος του ιδρύματος παράλληλα με τις λοιπές αρμοδιότητές του, με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργείται σύγκρουση συμφερόντων. Επίσης, επιτρέπεται ο διορισμός του ίδιου προσώπου ως επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης σε επίπεδο πιστωτικού ιδρύματος και της μητρικής του χρηματοδοτικής ή μικτής χρηματοοικονομικής εταιρείας συμμετοχών, καθώς και σε επίπεδο του ιδρύματος και εταιριών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο και εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, λαμβάνοντας υπόψη το

μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση αυτών καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα ιδρύματα ενημερώνουν δεόντως την Τράπεζα της Ελλάδος εγγράφως τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από το διορισμό του επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης τεκμηριώνοντας τους λόγους για τους οποίους διορίζεται το ίδιο πρόσωπο. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτήσει από το ίδρυμα σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή (είτε πριν είτε μετά το διορισμό) να ορίσει διαφορετικό πρόσωπο για την ανάληψη των εν λόγω θέσεων, εφόσον κριθεί αυτό απαραίτητο για σκοπούς διασφάλισης άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του.

227. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και ο επικεφαλής της είναι ανεξάρτητοι από τους επιχειρησιακούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες ή λειτουργίες που ελέγχουν, και διαθέτουν επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους.

228. Το προσωπικό της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης διαθέτει επαρκείς κι εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία σε θέματα συμμόρφωσης και συναφών διαδικασιών, εκπαιδεύεται σε τακτική βάση ιδίως για τις εξελίξεις στο σχετικό με τις εκάστοτε αρμοδιότητές του ρυθμιστικό πλαίσιο, και είναι αριθμητικά επαρκές. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης έχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες του ιδρύματος και των εταιριών του ομίλου, εφόσον υφίσταται, που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση του έργου της.

229. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επιβλέπουν, απευθείας ή μέσω ορισμένης για την επίβλεψη της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης επιτροπής, την εφαρμογή καταγεγραμμένης πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης η οποία γνωστοποιείται σε όλα τα μέλη του προσωπικού. Τα ιδρύματα θεσπίζουν διαδικασία ετήσιας αξιολόγησης της εν λόγω πολιτικής και εξετάζουν σε τακτική βάση τις αλλαγές στο νομικό πλαίσιο που διέπει τις δραστηριότητές τους.

230. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο, απευθείας ή μέσω ορισμένης για την επίβλεψη της εν λόγω λειτουργίας επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον υφίσταται, μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το ισχύον νομικό πλαίσιο καθώς και πρότυπα. Επίσης, αξιολογεί την επίπτωση που ενδέχεται να έχουν τυχόν αλλαγές της ισχύουσας νομοθεσίας στις δραστηριότητες και στο πλαίσιο κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος.

231. Σε περίπτωση τροποποιήσεων του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου το οποίο η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης παρακολουθεί, η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης παρέχει σχετικές οδηγίες για την αντίστοιχη προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών και του εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου που εφαρμόζονται από τις υπηρεσιακές μονάδες του ιδρύματος, καθώς και από τα καταστήματα και τις θυ-

γατρικές εταιρείες εσωτερικού και εξωτερικού. Επίσης, διασφαλίζει, με κατάλληλες διαδικασίες, την τήρηση των προθεσμιών για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το ρυθμιστικό πλαίσιο και διαβεβαιώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο.

232. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης διασφαλίζει ότι η παρακολούθηση της συμμόρφωσης διενεργείται μέσω οργανωμένου και σαφώς καθορισμένου προγράμματος και ότι εφαρμόζεται η πολιτική συμμόρφωσης. Προς τούτο, η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης καταρτίζει, σε ετήσια βάση, πρόγραμμα παρακολούθησης της συμμόρφωσης του ιδρύματος για το επόμενο έτος με στόχο να επιτυγχάνεται έγκαιρα η πλήρης και διαρκής συμμόρφωση στο εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο και τους εσωτερικούς κανονισμούς και να υφίσταται, ανά πάσα στιγμή, πλήρης εικόνα για το βαθμό επίτευξης του στόχου αυτού. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο, είτε απευθείας είτε μέσω ορισμένης για την επίβλεψη της εν λόγω λειτουργίας επιτροπής αυτού, εφόσον υφίσταται, και ενημερώνει αυτό για θέματα της αρμοδιότητάς της τουλάχιστον ετησίως (βλ. περ. β) παρ. 283 μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τυχόν σημαντικές ελλείψεις και παραβάσεις του κανονιστικού πλαισίου). Επίσης, επικοινωνεί με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων για θέματα σχετικά με τον κίνδυνο συμμόρφωσης του ιδρύματος και τη διαχείρισή του. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες ώστε να εκτελούν τα καθήκοντα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές τους. Τα ευρήματα που διαπιστώνονται από τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης, λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.

233. Σύμφωνα με την ενότητα 18, η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης επιβεβαιώνει, σε στενή συνεργασία με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και τις νομικές υπηρεσίες, ότι τα νέα προϊόντα και οι νέες διαδικασίες συμμορφώνονται με το ισχύον νομικό πλαίσιο. Επίσης, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκαιρη προετοιμασία ενόψει γνωστών επικείμενων αλλαγών που απορρέουν από αυτό καθώς και από εποπτικές απαιτήσεις.

234. Τα ιδρύματα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα κατά εσωτερικής ή εξωτερικής συμπεριφοράς που θα μπορούσε να διευκολύνει ή να επιτρέψει τυχόν απάτη, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, άλλο οικονομικό έγκλημα ή πειθαρχικά παραπτώματα (π.χ. παράβαση των εσωτερικών διαδικασιών, υπέρβαση των ορίων).

235. Τα ιδρύματα μεριμνούν ώστε οι θυγατρικές και τα υποκαταστήματά τους να λαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των δραστηριοτήτων τους προς την νομοθεσία και τους κανονισμούς των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Σε περίπτωση που η εφαρμογή της αλλοδαπής νομοθεσίας εμποδίζει την εφαρμογή των αυστηρότερων διαδικασιών και συστημάτων συμμόρφωσης που εφαρμόζει ο όμιλος, ιδίως

εάν δεν επιτρέπει τη γνωστοποίηση και την ανταλλαγή απαραίτητων πληροφοριών μεταξύ των οντοτήτων του ομίλου, οι θυγατρικές και τα υποκαταστήματα ενημερώνουν σχετικά τον επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος που ενοποιεί.

236. Ο επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος που ενοποιεί συντονίζει το έργο των επικεφαλής κανονιστικής συμμόρφωσης των υποκαταστημάτων του ιδρύματος και των θυγατρικών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτικής ενοποίησης, ώστε όλοι να συμμορφώνονται πλήρως με την παρούσα ενότητα.

237. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης παρακολουθεί συνολικά και αξιολογεί τη διαδικασία χειρισμού παραπόνων, όπως αυτή διενεργείται από τη λειτουργία διαχείρισης παραπόνων που θεσπίστηκε με το κεφάλαιο Γ.2. της ΠΕΕ 157/1/02.04.2019. Επίσης, η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης αναλύει, σε διαρκή βάση, τις τάσεις που προκύπτουν από τον χειρισμό των παραπόνων και μεριμνά για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας χειρισμού των παραπόνων και για τυχόν διορθωτικές ενέργειες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών αυτών. Η λειτουργία διαχείρισης παραπόνων δύναται να υπάγεται οργανωτικά στη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης του ιδρύματος, ανάλογα με την οργανωτική δομή που επιλέγει κάθε ίδρυμα.

22 Λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης

238. Τα ιδρύματα συγκροτούν ανεξάρτητη και αποτελεσματική λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της αρχής της αναλογικότητας σύμφωνα με τον Τίτλο Ι. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους. Ειδικότερα, το ίδρυμα διασφαλίζει ότι τόσο τα προσόντα του προσωπικού της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης όσο και οι πόροι της, ιδίως όσον αφορά τα ελεγκτικά εργαλεία και τις μεθόδους ανάλυσης κινδύνων που χρησιμοποιεί, επαρκούν για το μέγεθος και τη γεωγραφική παρουσία του ιδρύματος, καθώς και για τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που συνδέονται με το επιχειρηματικό μοντέλο, τις δραστηριότητες, την κουλτούρα κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Το προσωπικό της εν λόγω λειτουργίας είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και δεν υπάγεται ιεραρχικά σε άλλη υπηρεσιακή μονάδα του ιδρύματος.

239. Η λειτουργία της εσωτερικής επιθεώρησης αναφέρεται, για τα θέματα αρμοδιότητάς της, στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου.

240. Το Διοικητικό Συμβούλιο των ιδρυμάτων, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου, ορίζει τον επικεφαλής της λειτουργίας της εσωτερικής επιθεώρησης ο οποίος είναι υπεύθυνος για αυτήν τη λειτουργία σε ολόκληρο το ίδρυμα καλύπτοντας όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του. Ο εν λόγω επικεφαλής, για τον ορισμό του οποίου πρέπει να πληρούνται οι σχετικές απαιτήσεις καταλληλότητας που προβλέπονται στην ΠΕΕ 224/1/21.12.2023, μεταξύ άλλων, οφείλει να διαθέτει υψηλού επιπέδου γνώσεις και επαρκή εμπειρία επί ελεγκτικών μεθόδων και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών.

241. Ο επικεφαλής της λειτουργίας της εσωτερικής επιθεώρησης αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με την επιφύλαξη της παρ. 20.

242. Ο επικεφαλής της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης, ιδίως:

α. Μεριμνά για την κατάλληλη οργανωτική δομή της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης, καθώς και για την, εκ μέρους της, εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών, διαδικασιών και πρακτικών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα του εσωτερικού ελέγχου και τις βέλτιστες πρακτικές,

β. ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος για σημαντικές μεταβολές σε σχέση με την οργάνωση και λειτουργία της εσωτερικής επιθεώρησης,

γ. εποπτεύει και συντονίζει τη δραστηριότητα της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης στις λοιπές εταιρείες του ομίλου, εφόσον υφίστανται, και

δ. παρίσταται στις Γενικές Συνελεύσεις του ιδρύματος.

243. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης είναι ανεξάρτητη από τις ελεγχόμενες δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν συνδυάζεται με άλλες λειτουργίες του ιδρύματος.

244. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βάσει κινδύνου, προβαίνει σε ανεξάρτητη αξιολόγηση και επιβεβαιώνει με αντικειμενικό και αμερόληπτο τρόπο τη συμμόρφωση όλων των δραστηριοτήτων και των μονάδων του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης (π.χ. όσον αφορά τον έλεγχο της εφαρμογής των συμφωνηθέντων και την τήρηση των σχετικών διαδικασιών), με τις πολιτικές και διαδικασίες του ιδρύματος και με το ισχύον νομικό πλαίσιο. Κάθε οντότητα του ομίλου εμπίπτει στο εύρος των αρμοδιοτήτων της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης.

245. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν εμπλέκεται στον σχεδιασμό, στην επιλογή, στη θέσπιση και στην εφαρμογή πολιτικών, μηχανισμών και διαδικασιών του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και των ορίων κινδύνων. Ωστόσο, αυτό δεν εμποδίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να ζητούν πληροφορίες από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης για θέματα που αφορούν τους κινδύνους, το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου και τη συμμόρφωση προς τους εφαρμοστέους κανόνες.

246. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης (3η γραμμή άμυνας) αξιολογεί τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την αποδοτικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος και του ομίλου, εφόσον υφίσταται, όπως καθορίζεται στην ενότητα 15. Ειδικότερα, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, μεταξύ άλλων, αξιολογεί:

α. Την καταλληλότητα του πλαισίου διακυβέρνησης του ιδρύματος και του ομίλου, εφόσον υφίσταται,

β. κατά πόσον οι υφιστάμενες πολιτικές και διαδικασίες εξακολουθούν να είναι επαρκείς και να τελούν σε συμμόρφωση με το ισχύον νομικό πλαίσιο, καθώς και με τη στρατηγική κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος,

γ. τη συμμόρφωση των διαδικασιών προς ισχύον νομικό πλαίσιο και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου,

δ. αν οι διαδικασίες εφαρμόζονται κατά τρόπο ορθό και αποτελεσματικό (π.χ. τη συμμόρφωση των συναλλαγών, το επίπεδο κινδύνων που προκύπτει πραγματικά), και

ε. την επάρκεια, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των δικλίδων ασφαλείας (controls) που λαμβάνονται και των αναφορών που υποβάλλονται από τις επιχειρησιακές μονάδες (1η γραμμή άμυνας) και από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης (2η γραμμή άμυνας).

247. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης επαληθεύει ιδίως την αδιαβλητότητα των διαδικασιών που διασφαλίζουν την αξιοπιστία των μεθόδων και των τεχνικών του ιδρύματος, καθώς και των παραδοχών και των πηγών πληροφόρησης που χρησιμοποιούνται στα εσωτερικά του υποδείγματα (π.χ. υποδείγματα κινδύνου και λογιστικές αποτιμήσεις). Επίσης, αξιολογεί την ποιότητα και τη χρήση εργαλείων για τον ποιοτικό προσδιορισμό και την αξιολόγηση του κινδύνου, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη μείωση του κινδύνου.

248. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης του ιδρύματος διαθέτει απρόσκοπτη πρόσβαση στο σύνολο των αρχείων, των εγγράφων, των πληροφοριών, των κτιριακών υποδομών, των στελεχών και του προσωπικού του ιδρύματος και των θυγατρικών του ομίλου που ενοποιούνται εποπτικά, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων και υπηρεσιών ΤΠΕ, καθώς και των πρακτικών όλων των επιτροπών και των οργάνων λήψης αποφάσεων.

249. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης τηρεί τα εθνικά και διεθνή επαγγελματικά πρότυπα (π.χ. τα πρότυπα που θεσπίζονται από τον διεθνή φορέα "Institute of Internal Auditors" (Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών)).

250. Οι εργασίες της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης εκτελούνται βάσει του πλάνου ελέγχου (audit plan) και του λεπτομερούς προγράμματος ελέγχου (audit program) σύμφωνα με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου.

251. Το πλάνο ελέγχου και το πρόγραμμα ελέγχου καταρτίζονται τουλάχιστον μία φορά ανά έτος βάσει των ετήσιων στόχων που θέτει η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης σχετικά με τους ελέγχους και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

252. Όλες οι συστάσεις και τα διορθωτικά μέτρα για τη θεραπεία τυχόν αδυναμιών ή ελλείψεων που εντοπίζονται στο πλαίσιο διακυβέρνησης του ιδρύματος, και για τη βελτίωση των υφιστάμενων διαδικασιών και πρακτικών, που απορρέουν από τον έλεγχο υπόκεινται σε επίσημη διαδικασία παρακολούθησης από το κατάλληλο επίπεδο διοικητικής ιεραρχίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίησή τους και η υποβολή των σχετικών αναφορών. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης παρακολουθεί την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων από τις ελεγχόμενες μονάδες του ιδρύματος και των οντοτήτων του ομίλου, για την επαρκή αντιμετώπιση των ανωτέρω ευρημάτων και λοιπών παρατηρήσεων που καταγράφονται στις εκθέσεις των πάσης φύσεως ελέγχων (εσωτερικών ελεγκτών, εξωτερικών ελεγκτών, εποπτικών αρχών, φορολογικών αρχών, κ.ά.), με σχετική ενημέρωση των ανώτερων διοικητικών στελεχών, του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Ελέγχου.

253. Στις κύριες αρμοδιότητες της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης περιλαμβάνονται:

α. Η διενέργεια ελέγχων προκειμένου να διαμορφωθεί αντικειμενική, ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη άποψη για την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, στο επίπεδο του ιδρύματος και του ομίλου του, εφόσον υφίσταται,

β. η διενέργεια ειδικών ελέγχων, στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις για βλάβη των συμφερόντων του ιδρύματος ή των εταιρειών του ομίλου, με σκοπό τη διεξοδική εξέταση του θέματος και την εξακρίβωση της έκτασης της τυχόν ζημίας,

γ. η αξιολόγηση, μέσω των ελέγχων που διενεργεί, του βαθμού εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που έχουν θεσπιστεί για τη διαχείριση κινδύνων και τον υπολογισμό των παραμέτρων στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας του ιδρύματος και των εταιρειών του ομίλου, όπου προβλέπεται, καθώς και του βαθμού ενσωμάτωσης του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων (use tests),

δ. η επιβεβαίωση προς την Τράπεζα της Ελλάδος της πληρότητας και εγκυρότητας των πιο πάνω διαδικασιών και ειδικότερα των διαδικασιών εκτίμησης των παραμέτρων, στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση του ύψους της πιθανής ζημίας,

ε. η αξιολόγηση της οργανωτικής διάρθρωσης, της κατανομής αρμοδιοτήτων και καθηκόντων, της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, και του βαθμού κατά τον οποίο έχουν καθιερωθεί κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης,

στ. η αξιολόγηση της οργάνωσης και λειτουργίας των συστημάτων και μηχανισμών που αφορούν την παραγωγή αξιόπιστης, πλήρους και έγκαιρης χρηματοοικονομικής και διοικητικής πληροφόρησης, όπου αυτή κατά περίπτωση παρέχεται,

ζ. η αξιολόγηση της οργάνωσης και λειτουργίας των συστημάτων και υπηρεσιών ΤΠΕ σύμφωνα με την παρ. 15 της ΠΕΕ 190/2/16.6.2021 καθώς και των λογιστικών συστημάτων,

η. η αξιολόγηση των διαδικασιών που έχουν θεσπιστεί για την κανονιστική συμμόρφωση,

θ. η αξιολόγηση του βαθμού κατά τον οποίο τα συλλογικά όργανα και οι μονάδες ή λειτουργίες του ιδρύματος καθώς και οι οντότητες του ομίλου, εφόσον υφίσταται:

i. Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα μέσα και τους πόρους που τους διατίθενται για τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής,

ii. τηρούν τις κατευθύνσεις και τις διαδικασίες που έχουν αρμοδίως καθορισθεί με στόχο τη συστηματική παρακολούθηση και διαχείριση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται (π.χ. θέσπιση και τήρηση ορίων),

iii. μεριμνούν για την διασφάλιση της πληρότητας και ακρίβειας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για την κατάρτιση αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες λογιστικές αρχές,

iv. μεριμνούν για την ενσωμάτωση σε όλες τις διαδικασίες και συναλλαγές που διενεργούνται, των κατάλληλων

προληπτικών και κατασταλτικών μηχανισμών ελέγχου και δικλίδων ασφαλείας (controls),

i. η κατάλληλη και αντικειμενική ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτερων διοικητικών στελεχών του ιδρύματος σχετικά με τη επίτευξη των στόχων του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά το ίδρυμα και τις οντότητες του ομίλου του οποίου είναι επικεφαλής.

254. Για τον σκοπό της περ. i) της παρ. 253, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης:

α. Ενημερώνει εγγράφως τα ανώτερα διοικητικά στελέχη και μέσω της Επιτροπής Ελέγχου το Διοικητικό Συμβούλιο, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, καθώς και τις, κατά περίπτωση, αρμόδιες μονάδες του ιδρύματος σχετικά με τις κυριότερες διαπιστώσεις των διενεργούμενων ελέγχων και με τυχόν συστάσεις στις οποίες έχει προβεί, και

β. υποβάλλει, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους, στα ανώτερα διοικητικά στελέχη και, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, στο Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος πρόγραμμα δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί από τον εσωτερικό έλεγχο ή από εξωτερικούς ελέγχους (action plan), καθώς και την έκθεση αξιολόγησης πλαισίου εσωτερικού ελέγχου (βλ. περ. α) της παρ. 283), στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι αντίστοιχες περιοχές/δραστηριότητες που αναφέρονται στον Τίτλο VIII αναφορικά με την τριετή έκθεση αξιολόγησης πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με:

i. Την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου στο ίδρυμα και στις θυγατρικές του ομίλου, εφόσον υφίσταται,

ii. την αποτελεσματικότητα και την τήρηση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και των συναφών πιστοδοτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προβλέψεων (με επισήμανση τυχόν μη καλυπτόμενων κινδύνων),

iii. την επάρκεια των διαδικασιών σε σχέση με την εσωτερική αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας του ιδρύματος,

iv. την εκτίμηση για την πληρότητα της διαδικασίας ή της μεθοδολογίας υπολογισμού για την απομείωση της αξίας των δανείων και άλλων περιουσιακών στοιχείων και τυχόν μεταβολών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

255. Το απόσπασμα της έκθεσης που αφορά τις περ. ii) έως και iv) της παρ. 254 υποβάλλεται και στην λειτουργία διαχείρισης κινδύνων ενώ τα αποσπάσματα της έκθεσης που αφορούν στις ελεγχόμενες μονάδες ή λειτουργίες κοινοποιούνται σε αυτές άμεσα για τις διορθωτικές ενέργειές τους.

Τίτλος VI - Διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας

256. Τα ιδρύματα καταρτίζουν άρτιο σχέδιο διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας και σχέδιο ανάκαμψης, προκειμένου να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη λειτουργία τους και να περιορίζονται οι ζημιές σε περίπτωση σημαντικής διακοπής της επιχειρησιακής τους λειτουργίας, τηρουμένων των διατάξεων του Κεφαλαίου VII της ΠΕΕ 190/2/16.6.2021.

257. Τα ιδρύματα δύνανται να συγκροτούν ειδική ανεξάρτητη λειτουργία επιχειρησιακής συνέχειας (π.χ. στο πλαίσιο της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων).

258. Η επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος βασίζεται σε διάφορους πόρους κρίσιμης σημασίας (π.χ. συστήματα και υπηρεσίες ΤΠΕ όπως οι υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους/cloud services, κύριο προσωπικό, κτιριακές υποδομές). Ο σκοπός της διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας είναι η μείωση των λειτουργικών, χρηματοπιστωτικών και νομικών επιπτώσεων, των επιπτώσεων όσον αφορά τη φήμη του ιδρύματος καθώς και άλλων σημαντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από μια καταστροφή ή παρατεταμένη στέρηση αυτών των πόρων ή από την επακόλουθη διατάραξη των συνήθων επιχειρησιακών διαδικασιών του ιδρύματος. Άλλα μέτρα διαχείρισης κινδύνων ενδέχεται να αποσκοπούν στη μείωση της πιθανότητας τέτοιων συμβάντων ή στη μεταβίβαση του χρηματοπιστωτικού τους αντικτύπου σε τρίτα μέρη (π.χ. μέσω ασφάλισης).

259. Για την κατάρτιση ενός άρτιου σχεδίου διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας, το ίδρυμα αναλύει με προσοχή τους παράγοντες κινδύνου και την έκθεσή του σε σημαντικές διακοπές της επιχειρησιακής του λειτουργίας και αξιολογεί ποσοτικά και ποιοτικά τη δυνητική τους επίπτωση με τη χρήση εσωτερικών και εξωτερικών δεδομένων και ανάλυση σεναρίων. Η εν λόγω ανάλυση καλύπτει όλους τους επιχειρησιακούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ενώ λαμβάνει υπόψη και την αλληλεξάρτησή τους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης συμβάλλουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων και των στόχων ανάκαμψης του ιδρύματος.

260. Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, το ίδρυμα θέτει σε εφαρμογή:

α. Σχέδια έκτακτης ανάγκης και σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας, ώστε να διασφαλίζεται ότι το ίδρυμα αντιδρά δεόντως σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και διατηρεί την ικανότητά του να ασκεί τις σημαντικότερες επιχειρηματικές του δραστηριότητες σε περίπτωση διαταραχής των συνήθων επιχειρησιακών του διαδικασιών, και

β. σχέδια ανάκαμψης κρίσιμων πόρων τα οποία επιτρέπουν στο ίδρυμα να επιστρέψει στις συνήθεις επιχειρησιακές δραστηριότητες σε εύλογο χρονικό διάστημα. Τυχόν υπολειπόμενος κίνδυνος από δυνητικές επιχειρησιακές διαταραχές πρέπει να συνάδει με την διάθεση ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος.

261. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης τεκμηριώνονται και εφαρμόζονται με ιδιαίτερη προσοχή, ενώ παρέχεται η κατάλληλη εκπαίδευση για την εφαρμογή τους. Η σχετική τεκμηρίωση είναι διαθέσιμη στους επιχειρησιακούς τομείς, στις εσωτερικές μονάδες και στη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων και αποθηκεύεται σε συστήματα ΤΠΕ, τα οποία βρίσκονται σε ξεχωριστούς χώρους και είναι άμεσα προσβάσιμα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Τα σχέδια υπόκεινται σε δοκιμή και επικαιροποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Τυχόν προκλήσεις ή αστοχίες που διαπιστώνονται κατά τη διενέργεια των δοκιμών καταγράφονται, αναλύονται και αποτελούν τη βάση για αντίστοιχη αναθεώρηση των σχετικών σχεδίων.

Τίτλος VII - Διαφάνεια

262. Οι στρατηγικές, οι πολιτικές και οι διαδικασίες του ιδρύματος γνωστοποιούνται σε όλα τα μέλη του προσωπικού που τα αφορούν. Το προσωπικό του ιδρύματος

κατανοεί και συμμορφώνεται με τις πολιτικές και τις διαδικασίες του ιδρύματος που σχετίζονται με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του.

263. Αντίστοιχα, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνει και παρέχει στα μέλη του προσωπικού επικαιροποιημένη πληροφόρηση όσον αφορά τις στρατηγικές και τις πολιτικές του ιδρύματος με σαφήνεια και συνέπεια, τουλάχιστον στο επίπεδο ιεραρχίας που είναι κατάλληλο για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους αντιστοιχούν. Η εν λόγω ενημέρωση μπορεί να παρέχεται μέσω γραπτών κατευθυντήριων γραμμών, εγχειριδίων ή άλλων μέσων.

264. Σε περίπτωση που μητρική επιχείρηση ιδρύματος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 99 του ν. 4261/2014, δημοσιοποιεί σε ετήσια βάση περιγραφή της νομικής δομής, της εταιρικής διακυβέρνησης και της οργανωτικής δομής του ομίλου, η εν λόγω πληροφόρηση περιλαμβάνει, ανά χώρα, όλες τις οντότητες του ομίλου, όπως ορίζεται στο σημείο 138 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

265. Η εν λόγω δημοσίευση περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α. Επισκόπηση της εσωτερικής οργάνωσης των ιδρυμάτων και της δομής του ομίλου, όπως ορίζεται στο σημείο 138 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, και των αλλαγών σε αυτές, συμπεριλαμβανομένων των κυριότερων γραμμών αναφοράς και αρμοδιοτήτων,

β. τυχόν σημαντικές αλλαγές που έχουν επέλθει από την προηγούμενη δημοσίευση και την ημερομηνία κάθε σημαντικής αλλαγής,

γ. νέες νομικές μορφές, δομές διακυβέρνησης, οργανωτικές δομές,

δ. πληροφορίες σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των μελών του και του αριθμού των ανεξάρτητων μελών, με προσδιορισμό του φύλου και της διάρκειας της θητείας κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου,

ε. τις κύριες αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου,

στ. τις επιτροπές που αποτελούνται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τη σύνθεσή τους,

ζ. επισκόπηση της πολιτικής σύγκρουσης συμφερόντων που εφαρμόζεται στα ιδρύματα και στο Διοικητικό Συμβούλιο,

η. επισκόπηση του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και θ. επισκόπηση του πλαισίου διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας.

Τίτλος VIII - Τριετής έκθεση αξιολόγησης πλαισίου εσωτερικού ελέγχου

266. Κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου, το ίδρυμα αναθέτει περιοδικά, και τουλάχιστον ανά τριετία, σε ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό ελεγκτή λογιστή, κατά την έννοια του ν. 4449/2017, ή σε ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία, κατά την έννοια του ν. 4449/2017, τη σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης της επάρκειας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος σε ατομική και ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας.

Το εν λόγω πρόσωπο διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία και δεν ταυτίζεται με τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή, που διενεργεί τον ετήσιο υποχρεωτικό έλεγχο κατά την έννοια του ίδιου νόμου. Η εν λόγω ανάθεση μπορεί να συντάσσεται και από ελεγκτική εταιρεία κατά την έννοια του ν. 4449/2017, η οποία διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στο ίδρυμα υπό την προϋπόθεση ότι ο εξωτερικός ορκωτός ελεγκτής λογιστής, που αναλαμβάνει το έργο της τριετούς έκθεσης, δεν ταυτίζεται με τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

267. Ο ανεξάρτητος εξωτερικός ορκωτός ελεγκτής λογιστής κατά την έννοια του ν. 4449/2017 που αναλαμβάνει τη σύνταξη της τριετούς έκθεσης αξιολόγησης εναλλάσσεται, τουλάχιστον, μετά από δύο διαδοχικές αξιολογήσεις που έχει ο ίδιος διενεργήσει. Η υποχρέωση της εν λόγω εναλλαγής αφορά τα φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του εξωτερικού ορκωτού ελεγκτή λογιστή αναφορικά με το εν λόγω έργο και όχι, κατ' ανάγκη, την ελεγκτική εταιρεία την οποία εκπροσωπεί. Η συμμετοχή των εξωτερικών ελεγκτών λογιστών για δεύτερη συνεχή φορά στην ανά τριετία αξιολόγηση κρίνεται επί τη βάση των, κατά τον ν. 4449/2017, αντίστοιχων χρονικών περιορισμών για συνεχή απασχόληση των εν λόγω ορκωτών ελεγκτών λογιστών στο ίδιο αντικείμενο.

268. Κατά την ανάθεση του εν λόγω έργου στα ανωτέρω πρόσωπα παρέχεται εξουσιοδότηση για την, εκ μέρους τους, ενημέρωση προς την Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 54 και 55 του ν. 4261/2014.

269. Η αξιολόγηση της επάρκειας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου πραγματοποιείται με βάση τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και πρότυπα (όπως ενδεικτικά τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (International Standards on Auditing and International Standards of Assurance Engagements), τα Διεθνή Επαγγελματικά Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου (Standards for Professional Practice of Internal Auditing) και τα υποδείγματα οργάνωσης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)), με στόχο να διασφαλίζονται τα σχετικά με το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου οριζόμενα στην παρούσα. Η αξιολόγηση αφορά τη δεδομένη χρονική στιγμή κατά την οποία πραγματοποιείται.

270. Πριν από την έναρξη της αξιολόγησης, η Επιτροπή Ελέγχου του ιδρύματος προσδιορίζει τις μονάδες ή λειτουργίες του ιδρύματος και τις θυγατρικές που θα συμπεριληφθούν σε αυτήν (scoring). Ο εν λόγω προσδιορισμός στηρίζεται στη σημαντικότητα κάθε μονάδας ή λειτουργίας και θυγατρικής, καθώς επίσης και σε άλλα ποιοτικά κριτήρια. Το εύρος της αξιολόγησης (score) τίθεται υπόψη της Τράπεζας της Ελλάδος το αργότερο τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας την οποία αφορά η έκθεση αξιολόγησης. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτήσει από το ίδρυμα τη διεύρυνση του εύρους της αξιολόγησης.

271. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης υποβάλλεται στο ίδρυμα η έκθεση αξιολόγησης της επάρκειας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου η οποία συνοδεύεται από έκφραση γνώμης του ανεξάρτητου εξωτερικού ορκω-

τού ελεγκτή λογιστή ως προς την επάρκεια του εν λόγω πλαισίου όπου καταγράφονται οι βασικές διαπιστώσεις σχετικά με τις ελεγκτικές διαδικασίες, περιλαμβάνεται γενική κρίση για την επάρκεια του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και καταγράφονται τυχόν "ουσιώδεις αδυναμίες", όπως αυτές ορίζονται στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τέλος, η ανωτέρω έκθεση έκφρασης γνώμης συνοδεύεται από αναλυτική έκθεση ευρημάτων.

272. Η ως άνω έκθεση αξιολογείται από την Επιτροπή Ελέγχου, η δε ποιότητα της αξιολόγησης αυτής αποτελεί κριτήριο για τον έλεγχο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της εν λόγω Επιτροπής από την Τράπεζα της Ελλάδος, κατά τις διατάξεις της παρούσας.

273. Η αξιολόγηση της επάρκειας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει επισκόπηση:

- α. Του περιβάλλοντος ελέγχου,
- β. της διαδικασίας εκτίμησης των κινδύνων,
- γ. των μηχανισμών ελέγχου και δικλείδων ασφαλείας,
- δ. των συστημάτων και υπηρεσιών ΤΠΕ, και
- ε. του ρόλου και της ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου, των ανώτερων διοικητικών στελεχών, των εσωτερικών ελεγκτών και του λοιπού προσωπικού.

274. Ειδικότερα, αντικείμενα της αξιολόγησης του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου είναι, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα, όπως αναλύονται παρακάτω:

Οργανωτική δομή

275. Για τους σκοπούς αξιολόγησης της οργανωτικής δομής, μεταξύ άλλων, εξετάζεται:

α. Η οργανωτική δομή του ιδρύματος (οργανόγραμμα, Διοικητικό Συμβούλιο, ανώτερα διοικητικά στελέχη, επιτροπές) και διατυπώνονται παρατηρήσεις σχετικά με τη διάρθρωσή της,

β. κατά πόσο το γενικότερο πλαίσιο διακυβέρνησης είναι σύννομο και διασφαλίζει την έγκαιρη και ακριβή γνωστοποίηση όλων των σημαντικών θεμάτων που αφορούν το ίδρυμα,

γ. η επάρκεια του συστήματος παραγωγής των απαραίτητων στοιχείων και η συμμόρφωση με το κατά περίπτωση αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο,

δ. ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τη διασφάλιση της επάρκειας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου,

ε. τυχόν σύγκρουση αρμοδιοτήτων, οι μηχανισμοί ελέγχου (four eyes principle) και ο διαχωρισμός για τις υπηρεσίες διαπραγμάτευσης (front office) από τις λειτουργίες επιβεβαίωσης, λογιστικοποίησης και ελέγχου (back office) σύμφωνα με την παρούσα,

στ. η διαδικασία κατάρτισης του ετήσιου προϋπολογισμού στο πλαίσιο της στρατηγικής του ιδρύματος και οι διαδικασίες που ακολουθούνται σε περίπτωση αποκλίσεων,

ζ. κατά πόσο το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι επαρκές και κατάλληλα τεκμηριωμένο, βάσει του οργανογράμματος, για κάθε μία από τις λειτουργίες του ιδρύματος που συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση και αφού προηγηθεί αναγνώριση της υφιστάμενης κατάστασης.

Διαχείριση κινδύνων

276. Για τους σκοπούς αξιολόγησης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, μεταξύ άλλων, εξετάζεται:

α. Ο ρόλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων,
β. κατά πόσο υπάρχουν μηχανισμοί προσδιορισμού, ανάλυσης, ελέγχου και διαχείρισης κάθε μορφής κινδύνου που ενέχει η λειτουργία του ιδρύματος (σε επίπεδο ιδρύματος και ομίλου κατά την παρ. 270),

γ. η αντιμετώπιση του κινδύνου έλλειψης ρευστότητας σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, με ιδιαίτερη αναφορά σε αυτήν,

δ. η ανεξαρτησία, οι αρμοδιότητες και το έργο της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων και του επικεφαλής αυτής, με ιδιαίτερη αναφορά σε αυτά,

ε. όσον αφορά ίδρυμα που δραστηριοποιείται και στο εξωτερικό, κατά πόσο υπάρχουν διαφορετικές διαδικασίες διαχείρισης των κινδύνων σε κάθε χώρα,

στ. σε περίπτωση σχεδιασμού νέων προϊόντων, η διαδικασία αξιολόγησης των κινδύνων πριν από την κατά την αξιολόγηση μονάδων που εμπλέκονται στη διαδικασία παροχής πιστοδοτήσεων και στο πλαίσιο αξιολόγησης των διαδικασιών, η αντικειμενικότητα της διαδικασίας αξιολόγησης αιτημάτων και έγκρισης πιστωτικών ορίων στους πελάτες, τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση (συστήματα credit scoring ή credit rating), ο τρόπος παρακολούθησης των εξασφαλίσεων των υπολοίπων πιστοδοτήσεων, η τήρηση των εγκεκριμένων όρων πιστοδοτήσεων, η λήψη μέτρων για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η μεταφορά των υπολοίπων σε λογαριασμούς καθυστερήσεων, καθώς και η δυνατότητα παρακολούθησης των κινδύνων σε επίπεδο συνολικού χαρτοφυλακίου του ιδρύματος,

η. το σύνολο των διαδικασιών πιστοδοτικών διευκολύνσεων προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος και τα συνδεδεμένα μέρη με αυτά και στη διασφάλιση της μη προνομιακής τους μεταχείρισης, με ιδιαίτερη αναφορά σε αυτά.

Λογιστικό σύστημα

277. Για τους σκοπούς αξιολόγησης του ελέγχου των συστημάτων λογιστικής παρακολούθησης των εργασιών, μεταξύ άλλων, εξετάζεται η επάρκεια του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου ως προς την κατάρτιση αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων και ως προς την παροχή, μέσω του συστήματος διοικητικής πληροφόρησης του ιδρύματος (management information system), αξιόπιστων οικονομικών στοιχείων για τη λήψη αποφάσεων.

Συστήματα και υπηρεσίες ΤΠΕ

278. Για τους σκοπούς αξιολόγησης των συστημάτων και υπηρεσιών ΤΠΕ, μεταξύ άλλων, εξετάζεται η επάρκεια τους βάσει της ΠΕΕ 190/2/16.6.2021.

Κανονιστική συμμόρφωση

279. Για τους σκοπούς αξιολόγησης της κανονιστικής συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων, εξετάζεται η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης ως προς την ανεξαρτησία της, η δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις απαιτούμενες πηγές πληροφόρησης, η έγκαιρη και έγκυρη επικοινωνία των ευρημάτων της και η αποτελεσματική ενσωμάτωση των αλλαγών που συντελούνται στο κανονιστικό πλαίσιο.

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης τρομοκρατίας

280. Για τους σκοπούς αξιολόγησης των μηχανισμών ελέγχου για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίη-

σης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων, εξετάζεται η επάρκεια των εν λόγω μηχανισμών.

Πλαίσιο Εσωτερικού Ελέγχου

281. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, μεταξύ άλλων, εξετάζεται:

α. Η Επιτροπή Ελέγχου ως προς την ιδιότητα των μελών της, τις αρμοδιότητές της, την εμπλοκή της στη διαδικασία του ελέγχου, την ετήσια έκθεση για την επάρκεια του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και την ενημέρωση προς το Διοικητικό Συμβούλιο,

β. η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, ως προς την ανεξαρτησία της, βάσει της θέσης της στο οργανόγραμμα και της σχέσης της με το Διοικητικό Συμβούλιο, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη και την Επιτροπή Ελέγχου,

γ. το σύνολο των πρακτικών και των μεθοδολογιών εσωτερικού ελέγχου τα οποία συγκρίνονται με ενδεδειγμένες πρακτικές και μεθοδολογίες,

δ. δειγματοληπτικά, η επάρκεια των εκθέσεων ελέγχου που συντάσσει η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης του ιδρύματος και των θυγατρικών του,

ε. η διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης των ελεγχόμενων λειτουργιών με τις εισηγήσεις των εσωτερικών ελεγκτών.

Όμιλος

282. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης του ομίλου, μεταξύ άλλων, εξετάζεται η επάρκεια του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου των θυγατρικών που περιλαμβάνονται στο εύρος της έκθεσης αξιολόγησης, με την ίδια μεθοδολογία που ακολουθείται και για το ίδρυμα.

Τίτλος ΙΧ. Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

283. Πέραν των υποβαλλόμενων στοιχείων που προβλέπονται στην παρ. 212, οι παρακάτω εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες αξιολογήσεις τους εκ μέρους των αρμόδιων επιτροπών, υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε ατομική βάση από τα ιδρύματα ή σε ανώτατο επίπεδο εποπτικής ενοποίησης από τα ιδρύματα που υπόκεινται σε ενοποιημένη εποπτεία:

α. Έκθεση αξιολόγησης του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης (περ. β) της παρ. 254), συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων αξιολόγησης των συστημάτων και υπηρεσιών ΤΠΕ (βλ. περ. ζ) της παρ. 253), το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού τετραμήνου κάθε έτους,

β. έκθεση αξιολόγησης των θεμάτων της αρμοδιότητας της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης (βλ. παρ. 232), το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού τετραμήνου κάθε έτους,

γ. έκθεση αξιολόγησης του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου από τους εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές (βλ. Τίτλο VIII) ανά τριετία, το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού τετραμήνου που έπεται της τριετίας την οποία αφορά η αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης.

284. Οι ως άνω εκθέσεις δεν υποκαθιστούν τις υποχρεώσεις των ιδρυμάτων να θέτουν υπόψη της Τράπεζας της Ελλάδος, κατόπιν αιτήματός της, κάθε αναγκαίο στοιχείο ή συμπληρωματική πληροφορία που είναι απαραίτητη για τους εποπτικούς της σκοπούς, συμπεριλαμβανομέ-

νων και των πρακτικών των συνεδριάσεων των επιτροπών ή του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος.

Τίτλος Χ - Καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις

285. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας:

α. Καταργείται η ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59), και η απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (ΕΤΠΘ) 258/14/22.4.2008 «Καθορισμός του πλαισίου που διέπει τις συναλλαγές των πιστωτικών ιδρυμάτων με τα πρόσωπα με τα οποία διατηρούν «ειδική σχέση»» (Β' 1300). Οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά στις ανωτέρω διατάξεις που καταργούνται με την παρούσα νοείται στο εξής ως παραπομπή στις αντίστοιχες διατάξεις της παρούσας.

β. Η ΠΔ/ΤΕ 2541/27.2.2004 «Κωδικοποίηση και τροποποίηση των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2440/11.1.1999 «Ίδρυση και λειτουργία ανταλλακτηρίων συναλλάγματος στην Ελλάδα από ανώνυμες εταιρείες που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα» (ΦΕΚ Α' 87) τροποποιείται ως εξής:

i. Οι περ. στ), ζ) και η) της παρ. 2 του Κεφαλαίου Ι καταργούνται.

ii. Μετά την περ. ια) της παρ. 2 του Κεφαλαίου Ι προστίθεται νέα περίπτωση ιβ) ως εξής:

«ιβ) Περιγραφή της οργανωτικής δομής, στην οποία περιλαμβάνεται λεπτομερές οργανόγραμμα, στο οποίο παρουσιάζεται κάθε διεύθυνση, τμήμα ή συναφές διαρθρωτικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων του ονόματος του αρμόδιου ή των αρμόδιων προσώπων, ιδίως εκείνων που θα είναι υπεύθυνα για τις λειτουργίες του Εσωτερικού Ελέγχου, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και της Διαχείρισης Κινδύνων. Το οργανόγραμμα συνοδεύεται από περιγραφές των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων κάθε διεύθυνσης, τμήματος ή συναφούς διαρθρωτικού πλαισίου σύμφωνα με τις ενότητες 6.1 και 6.2 του Τίτλου II καθώς και την παρ. 150 της ενότητας 16 του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (EBA/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59)».

iii. Μετά την παρ. 12 του Κεφαλαίου III προστίθενται νέες παρ. 13, 14 και 15 ως εξής:

«13. Οι εταιρείες ανταλλακτηρίων συναλλάγματος εφαρμόζουν αναλόγως τις διατάξεις της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ, την Ενότητα 5 του Τίτλου II σχετικά με τις επιτροπές από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ελέγχου και την περ. β) της παρ. 27 του Τίτλου II. Σε περίπτωση που οι εταιρείες ανταλλακτηρίων

συναλλάγματος είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται επίσης από τους Τίτλους VIII και IX της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025. Για τις εταιρείες ανταλλακτηρίων συναλλάγματος που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, επιπλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, υποβάλλει ετησίως έκθεση (μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων όπου υφίσταται) στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων.

14. Οι αναφερόμενες στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και Ανάδειξης Υποψηφίων ασκούνται και εκπληρώνονται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών ανταλλακτηρίων συναλλάγματος. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτεί από τις εν λόγω εταιρείες, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να συγκροτούν Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή Επιτροπή Ελέγχου ή και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του. Σε περίπτωση που οι εν λόγω εταιρείες συγκροτούν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω επιτροπές, είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας είτε κατόπιν απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις της Ενότητας 5 του Τίτλου II της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ. Ειδικά σε σχέση με την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 58 του Τίτλου II της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διενεργεί την εκεί προβλεπόμενη αξιολόγηση βασιζόμενη κατ'ελάχιστον στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης που προβλέπεται στην παρ. 255 της εν λόγω ΠΕΕ και στην ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων όπου απαιτείται σύμφωνα με την παρ. 13 ανωτέρω.

15. Οι εταιρείες ανταλλακτηρίων συναλλάγματος διασφαλίζουν τη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον ενός ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους κατά την έννοια της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Ειδικώς για τις εν λόγω εταιρείες, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, συμπληρωματικά δε με βάση τα οριζόμενα στις παρ. 92 έως 94 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.».

iv. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του Κεφαλαίου IV αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι εταιρείες ανταλλακτηρίων συναλλάγματος υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος την πιο κάτω πληροφόρηση:».

v. Μετά την περ. στ) της παρ. 3 του Κεφαλαίου IV προστίθενται οι περ. ζ) και η) ως εξής:

«ζ) Σε περίπτωση που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, την έκθεση του Τίτλου VIII της ΠΕΕ

243/2/07.07.2025 το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου που έπεται της τριετίας την οποία αφορά η αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης και τις λοιπές εκθέσεις του Τίτλου ΙΧ της εν λόγω ΠΕΕ το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους,

η) σε περίπτωση που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, την έκθεση αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνων που συντάσσει ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με την παρ. 13 του Κεφαλαίου ΙΙΙ, το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.»

γ. τροποποιείται η ΠΔ/ΤΕ 2651/20.1.2012 «Στοιχεία και πληροφορίες που οφείλουν να υποβάλλουν σε περιοδική βάση στην Τράπεζα της Ελλάδος τα εποπτευόμενα ιδρύματα για σκοπούς άσκησης εποπτείας» (Β' 199) ως εξής:

ι. η ενότητα Ι1 και η ενότητα ΙΑ του Κεφαλαίου Ι «ΕΙΔΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΝΑ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ» καταργούνται, και

ii. οι γραμμές που αφορούν στα υποδείγματα ΙΑ01 «Έλεγχος συστημάτων πληροφορικής» και ΙΑ02 «Λειτουργία συστημάτων πληροφορικής» του Πίνακα υπό τον τίτλο «ΙΑ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ» και στους κωδικούς Ι101, Ι102, Ι103 του Πίνακα υπό τον τίτλο «Ι1. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ» του Κεφαλαίου ΙΙ «ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ» καταργούνται.

δ. Η ΠΕΕ 142/11.6.2018 «Διαδικασία α) για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα και β) για την απόκτηση ή την αύξηση συμμετοχής σε πιστωτικά ιδρύματα» (Β' 2674) τροποποιείται ως εξής:

ι. Η υποπερίπτωση iii) της περ. β) της παρ. 4 του Κεφαλαίου Α αντικαθίσταται ως εξής:

«iii. Ανάλυση της δομής του ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκει το πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και της οργανωτικής δομής και της διοικητικής διάρθρωσης του πιστωτικού ιδρύματος, με τα σχετικά οργανογράμματα και αναφορά της σύνθεσης και θέσης στο οργανόγραμμα των Επιτροπών που πρόκειται να συσταθούν για θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Τίτλοι ΙΙ και ΙΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (ΕΒΑ/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (ΦΕΚ Α' 59)», ο αριθμός και τα προσόντα του προσωπικού που θα στελεχώσει τις αντίστοιχες υπηρεσίες του πιστωτικού ιδρύματος»,

ii. Η υποπερίπτωση viii) της περ. β) της παρ. 4 του Κεφαλαίου Α αντικαθίσταται ως εξής:

«viii. Οι καταγεγραμμένες πολιτικές και εσωτερικές διαδικασίες για τη συμμόρφωση προς τις σχετικές διατάξεις του εθνικού και ευρωπαϊκού εποπτικού πλαισίου και ιδίως του άρθρου 66 του ν. 4261/2014, του ν. 4557/2018 και της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025».

ε. Η ΠΕΕ 164/2/13.12.2019 «Όροι και προϋποθέσεις για: α) τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και την καταχώριση των παρόχων της υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού στην Ελλάδα, β) την απόκτηση, την αύξηση ή τη διάθεση ειδικής συμμετοχής, γ) την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων, δ) τον καθορισμό ελάχιστου χρηματικού ποσού ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης ή άλλης συγκρίσιμης εγγύησης, ε) τους κανόνες εποπτείας, στ) την τήρηση μητρώου του άρθρου 14 του ν. 4537/2018» (Β' 4981) τροποποιείται ως εξής:

ι. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 5.1 του Κεφαλαίου Ι αντικαθίσταται ως εξής:

«Το οργανόγραμμα συνοδεύεται από περιγραφές των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων κάθε διεύθυνσης, τμήματος ή συναφούς διαρθρωτικού πλαισίου σύμφωνα με τις ενότητες 6.1 και 6.2 του Τίτλου ΙΙ καθώς και την παρ. 150 της ενότητας 16 του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (ΕΒΑ/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59)».

ii. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 5.2 του Κεφαλαίου ΙΙ αντικαθίσταται ως εξής:

«Το οργανόγραμμα συνοδεύεται από περιγραφές των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων κάθε διεύθυνσης, τμήματος ή συναφούς διαρθρωτικού πλαισίου σύμφωνα με τις ενότητες 6.1 και 6.2 του Τίτλου ΙΙ καθώς και την παρ. 150 της ενότητας 16 του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025».

iii. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 5.1 του Κεφαλαίου ΙΙΙ αντικαθίσταται ως εξής:

«Το οργανόγραμμα συνοδεύεται από περιγραφές των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων κάθε διεύθυνσης, τμήματος ή συναφούς διαρθρωτικού πλαισίου σύμφωνα με τις ενότητες 6.1 και 6.2 του Τίτλου ΙΙ καθώς και την παρ. 150 της ενότητας 16 του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025».

iv. Η παρ. 2.1 του Κεφαλαίου VIII αντικαθίσταται ως εξής:

«2.1 Τα ΙΠ εφαρμόζουν αναλόγως τις διατάξεις της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ, την Ενότητα 5 του Τίτλου ΙΙ σχετικά με τις επιτροπές από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ελέγχου και την περ. β) της παρ. 27 του Τίτλου ΙΙ. Σε περίπτωση που τα ΙΠ είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται επίσης από τους Τίτλους VIII και ΙΧ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025. Για τα ΙΠ που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, επιπλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην ΠΕΕ

243/2/07.07.2025, υποβάλλει ετησίως έκθεση (μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων όπου υφίσταται) στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων. Όσον αφορά τις πολιτικές αποδοχών, τα ΙΠ εφαρμόζουν αναλόγως και τις ακόλουθες διατάξεις της ΠΕΕ 231/1/15.07.2024: την παρ. 2 του Τίτλου Ι, τις Ενότητες 1, 2, 4, 5, 6 του Τίτλου ΙΙ, τις Ενότητες 7-10 του Τίτλου ΙΙΙ, τις Ενότητες 11-12 του Τίτλου ΙV και τις Ενότητες 13-15 του Τίτλου V αυτής.».

v. Μετά από την παρ. 2.1 του Κεφαλαίου VIII προστίθενται οι παρ. 2.2 και 2.3 ως εξής:

«2.2 Οι αναφερόμενες στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και Ανάδειξης Υποψηφίων ασκούνται και εκπληρώνονται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΠ. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτεί από τα ΙΠ, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να συγκροτούν Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή Επιτροπή Ελέγχου ή και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του. Σε περίπτωση που τα ΙΠ συγκροτούν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω επιτροπές, είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας είτε κατόπιν απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις της Ενότητας 5 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ. Ειδικά σε σχέση με την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 58 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διενεργεί την εκεί προβλεπόμενη αξιολόγηση βασιζόμενη κατ'ελάχιστον στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης που προβλέπεται στην παρ. 255 της εν λόγω ΠΕΕ και στην ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων όπου απαιτείται σύμφωνα με την παρ. 2.1 ανωτέρω.

2.3 Τα ΙΠ διασφαλίζουν τη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον ενός ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους κατά την έννοια της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Ειδικώς για τα εισηγμένα ΙΠ, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, συμπληρωματικά δε με βάση τα οριζόμενα στις παρ. 92 έως 94 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.».

vi. Η παρ. 1.1 του Κεφαλαίου ΙX αντικαθίσταται ως εξής:

«1.1 Οι ΠΥΠΛ εφαρμόζουν αναλόγως τις διατάξεις της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ, την Ενότητα 5 του Τίτλου ΙΙ σχετικά με τις επιτροπές από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ελέγχου και την περ. β) της παρ. 27 του Τίτλου ΙΙ. Σε περίπτωση που οι ΠΥΠΛ είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται επίσης από

τους Τίτλους VIII και ΙX της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025. Για τους ΠΥΠΛ που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, επιπλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, υποβάλλει ετησίως έκθεση (μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων όπου υφίσταται) στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων. Όσον αφορά τις πολιτικές αποδοχών, οι ΠΥΠΛ εφαρμόζουν αναλόγως και τις ακόλουθες διατάξεις της ΠΕΕ 231/1/15.07.2024: την παρ. 2 του Τίτλου Ι, τις Ενότητες 1, 2, 4, 5, 6 του Τίτλου ΙΙ, τις Ενότητες 7-10 του Τίτλου ΙΙΙ, τις Ενότητες 11-12 του Τίτλου ΙV και τις Ενότητες 13-15 του Τίτλου V αυτής.».

vii. Μετά από την παρ. 1.1 του Κεφαλαίου ΙX προστίθενται οι παρ. 1.2 και 1.3 ως εξής:

«1.2 Οι αναφερόμενες στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και Ανάδειξης Υποψηφίων ασκούνται και εκπληρώνονται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των ΠΥΠΛ. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτεί από τους ΠΥΠΛ, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να συγκροτούν Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή Επιτροπή Ελέγχου ή και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του. Σε περίπτωση που οι ΠΥΠΛ συγκροτούν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω επιτροπές, είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας είτε κατόπιν απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις της Ενότητας 5 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ. Ειδικά σε σχέση με την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 58 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διενεργεί την εκεί προβλεπόμενη αξιολόγηση βασιζόμενη κατ'ελάχιστον στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης που προβλέπεται στην παρ. 255 της εν λόγω ΠΕΕ και στην ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων όπου απαιτείται σύμφωνα με την παρ. 1.1 ανωτέρω.

1.3 Οι ΠΥΠΛ διασφαλίζουν τη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον ενός ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους κατά την έννοια της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Ειδικώς για τους εισηγμένους ΠΥΠΛ, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, συμπληρωματικά δε με βάση τα οριζόμενα στις παρ. 92 έως 94 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.».

viii. Η παρ. 2.1 του Κεφαλαίου Χ αντικαθίσταται ως εξής:

«2.1 Τα ΙΗΧ εφαρμόζουν αναλόγως τις διατάξεις της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα

όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ, την Ενότητα 5 του Τίτλου ΙΙ σχετικά με τις επιτροπές από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ελέγχου και την περ. β) της παρ. 27 του Τίτλου ΙΙ. Σε περίπτωση που τα ΙΗΧ είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται επίσης από τους Τίτλους VIII και ΙΧ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025. Για τα ΙΗΧ που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, επιπλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, υποβάλλει ετησίως έκθεση (μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων όπου υφίσταται) στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων. Όσον αφορά τις πολιτικές αποδοχών, τα ΙΗΧ εφαρμόζουν αναλόγως και τις ακόλουθες διατάξεις της ΠΕΕ 231/1/15.07.2024: την παρ. 2 του Τίτλου Ι, τις Ενότητες 1, 2, 4, 5, 6 του Τίτλου ΙΙ, τις Ενότητες 7-10 του Τίτλου ΙΙΙ, τις Ενότητες 11-12 του Τίτλου ΙV και τις Ενότητες 13-15 του Τίτλου V αυτής.».

ix. Μετά από την παρ. 2.2 του Κεφαλαίου Χ προστίθενται οι παρ. 2.3 και 2.4 ως εξής:

«2.3 Οι αναφερόμενες στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και Ανάδειξης Υποψηφίων ασκούνται και εκπληρώνονται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των ΙΗΧ. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτεί από τα ΙΗΧ, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να συγκροτούν Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή Επιτροπή Ελέγχου ή και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του. Σε περίπτωση που τα ΙΗΧ συγκροτούν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω επιτροπές, είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας είτε κατόπιν απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις της Ενότητας 5 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ. Ειδικά σε σχέση με την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 58 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διενεργεί την εκεί προβλεπόμενη αξιολόγηση βασιζόμενη κατ'ελάχιστον στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης που προβλέπεται στην παρ. 255 της εν λόγω ΠΕΕ και στην ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων όπου απαιτείται σύμφωνα με την παρ. 2.1 ανωτέρω.

2.4 Τα ΙΗΧ διασφαλίζουν τη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον ενός ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους κατά την έννοια της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Ειδικώς για τα εισηγμένα ΙΗΧ, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, συμπληρωματικά δε με βάση τα οριζόμενα στις παρ. 92 έως 94 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.».

χ. Η περ. θ) της παρ. 1.1 της ενότητας 1 «Ιδρύματα Πληρωμών» του Κεφαλαίου ΧΙ «ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», καταργείται.

xi. Μετά από την παρ. 1.3 της ενότητας 1 «Ιδρύματα Πληρωμών» του Κεφαλαίου ΧΙ «ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», προστίθεται η παρ. 1.4 ως εξής:

«1.4 Τα ΙΠ που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων υποβάλλουν στη Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος:

α) Την έκθεση του Τίτλου VIII της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου που έπεται της τριετίας την οποία αφορά η αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης και τις λοιπές εκθέσεις του Τίτλου ΙΧ της εν λόγω ΠΕΕ το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους,

β) την έκθεση αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνων που συντάσσει ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με την παρ. 2.1 του Κεφαλαίου VIII, το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.».

xii. Η περ. β) της παρ. 2.1 της ενότητας 2 «Πάροχοι Υπηρεσιών Πληροφοριών Λογαριασμού» του Κεφαλαίου ΧΙ «ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», καταργείται.

xiii. Μετά από την παρ. 2.2 της ενότητας 2 «Πάροχοι Υπηρεσιών Πληροφοριών Λογαριασμού» του Κεφαλαίου ΧΙ «ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», προστίθεται η παρ. 2.3 ως εξής:

«2.3 Οι ΠΥΠΛ που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων υποβάλλουν στη Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος:

α) την έκθεση του Τίτλου VIII της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου που έπεται της τριετίας την οποία αφορά η αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης και τις λοιπές εκθέσεις του Τίτλου ΙΧ της εν λόγω ΠΕΕ το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους,

β) την έκθεση αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνων που συντάσσει ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με την παρ. 1.1 του Κεφαλαίου ΙΧ, το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.».

xiv. Η περ. ια) της παρ. 3.1. της ενότητας 3 «Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος» του Κεφαλαίου ΧΙ «ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», καταργείται.

xv. Μετά από την παρ. 3.5 της ενότητας 3 «Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος» του Κεφαλαίου ΧΙ «ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», προστίθεται η παρ. 3.6 ως εξής:

«3.6 Τα ΙΗΧ που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων υποβάλλουν στη Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος:

α) Την έκθεση του Τίτλου VIII της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου που έπεται της τριετίας την οποία αφορά η αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης και τις λοιπές εκθέσεις του Τίτλου ΙΧ της εν λόγω ΠΕΕ το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους,

β) την έκθεση αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνων που συντάσσει ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με την παρ. 2.1 του Κεφαλαίου Χ, το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.»

στ. Η υποπερ. ι) της περ. δ) της παρ. 2 του Κεφαλαίου Α της ΠΕΕ 178/1/2.10.2020 «Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων - Ειδικές Συμμετοχές» (Β' 4315) αντικαθίσταται ως εξής:

«ι. περιγραφή της οργανωτικής δομής και της διοικητικής διάρθρωσης του αιτούντος και των υποκαταστημάτων, καθώς και τα σχετικά οργανογράμματα, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του επικεφαλής για τη λειτουργία της Εσωτερικής Επιθεώρησης. Τα οργανογράμματα συνοδεύονται από περιγραφές των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων κάθε τμήματος ή συναφούς διαρθρωτικού πλαισίου, σύμφωνα με τις ενότητες 6.1 και 6.2 του Τίτλου ΙΙ καθώς και την παρ. 150 της ενότητας 16 του Τίτλου V της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (EBA/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59)»,».

ζ. Η υποπερίπτωση ιι) της περ. ε) της παρ. 1 του Κεφαλαίου Α της ΠΕΕ 193/1/27.09.2021 «Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εταιρειών: α) χρηματοδοτικής μίσθωσης, β) παροχής πιστώσεων και γ) πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων - Ειδικές συμμετοχές - Κατάργηση της υπ' αρ. 2622/21.12.2009 πράξης του Διοικητή "Προϋποθέσεις για την παροχή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και κανόνες εποπτείας των α) εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, β) εταιρειών παροχής πιστώσεων και γ) εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων" (Β' 3/2010) και άλλων Πράξεων Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος» (Β' 4642) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιι) Περιγραφή του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και διαδικασιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 2 έως 4 του Κεφαλαίου Α της ΠΕΕ 193/2/27.09.2021.»

η. Η ΠΕΕ 193/2/27.09.2021 «Κανόνες προληπτικής εποπτείας εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, παροχής πιστώσεων, πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων του ν. 4701/2020» (Β' 4642) τροποποιείται ως εξής:

ι. Οι παρ. 2, 3 και 4 της Ενότητας 1 του Κεφαλαίου Α αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Τηρουμένων των προβλεπόμενων στο άρθρο 66 του ν. 4261/2014, τα ιδρύματα της παρούσας εφαρμόζουν αναλόγως τις διατάξεις της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (EBA/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης

της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59)», με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ, την Ενότητα 5 του Τίτλου ΙΙ σχετικά με τις επιτροπές από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ελέγχου και την περ. β) της παρ. 27 του Τίτλου ΙΙ. Σε περίπτωση που τα ιδρύματα της παρούσας είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται επίσης από τους Τίτλους VIII και IX της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025. Για τα ιδρύματα της παρούσας που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, επιπλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, υποβάλλει ετησίως έκθεση (μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων όπου υφίσταται) στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων. Όσον αφορά τις πολιτικές αποδοχών, τα ιδρύματα της παρούσας εφαρμόζουν αναλόγως και τις ακόλουθες διατάξεις της ΠΕΕ 231/1/15.07.2024: την παρ. 2 του Τίτλου Ι, τις Ενότητες 1, 2, 4, 5, 6 του Τίτλου ΙΙ, τις Ενότητες 7-10 του Τίτλου ΙΙΙ, τις Ενότητες 11-12 του Τίτλου ΙV και τις Ενότητες 13-15 του Τίτλου V αυτής.

3. Οι αναφερόμενες στην ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και Ανάδειξης Υποψηφίων ασκούνται και εκπληρώνονται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτεί από τα ιδρύματα της παρούσας, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να συγκροτούν Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή Επιτροπή Ελέγχου ή και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση άρτιων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος καθώς και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του. Σε περίπτωση που τα ιδρύματα της παρούσας συγκροτούν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω επιτροπές, είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας είτε κατόπιν απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις της Ενότητας 5 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 με εξαίρεση τις διατάξεις που εφαρμόζονται αποκλειστικά στα σημαντικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. ιγ) της παρ. 3 της Ενότητας Β της εν λόγω ΠΕΕ. Ειδικά σε σχέση με την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 58 του Τίτλου ΙΙ της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διενεργεί την εκεί προβλεπόμενη αξιολόγηση βασιζόμενη κατ' ελάχιστον στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης που προβλέπεται στην παρ. 255 της εν λόγω ΠΕΕ και στην ετήσια έκθεση του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων όπου απαιτείται σύμφωνα με την παρ. 2 ανωτέρω.

4. Τα ιδρύματα της παρούσας διασφαλίζουν τη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον ενός ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους κατά την έννοια της

ΠΕΕ 224/1/21.12.2023. Ειδικώς για τα εισηγμένα ιδρύματα, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, συμπληρωματικά δε με βάση τα οριζόμενα στις παρ. 92 έως 94 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.».

ii. Η παρ. 1 του Κεφαλαίου Δ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να εξαιρεί τα ιδρύματα της παρούσας από την εποπτεία σε ατομική βάση που προβλέπεται στην Ενότητα 1 του Κεφαλαίου Α, όταν αυτά είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων και ισχύουν τα προβλεπόμενα του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 575/2013.».

iii. Οι παρ. 1.3 και 1.3.1 του Κεφαλαίου Β καταργούνται.

iv. Μετά από την παρ. 1.2.2 του Κεφαλαίου Β προστίθεται παρ. 2 ως εξής:

«2. Τα ιδρύματα της παρούσας που δεν είναι θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων υποβάλλουν στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος:

α) Την έκθεση του Τίτλου VIII της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου που έπεται της τριετίας την οποία αφορά η αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης και τις λοιπές εκθέσεις του Τίτλου IX της εν λόγω ΠΕΕ το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους,

β) την έκθεση αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνων που συντάσσει ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με την παρ. 2 της Ενότητας 1 του Κεφαλαίου Α, το αργότερο έως τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.».

θ. Η παρ. 90 της ΠΕΕ 224/1/21.12.2023 «Αξιολόγηση καταλληλότητας για την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και Επικεφαλής Κρίσιμων Λειτουργιών - Κατάργηση του Κεφαλαίου Γ της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 142/11.6.2018 «Διαδικασία: α) Για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, β) για την απόκτηση ή την αύξηση συμμετοχής σε πιστωτικά ιδρύματα και γ) για την ανάληψη θέσης μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και Επικεφαλής Κρίσιμων Λειτουργιών πιστωτικών ιδρυμάτων» (ΦΕΚ Β' 2674)» (Β' 224/2024) αντικαθίσταται ως εξής:

«90. Κατά τον προσδιορισμό του επαρκούς αριθμού ανεξάρτητων μελών λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της παρ. 27 της ΠΕΕ 243/2/07.07.2025 «Πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης - Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση (EBA/GL/2021/05) - Κατάργηση της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων» (Α' 59)». Τυχόν μέλη που εκπροσωπούν τους εργαζόμενους στο διοικητικό συμβούλιο δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του επαρκούς αριθμού ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στο διοικητικό συμβούλιο.».

i. Η ΠΕΕ 231/1/15.07.2024 «Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (EBA/GL/2021/04) - Κατάργηση του Παραρτήματος 9 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 (Α' 59)» (Β' 4602) τροποποιείται ως εξής:

i. Το σημείο κγ) της παρ. 2 του Τίτλου Ι, αντικαθίσταται ως εξής:

«κγ) «σημαντικά ιδρύματα»: ιδρύματα των περ. α) και β) της παρ. 1 του παρόντος Τίτλου που: i) έχουν προσδιοριστεί ως «παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα» («G-SIs») ή «λοιπά συστημικά σημαντικά ιδρύματα» («O-SIs») βάσει του άρθρου 124 του ν. 4261/2014, ή ii) δραστηριοποιούνται με ή χωρίς εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε τρίτες χώρες, ή iii) είναι εισηγμένα ιδρύματα, ή iv) άλλα ιδρύματα που καθορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, κατά περίπτωση, βάσει αξιολόγησης του μεγέθους και της εσωτερικής οργάνωσής τους, καθώς και της φύσης, του πεδίου και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων τους,».

ii. Η παρ. 43 του Τίτλου ΙΙ, αντικαθίσταται ως εξής:

«43. Ο πρόεδρος της επιτροπής αποδοχών είναι πάντα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Η επιτροπή αποδοχών απαρτίζεται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Στα σημαντικά ιδρύματα, η επιτροπή αποδοχών περιλαμβάνει κατά πλειοψηφία ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη Διοικητικού Συμβουλίου. Στα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά, η επιτροπή αποδοχών περιλαμβάνει επαρκή αριθμό ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον ένα (1) ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος. Στην επιτροπή αποδοχών συμμετέχει ένας ή περισσότεροι εκπρόσωποι των εργαζομένων εφόσον προβλέπεται η συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος σύμφωνα με το καταστατικό του ιδρύματος και με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.».

Τίτλος XI. Τελικές διατάξεις

286. Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα ιδρύματα συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παρούσας, προσαρμόζοντας κατάλληλα τις ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης που διαθέτουν, το αργότερο έως την 1η Οκτωβρίου 2025. Ειδικά για την παρ. 27 της παρούσας που αφορά τον αριθμό των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο, τα ιδρύματα που δεν θεωρούνται σημαντικά, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της εν λόγω παραγράφου έως την 1η Ιανουαρίου 2026.

287. Εξουσιοδοτούνται, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος και η Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχουν οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας και του Παραρτήματός της.

288. Η παρούσα και το Παράρτημα αυτής, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της, να αναρτηθούν στον ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Παράρτημα Ι

Παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη για την πολιτική εσωτερικής διακυβέρνησης

Σύμφωνα με τον Τίτλο ΙΙΙ, κατά την καταγραφή των πολιτικών και των ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:

1. Μετοχική σύνθεση.
2. Δομή του ομίλου, εφόσον υφίσταται (νομική και λειτουργική δομή).
3. Σύνθεση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου:
 - α. Κριτήρια επιλογής, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο προωθείται το κατάλληλο επίπεδο διαφοροποίησης,
 - β. αριθμός, ηλικία, διάρκεια θητείας, εκ περιτροπής εναλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου,
 - γ. ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,
 - δ. εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,
 - ε. μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,
 - στ. καταμερισμός των καθηκόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Δομή διακυβέρνησης και οργανόγραμμα (με αντίκτυπο στον όμιλο, εφόσον συντρέχει περίπτωση):
 - α. εξειδικευμένες επιτροπές:
 - i. Σύνθεση,
 - ii. λειτουργία,
 - β. εκτελεστική επιτροπή, εφόσον έχει συγκροτηθεί:
 - i. σύνθεση,
 - ii. λειτουργία.
5. Επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών:
 - α. Επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων (CRO),
 - β. επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO),
 - γ. επικεφαλής της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης (CIA),
 - δ. ανώτερος οικονομικός διευθυντής (CFO),
 - ε. άλλα πρόσωπα που μπορεί να θεωρηθούν επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών σύμφωνα με την ΠΕΕ 224/1/21.12.2023.

6. Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου:

Περιγραφή κάθε επιμέρους λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της οργάνωσης, των πόρων, του κύρους και των αρμοδιοτήτων της.

7. Περιγραφή της στρατηγικής κινδύνων και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων.

8. Οργανωτική δομή (με επίπτωση στον όμιλο, εφόσον συντρέχει περίπτωση):

- α. Λειτουργική δομή, επιχειρησιακοί τομείς και κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών,
- β. εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους,
- γ. εύρος προϊόντων και υπηρεσιών,
- δ. γεωγραφικό εύρος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων,
- ε. παροχή υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση (ελεύθερη παροχή υπηρεσιών),

στ. υποκαταστήματα εσωτερικού και εξωτερικού (παροχή υπηρεσιών με εγκατάσταση),

ζ. θυγατρικές, κοινοπραξίες, κ.ά.

η. χρήση υπεράκτιων κέντρων.

9. Κώδικας δεοντολογίας και συμπεριφοράς (με επίπτωση στον όμιλο, εφόσον συντρέχει περίπτωση):

α. Στρατηγικοί στόχοι και εταιρικές αξίες,

β. εσωτερικοί κώδικες και κανονισμοί, πολιτική πρόληψης,

γ. πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων,

δ. καταγγελία παραβιάσεων (whistleblowing).

10. Παρακολούθηση πολιτικής εσωτερικής διακυβέρνησης διαχρονικά (ανά ημερομηνία):

α. Εκπόνηση,

β. τελευταία τροποποίηση,

γ. τελευταία αξιολόγηση,

δ. έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

